

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Beweegredenen en middelen van de Europese eenmaking, door de H. Alfred Sauvy — Geld- en financieuzen in de Belgische economie, Juni 1953-Juni 1954 — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Grafieken van de economische toestand van België — Statistieken.

BEWEEGREDEKEN EN MIDDELEN VAN DE EUROPESE EENMAKING

door de H. Alfred SAUVY,

*Directeur van het « Institut National d'Etudes Démographiques de Paris »,
Oud-Voorzitter van de Bevolkingscommissie bij de Verenigde Naties.*

Hoezeer er ook reeds voor of tegen Europa geschreven werd, toch is het probleem nog lang niet uitgeput. Wellicht dient het geheel opnieuw onder ogen genomen, want het is zo veelzijdig en zo ruim dat het telkens weer van uit andere gezichtshoeken dient beschouwd vooraleer men het helemaal beheerst.

Onvoldoende bestudeerd in zijn diepere grondslagen is het begrip Europa onvermijdelijk de inzet van een hartstochtelijke strijd, daar het gevoel zich steeds gretig werpt op die gebieden die de rede hem overlaat.

Gaarne vraag ik dan ook Uw aandacht voor het standpunt van een waarnemer die noch industrieel, noch Staatsman is, die tot geen enkele partij, Kerk, noch orthodoxie behoort en sedert dertig jaar tracht, zonder er steeds in te slagen, zo onpersoonlijk, zo neutraal en zo nuchter mogelijk te zijn.

Een oude geschiedenis.

Van oudsher waren er denkers die zich boven het moorddadig oorlogsgeweld trachtten te verheffen. De gedachte aan de Europese vrede is zo oud als de oprichting zelf van de Staten op het einde van de

XVIe eeuw. Hendrik IV hechtte zijn naam aan dit ontwerp, dat nadien hernomen werd door ruim denkende geesten als Abbé de Saint Pierre, Rousseau en Briand.

Het waren steeds vooruitstrevende denkers, mensen die thans als « links » zouden worden bestempeld, die zich aldus uitdrukten; getuige hiervan is het feit dat de nationalistische als dwepers of « utopisten » brandmerkten.

Er werden daarbij trouwens enkel politieke doeleinden beoogd, nl. een einde stellen aan oorlogen en uitmoording. De economische protectionisten waren het niet zeer met hen eens. De liberalen, die tegen elke hinderpaal gekant waren, konden het denkbeeld van een nieuwe « rationele » afzondering niet aanvaarden.

Wij nemen ons voor van een ander standpunt uit te gaan. Wij zullen, steeds in defensieve geest, van aan de basis vertrekken en slechts zeer voorzichtig het politiek terrein betreden.

Europa is een menselijke gemeenschap.

Er is zowat overal sprake van steenkolen, aardappelen, staal, goud en kredieten, doch onder die sluier van goederen ontdekt men tenslotte de mens.

Europa is niet het Rijnbekken, noch de Penninische Alpen, doch wel drie-, vier-, vijfhonderd miljoen mensen (naargelang de grenzen die men aanvaardt) die een zo goed mogelijk bestaan trachten te leiden.

Die mensen nu hebben redenen om te vrezen dat *hun grondgebied hen niet meer past, omdat zij er uitgegroeid zijn*. Hierin ligt, zo niet de diepe oorzaak van de Europa-gedachte, dan toch de sterkste, de meest rationele beweegredenen van de eenmaking. Om die reden dient een weinig teruggegaan in de geschiedenis.

De overbevolking.

Het tijdstip waarop die overbevolking begon, of het nu de ontdekking van Amerika door Columbus of de ontschepping van Mayflower zij, is van weinig belang. Wat er dient onthouden is, dat de politieke, commerciële, financiële en technische heerschappij die Europa enige tijd over de rest van de wereld heeft uitgeoefend, geleid heeft tot een bevolkingsgroei, die wij niet als kunstmatig zouden durven bestempelen, doch die zich niet gans aan eigen bodem kon voeden.

Het onderscheid van Colin Clark in primairen, secundairen en tertiären is klassiek geworden. Een land dat zelf in zijn behoeften kan voorzien, beschikt over primairen om de natuurlijke bronnen uit te baten (landbouw, visserijbedrijf, enz.), over secundairen om de producten te verwerken, en over tertiären om te organiseren, te besturen, te verkopen, te onderrichten, enz. In een land dat zelf in zijn behoeften kan voorzien, zou een knap economist, alleen bij het overschouwen van de natuurlijke hulpbronnen en van de techniek van zijn inwoners, met een grote nauwkeurigheid niet alleen de totale bevolking van een land kunnen berekenen, doch eveneens haar indeling in primairen, secundairen en tertiären. Die drie groepen vullen elkaar aan zoals de organen van een levend lichaam en wijzigen zich slechts langzaam.

Welnu, dank zij zijn bezittingen en zijn heerschappij, heeft Europa die wetten en die verhoudingen kunnen verkrachten.

De natuurlijke hulpbronnen van Europa, die ten tijde van het spinnewiel en van de Catalaanse smederijen, toen de levensstandaard van de bevolking nog uiterst laag was, de niet-voedingsbehoeften (behoudens misschien het hout) dekten, zijn in het industriële stadium zeer ontoereikend gebleken. Niet alleen dienden voedingsmiddelen ingevoerd om het bevolkingsoverschot te voeden, doch tevens textielgoederen om het te kleden, alsook non-ferro metalen voor de nijverheid. Alleen steenkool en ijzererts waren toereikend.

Gans de Europese economie werd aldus gegrondvest op de verwerking van grondstoffen die uit de verschillende werelddelen ingevoerd werden om in

de vorm van fabrikaten wederuitgevoerd te worden. In waarde inderdaad dekte een kilo afgewerkte producten de toevoer van tien kilo metaal; het verschil betekende de winst van de verrichting.

Wanverhoudingen.

Daardoor kon de bevolking van Europa niet alleen aangroeien buiten de perken van zijn natuurlijke hulpbronnen en hun aanpassing, doch zij kon ook haar samenstelling wijzigen door zich meer secundairen en tertiären, d.i. aangename en meer winstgevende werkgelegenheden, te veroorloven.

Dit was niet alleen het voorrecht van de koloniserende landen. Ook de andere hebben uit die toestand voordeel gehaald. Aldus heeft Zwitserland, dat geen koloniën bezit, zijn betalingsbalans kunnen in evenwicht brengen door middel van het Engelse toeristenverkeer. Er heerste een ruime solidariteit die nochtans verborgen ging achter binnenlandse twisten en imperialistische strevingen.

Hier vinden wij het uitgangspunt van de gebondenheid waarvan verder sprake.

De Europese bevolking ontstond dus in functie van de rest van de wereld. De primairen, die het geheel aanvulden, waren de mijnwerkers van Mexico, de landbouwers van Indië en de planters van Brazilië.

Op een gelijkaardige wijze voltrok zich trouwens de bevolking der steden: grote dichtheid en weinig primairen, dank zij de toevoer van het platteland.

Een andere eigenaardigheid en een andere wanverhouding die misschien minder bekend zijn: de symbiose met de andere volkeren van de wereld deed zich niet alleen voor naar het beroep, doch ook naar de leeftijd. De oudere bevolking van Europa paste zich uitstekend aan in haar betrekkingen met de jongere bevolkingen van de Nieuwe Wereld, die haar als het ware aanvulden.

De teruggang.

Die toestand bleef echter niet duren en sedert 1914 werkt het stelsel niet meer bevredigend.

Reeds tijdens de eerste oorlog diende er van alle hout peilen gemaakt; de oorlogvoerende landen hebben buitenlandse waarden verkocht, m.a.w. ze hebben hun roerend kapitaal van de hand gedaan en derhalve overeenstemmende inkomens verloren. Bovendien hebben verschillende debiteurlanden gemakkelijk hun schulden kunnen verwerpen, daar zij van de geruïneerde schuldeisers niets meer te verwachten hadden, m.a.w. in internationale moraal uitgedrukt: « er wordt slechts terugbetaald aan de rijken ».

De nieuwe landen, die verstoken waren van de Europese fabrikaten, hebben de gelegenheid te baat genomen om zich te industrialiseren en zelf hun grondstoffen te verwerken. De kapitalen die niet

meer terugbetaald werden, hebben ter plaatse een belegging gevonden. Die emancipatie, die reeds vóór de eerste oorlog in de Verenigde Staten een aanvang had genomen, werd verhaast en heeft zich, te beginnen met de lichte nijverheid, de textielbedrijven, de lederindustrie, enz., tot andere landen uitgebreid.

Onbezorgdheid, moeilijkheden, crisis.

Tussen de twee oorlogen begon die evolutie zich reeds duidelijk af te tekenen. De Europeanen hebben het echter niet opgemerkt of hebben de draagwijdte van het verschijnsel onderschat, en dit om verschillende redenen.

Het valt vooreerst moeilijk niet alleen een voorrecht te verzaken, doch zelfs te erkennen dat men er tot dan toe van genoten heeft. De geschiedenis wemelt van voorbeelden van dergelijke verblindheid en we ontmoeten er dagelijks nieuwe.

Bij het begin van de oorlog en van de bezetting verwonderde het de huisvrouwen dat zij geen garen bij de garen- en bandverkopers vonden; dit artikel was immers sedert hun kinderjaren steeds in die winkels te verkrijgen. Evenzo meenden de Europese landen dat de grondstoffenbronnen niet konden opdrogen.

Waarom echter heeft dit verschijnsel zich niet vroeger, bijv. omstreeks 1925, in de vorm van een « dollartekort » of om het even op welke andere wijze voorgedaan? Omdat het chronisch tekort van de betalingsbalans enerzijds verzacht werd door ontzeggingen die aan geheel andere oorzaken werden toegeschreven en anderzijds door de kapitaalbewegingen verdoken werd.

Na de eerste wereldoorlog, toen de Volkenbond zijn eerste betalingsbalansonderzoekingen deed, antwoordde de Franse Minister van Financiën, die hierover werd ondervraagd, dat het vraagstuk van geen belang was. Het was de periode toen hij zelfs het bedrag der in Frankrijk uitbetaalde interesten van de buitenlandse waarden, die nochtans belast waren, niet kon mededelen.

Het belang van de grondstoffen wordt trouwens steeds onderschat, daar dit beoordeeld wordt naar de handelswaarde daar waar het dient gewaardeerd aan de hand van de fabrikaten die er uit worden vervaardigd.

Tot overmaat van ramp heeft de grote wereldcrisis tenslotte de diagnose vervalst. De ineensstorting van de noteringen en de stagnatie van de afzet der grondstoffen verdoken de ware verhoudingen, zodat aan het hoofdprobleem weinig aandacht werd besteed. We kunnen hier verwijzen naar de meest ernstige artikelen en zelfs naar de werken uit de periode tussen de beide oorlogen. Talrijk zijn diegene, die de werkloosheid, de bestrijding van de crisis, m.a.w. de problemen van groot onmiddellijk belang, behandelen; het geleidelijk verval van Europa, dat nochtans belangrijker was aangezien het een secu-

laire beweging te zien gaf, heeft echter de meest bevoegde personen nauwelijks verontrust. Het is steeds het acute, het oppervlakkige dat de overhand heeft over het chronische en het fundamentele.

De tweede oorlog.

Onbezorgd en onwetend van het gevaar heeft Europa verder zijn politieke twisten voortgezet. De tweede oorlog was niet van dien aard dat hij de toestand kon opklaren. Zoals de luchtschipper zijn kostbare instrumenten over boord gooit om niet te vergaan, heeft Engeland stoïcijns de bezittingen prijsgegeven die de bestaanszekerheid van zijn bevolking waarborgden. Indië, het traditionele debiteurland van Engeland, is crediteur geworden, evenals Egypte en andere landen. Indonesië heeft zich van elke voorgedij bevrijd. De Verenigde Staten hebben hun industriële macht bevestigd en niet alleen Europa definitief bevrijd, doch vaak ook zijn plaats ingenomen op de buitenlandse markten, wat de uitvoer van fabrikaten en — wat meer is — wat de invoer van grondstoffen betreft. Die verschuiving der markten en der goederen betekent een rechtstreekse bedreiging voor de Europese nijverheid.

De betreurenswaardige beslissing van Potsdam heeft dit alles komen overkoepelen. De Angelsaksische diplomaten hebben het overgrote belang, voor gans West-Europa, niet gevat van de reusachtige mars naar het Westen van 10 miljoen Duitsers, die met duizend jaar verschil een herhaling brachten van de grote volksverhuizingen. Zij waren er op bedacht alleen Duitsland een afstraffing toe te dienen en miskenden de Europese solidariteit die wij eens te meer terugvinden.

Kortom, een brutaal en kunstmatig aangegroeid aantal mensen ziet zich verplicht te leven op een klein gedeelte van onze planeet, terwijl de voorwaarden die de grote bevolkingsdichtheid rechtvaardigen, gedeeltelijk verdwenen zijn en nog verder dreigen te verdwijnen. Bovendien past die bevolking niet bij het grondgebied zoals het er uit ziet en bestaat er een wanverhouding, aangezien zij haar vroegere beroepsstructuur heeft bewaard.

Engeland, dat aan de spits stond van Europa, stond ook aan de spits van die beweging, die veel minder het vasteland getroffen heeft. Het bevond zich in 1945 in de toestand van een stad die het haar omringend platteland verloren heeft.

De uiterlijke schijn.

Dit is de grond van het probleem; het kwam echter nauwelijks aldus tot uiting. Gewoon als we zijn onze gezondheid te verzorgen volgens de ziekteverschijnselen, hechten we niet voldoende aandacht aan de fundamentele oorzaken.

Welke zijn die verschijnselen? Het « dollartekort », de werkloosheid en de te lage levens-

standaard zijn de drie kwalen die meestal aan de kaak worden gesteld.

Volgens geleerde stellingen is het « dollar-tekort » slechts het resultaat van actuele vergissingen. De monetaire liberalen beweren dat het evenwicht steeds mogelijk is. Dit wordt niet betwist, doch wel de voorwaarden waaronder dit gebeurt. Misschien heeft Ethiopië of Afghanistan een boni op de betalingsbalans. Waar het om gaat is of het natuurlijke evenwicht verenigbaar is met een voldoende ontwikkelingssnelheid en met de dekking van de economische en sociale behoeften. En zo die dekking niet wordt verzekerd, dan ligt de fout niet bij de behoeften, maar bij de ongeschiktheid van het apparaat.

De gesel van de werkloosheid benevelt het oordeel.

De cyclische schommelingen — een bijkomstig verschijnsel — en de toevallige vormen van werkloosheid ter zijde gelaten, moeten we wel bekennen dat Europa moeilijk de volledige tewerkstelling van gans zijn bevolking kan verzekeren. Gewis beperkt de werkloosheid of het gebrek aan werkgelegenheid zich tot bepaalde landen (Italië, Griekenland, Oostenrijk) doch in elk land wordt de vooruitgang van de productiviteit geremd door de vrees voor de werkloosheid. Dit ware niet het geval zo we over ruime natuurlijke rijkdommen konden beschikken. In onze kapitalistische maatschappij komen de tekorten nooit aan het licht; het is steeds het overtollige dat tot uiting komt.

« Dollartekort », werkloosheid en te lage levensstandaard zijn alle drie toe te schrijven aan het tekort aan hulpbronnen.

Meestal gelooft men dat de moeilijkheid in de afzet gelegen is, d. i. in de verkoop aan het buitenland van de fabriekaten. Dit is echter slechts het uiterlijke teken. Men verkoopt niet om te verkopen. Goederen verkopen betekent niet zich verrijken. Het doel van de economie is niet verkopen, noch zelfs produceren, maar verbruiken. Zo Europa beschikte over petroleum, koper, wol, enz., zou het niet steeds moeten uitzien naar buitenlandse afzetgebieden, noch met getrokken wapens strijden om zijn machines, zijn scheikundige producten, enz. te kunnen uitvoeren.

Dat alles wijst slechts op één enkele kwaal, nl. de bekrompenheid van het kader. Dat andere kwalen hiermede samengaan en dat het kader zelf niet steeds op de juiste wijze uitgebaat wordt, betwisten wij des te minder daar het er hier juist om gaat die exploitatie te verbeteren. Herinneren wij er echter aan dat een belangrijk gedeelte van onze organische gebreken zelf toe te schrijven is aan die overzadiging die ons van de vooruitgang doet afschrikken.

De Europeanen verouderen.

Nog een laatste werkelijk essentieel punt om de diagnose te beëindigen. De Europese bevolking ver-

oudert langzaam en hier ook wordt de werkelijkheid verdoezeld door de uiterlijke schijn.

Van al de verschijnselen in de Westerse wereld is de veroudering van de bevolking het meest algemeen, het meest merkbaar, het meest gemeten en het best te voorzien. Hoe groot echter hierover de onbezorgdheid is, blijkt hieruit dat het nagenoeg onopgemerkt voorbijgaat.

Herinneren wij hier aan enkele essentiële gegevens. De verhouding der zestigjarigen steeg van 8 pCt. in het begin van de XIXe eeuw tot 16 pCt. in de vooraanstaande landen (Engeland, Zweden, België, Frankrijk, enz.). Ze zal steeds verder toenemen en in 1980 17 pCt. in Frankrijk, 18 pCt. in België, 19 pCt. in Duitsland, 21 pCt. in Engeland, enz. overtreffen. In Italië zal het aantal tachtigjarigen binnen de dertig jaar meer dan verdubbelen.

Voor gans West-Europa zal het aantal zestigjarigen binnen de dertig jaar met 38 pCt. toenemen, terwijl het aantal minder dan twintigjarigen zal afnemen.

Dit is echter niet alles. De beroepsverschuiving naar de tertiaire groep wijst er op dat de mensen steeds meer aangetrokken worden door beroepen waarin ze — al dan niet officieel — vroeger op pensioen gesteld worden.

Aldus ontstaat onopvallend, zonder dat de statuten, noch de gebruiken gewijzigd worden, een nieuwe last. In de zes landen van de E.G.K.S. en in Engeland moet de totale bevolking binnen de dertig jaar met nagenoeg 8 pCt. toenemen; de actieve bevolking zou echter slechts met 4 pCt. en de niet-actieve met 12 pCt., dus driemaal sneller, aangroeien.

Daar de afnemende van het aantal jongeren bovendien, wegens de verlenging van de schoolplicht, niet kan in aanmerking genomen worden, dient slechts rekening gehouden met de bejaarde personen. De actieve personen, waarvan het aantal met 4 pCt. zal toegenomen hebben, zullen de last der ouderen, die met 48 pCt. zullen toenemen, te dragen hebben.

In Engeland zal die last, welke er thans reeds zeer groot is, het zwaarst zijn: nagenoeg twee bejaarde personen zullen er ten laste van vijf actieve personen vallen.

Bij de betrekkelijk goed gekende fysieke gevolgen van het ouder worden, komen tenslotte nog de *veel minder gekende morele gevolgen*. Een oude bevolking laat zich meer afschrikken van de vooruitgang en is meer geneigd een beroep te doen op Malthusiaanse middelen uit vrees voor de leegte die voor hen de toekomst betekent. Om tegen deze tendentie in te gaan, dient die bevolking zich van haar toestand *bewust te worden*.

Een verkeerde oplossing.

Die cijfers openbaren ons dat de wanverhouding tussen het kader en de bevolking in Europa niet kan verholpen worden door een vermindering van de

bevolking. Elke actie in die zin met het doel hetzij het geboortecijfer te verlagen, hetzij de uitwijking te bevorderen, heeft tot gevolg de veroudering nog te verscherpen.

Derhalve kan aan het dilemma : « groeien of verouderen » niet ontkomen worden. Sommigen blijken de tweede oplossing te verkiezen, die van Europa een museum zou maken waar de toeristen de overblijfselen van zijn grootheid komen bezichtigen.

Een verval wordt niet georganiseerd en niet geremd; dergelijke oplossingen staan gelijk met zelfmoord of met een zeer twijfelachtige smarteloze dood. « Een oude bevolking kan trachten geen oude geest te bezitten » waren de woorden van Beveridge. Dit volstaat echter niet; een oude bevolking moet naar nieuwe oplossingen uitzien.

Daarom dienen alle oplossingen die de bevolking aan haar te eng kader tracht aan te passen, verworpen en moet er kordaat gestreefd worden naar de verbetering van dat kader en naar zijn aanpassing aan de personen die het bewonen of het in de toekomst zullen bewonen.

Het kapitalistische Europa moet in het levensonderhoud van 296 miljoen inwoners voorzien op een oppervlakte van 3.610 miljoen vierkante kilometer, wat overeenkomt met een gemiddelde van 82 inwoners per vierkante kilometer. Met uitsluiting van het Noordelijke IJsg gebied stijgt de dichtheid tot 115. Frankrijk telt slechts 79 inwoners per kilometer, de rest van het bewoonbare Europa echter de helft meer. Die 296 miljoen groeien nagenoeg met 2 miljoen per jaar aan. Zij zullen dus in 1956 300 miljoen bedragen. Aangezien de aangroei enigszins zal afnemen, kunnen we ons voor 1980, dus over één generatie, aan 320 miljoen inwoners verwachten.

Waaraan hebben die 320 miljoen inwoners behoefte? Vooreerst aan een toereikende levensstandaard, wat een tamelijk hoge productie veronderstelt.

Een totale productie van 300 miljoen biefstukken per dag, enz., zou niet volstaan; *die producten moeten in ieders bereik liggen*. Voor diegenen die in staat zijn te werken, is het middel daartoe de tewerkstelling, voor de anderen de « overdracht ».

Algemeen wordt aanvaard dat de actieve bevolking nagenoeg 50 pCt. van de totale bevolking vertegenwoordigt. Er dienen dus in Europa ongeveer 150 miljoen werkgelegenheden gevonden te worden en bovendien moeten er in de nabije toekomst jaarlijks 1 miljoen nieuwe bijkomen.

De grondstoffen waarover Europa beschikt, laten op verre na niet toe het gewenste productiepeil te bereiken. Koper, lood, zink, tin, nikkel, petroleum, katoen, wol, jute, enz., dienen ingevoerd.

Die 150 miljoen werkgelegenheden kunnen steeds gevonden worden. Moest Europa zijn toevlucht

nemen tot autarkische maatregelen, dan zou er werkgelegenheid bestaan. Doch in plaats van een product uit te voeren dat één uur arbeid vergt, zou er een grondstof dienen geproduceerd welke drie uur arbeid zou vereisen. De aldus gevonden werkgelegenheden zouden zo weinig productief zijn, dat de levensstandaard aanzienlijk zou afnemen.

De aanpassing.

Die aanpassing kan binnenlands, elk voor zichzelf, geschieden. Dit is ongeveer de huidige oplossing; zij is echter zeer onvolmaakt, daar ze niet volgens de meest rationele regelen wordt nagestreefd. Zelfs indien de schifting door de overheidsinstellingen gebeurt, geschiedt de keuze der investeringen nog steeds volgens de kapitalistische regelen van de *plaatselijke* rentabiliteit. Hoe meer een verwerkende bedrijvigheid aan jaarlijks inkomen in verhouding tot de aanvankelijke investering opbrengt, des te voordeliger wordt ze geacht. Er bestaan weliswaar enkele uitzonderingen op die regel. Aldus stellen de Hollanders zich niet tevreden met de berekening van de plaatselijke rentabiliteit wanneer ze polders droogleggen. Nationale overwegingen in verband met de tewerkstelling zetten hen er toe aan zich niet om de tastbare financiën te bekommeren. Er blijft echter te bewijzen of de beweegreden uitsluitend sociaal is en of uit het oogpunt van het nationaal inkomen de drooglegging van een polder, in economisch en financieel opzicht, niet de meest voordelige oplossing is.

Investering en tewerkstelling.

Bij de beoordeling van een investering dient naast de rentabiliteit ook rekening gehouden met het criterium « processiviteit » of tewerkstelling.

Een « processieve » vooruitgang verhoogt niet alleen de productiviteit, doch tevens de productie en het aantal werkgelegenheden; *daar aldus het natuurlijke kader in verhouding tot de mens verruimd wordt, vormt de « processieve » vooruitgang het specifieke middel tegen overbevolking*.

Een « recessieve » vooruitgang verhoogt de productiviteit ten nadele van de tewerkstelling. Hij stemt overeen met het begrip technologische werkloosheid of met de « drukknop »-economie, waarbij uiteindelijk de Koning van Engeland, zoals Sismondi zegde, nog alleen op zijn eiland de hefbomen zou te bedienen hebben en van een uiterst hoge levensstandaard zou genieten.

Alhoewel de drooglegging van de polder het type zelf van « processieve » vooruitgang is, omdat de verruiming van het kader zichtbaar is en uitgedrukt wordt in oppervlakte, kunnen andere vorderingen tot hetzelfde resultaat leiden wanneer de verruiming van het kader in de diepte gebeurt. Dit is het geval

bijvoorbeeld voor een verbetering van de landbouw die een meer intensieve teelt zou mogelijk maken.

Zo het grondgebied van Europa plotseling door het droogleggen van het Noordzeegebied met één vijfde moest toenemen, zou de overbevolking na korte tijd verdwenen zijn. Er zou zelfs onmiddellijk een einde aan gesteld worden zo dit gebied bij toverslag met fabrieken en woningen moest opduiken.

Elke aanwinst van natuurlijke rijkdommen leidt tot hetzelfde resultaat, zelfs zo de oppervlakte niet toeneemt.

In Europa en vooral in de overbevolkte landen dient de voorkeur gegeven aan de « processieve » investeringen.

Voegen wij er aan toe dat in het verleden de gezamenlijke technische vooruitgang steeds per slot van rekening « processief » is geweest. Dit resultaat blijkt uit de vergelijking tussen het aantal werkgelegenheden in een georganiseerd en geïndustrialiseerd land en in een achtergebleven land.

Anderzijds zou het overdrijven van de zorg voor « processiviteit » terugvoeren naar de Mussolinische autarkie, m.a.w. naar het tewerkstellen van talrijke personen, echter in weinig productieve werkgelegenheden. *De aanpassing « ieder voor zichzelf » heeft dus grenzen. De bekrompenheid van elke markt staat bepaalde zeer productieve specialisaties in de weg. Er dient dus verder gezien.*

De beroepsverdeling.

Tenslotte dient de zorg voor een voldoende aantal wergelegenheden geschraagd te zijn. De Europese bevolking bestaat in een te grote verhouding uit tertiären, aangezien het verlies van de wereldheerschappij geen enkele achteruitgang van de beroepsmigraties heeft teweeggebracht. *Een dergelijke teruggang is echter tamelijk moeilijk, zelfs bij de nieuwe generatie.* Er bestaan stromingen waartegen niet opgevaan wordt. Er dient derhalve zo goed mogelijk gebruik gemaakt van de bevolking met haar huidige capaciteit. De investeringen moeten gericht zijn op besparing van primaire werkkrachten, eerder dan van tertiären, die veel moeilijker te hergroeperen zijn.

Aldus werd Frankrijk er toe gebracht belangrijke beleggingen te doen in de mijnen (arbeid van secundären en tertiären) om de werkkrachten bij de eigenlijke ontginning te verminderen. Het opzoeken van petroleum verschaft werkgelegenheid aan geologen, ingenieurs en arbeiders. Zo het met succes bekroond wordt, verschaft het natuurlijke rijkdommen die practisch geen werkelijk primaire arbeiders vereisen. Elke investering ten gunste van het vreemdelingenverkeer, verschaft eveneens werkgelegenheid aan een moeilijk te hergroeperen tertiaire bevolking en brengt deviezen op waarmee grondstoffen kunnen aangekocht worden.

Integratiebeginselen.

Er bestaan kwesties die steeds weer worden omstreden. Het scherpe protectionisme is hiervan een voorbeeld. Geen enkel land in het binnenland denkt er aan tariefmuren op te trekken met het doel in elke streek industrieën op te richten. Indien er tussen elk der 49 Verenigde Staten een beschermende douanegrens moest bestaan, dan zou elke inwoner van een der Staten zich verplicht zien zijn wagen in Engeland of in Frankrijk aan te kopen, tenzij hij zich in eigen Staat een wagen tegen het dubbele van de prijs wil aanschaffen.

Door welk toeval zouden de huidige grenzen (een erfenis der verdragen en der prinselijke huwelijken in de loop van de geschiedenis) juist samenvallen met de economische behoeften van de techniek der XXe eeuw?

Twee klassieke redenen staan de afschaffing van elke douanegrens tussen twee landen in de weg :

— Het politieke standpunt : de eenheid van opvatting vermindert ieders onafhankelijkheid.

— Het economisch standpunt : een brutale afschaffing is destructief. Er hebben zich gebruiken ingeworteld en er is een bevolking ontstaan die, buiten elke politieke opvatting, een overgangperiode noodzakelijk maken.

Stippen we ter verzachting van deze opwerping aan dat de grenswijzigingen die zich sedert veertig jaar in verschillende landen hebben voorgedaan, snel door douane-eenheid gevolgd werden. Het politiek argument blijkt derhalve het meest doorslaggevend te zijn.

We dienen hier nochtans een voorbehoud te maken. Er bestaat, zoals we reeds zagen, een « recessieve » en een « processieve » vooruitgang; welnu de integratie is slechts één vorm van vooruitgang, die dus in bepaalde gevallen van « recessieve » aard kan zijn. *M.a.w. bepaalde integratievormen kunnen enerzijds de productiviteit verhogen, doch tegelijkertijd arbeiders voorgoed uit de economische kringloop uitsluiten.* En zelfs indien die uitsluiting slechts tijdelijk is, valt ze toch steeds pijnlijk en pleit ze tegen de integratie, die steeds voldoende onpopulair is, opdat zelfs een gedeelte van de openbare mening zich tegen haar uitsprekt en haar opgang remt.

Zelfs diegenen die voor de publieke opinie het meest ongevoelig zijn, kunnen de economische moeilijkheden niet ontkennen welke een teruggang van de tewerkstelling met zich brengt. Er dient dus een essentiële keuze gemaakt tussen de verschillende integratievormen en *met de meest gunstige een aanvang gemaakt.*

De beste integraties.

In elke bedrijfstak waar de productie op grote schaal het voordeligst is, is de integratie de beste

vorm. Zij steunt de betalingsbalans op drieërlei wijze :

a) verlaging van de binnenlandse kostprijzen, waardoor het verlies in bepaalde autarkische exploitaties kan goedge maakt worden;

b) vermindering van de invoer uit de Verenigde Staten dank zij douane-unie;

c) verhoging van de uitvoer.

Gelukkig samentreffen, dat niet steeds aan louter toeval is toe te schrijven : de meest belangrijke voordelen treffen we vaak aan in die bedrijfstakken waar juist de nadelen het kleinst zijn. De fabricatie van electro-technische machines vereist een tamelijk ruime markt; welnu daar deze industrie een opkomende bedrijvigheid is, dient er niets afgebroken. Op sociaal gebied is het veel gemakkelijker op te bouwen dan af te breken.

De keuze ligt dus voor de hand. De integratie levert voor de nieuwe zich ontwikkelende industrieën, die op grote schaal produceren, belangrijke voordelen en slechts weinig bezwaren. Het is derhalve op die weg dat er dient vooruitgegaan.

Beschouwen we bijvoorbeeld de cinematografische nijverheid. Ze vereist een ruime markt, daar de kostprijs van een extra-copie van geen betekenis is in vergelijking met de algemene productiekosten. De Verenigde Staten, die over die ruime markt beschikken, kunnen naar Europa vaak bescheiden filmen uitvoeren en ontvangen daarvoor kostbare dollars die Europa veel beter aan de aankoop van katoen en van petroleum had kunnen besteden. Frankrijk voert uit de Verenigde Staten rechtstreeks voor Ffr 300 miljoen aan filmen in en voor een even groot bedrag door bemiddeling van Engeland. Zijn eigen uitvoer daarentegen is zeer gering. De andere landen van Europa bevinden zich in een gelijkaardige toestand. De invoering van een gemeenschappelijke douanegrens zou die invoer zonder tegenprestatie kunnen vervangen door ruim intern ruilverkeer. Niet alleen de producerende landen zouden hun productie kunnen uitbreiden, doch tevens zouden de kleinere landen tenslotte over een nijverheid kunnen beschikken. Het stelsel van coproducten (Franse-Italiaanse bijv.) is slechts een schuchtere poging die echter volstaat om de ongerijmdheid van onze verdeeldheid aan de kaak te stellen.

Bovendien zouden belangrijke hoeveelheden kunnen uitgevoerd worden, dank zij enerzijds de gematigde marginale kostprijzen en anderzijds de oprichting van gemeenschappelijke agentschappen in het buitenland, die opgewassen zijn tegen de Amerikaanse mededinging.

Wat voor de film waar is, is het ook voor talrijke producten van de mechanische nijverheid : vliegtuigen, landbouwmachines, optische instrumenten, geneeskundige en heelkundige apparaten en zelfs autovoertuigen.

Die industrieën zouden een twee- of driemaal talrijker personeel kunnen tewerkstellen.

Het is niet redelijk dat elk land afzonderlijk zijn eigen transportvliegtuigen en zijn eigen vrachtschepen van elk model gaat fabriceren. Het aantal voortgebrachte toestellen is uiteindelijk zo gering dat de kostprijs er van reusachtig hoog ligt, zodat tenslotte de bestellingen aan de Verenigde Staten gedaan worden.

Aangezien de mechanische specialisatie met de dag toeneemt, *verhoogt voortdurend het aantal industrieën die voor een markt van tien of zelfs van veertig miljoen inwoners te groot worden.*

Er werd de Europese integratie verweten te streven naar de concentratie. Dit verwijt is niet gegrond of kan tenminste gemakkelijk vermeden worden. Het belangrijkste voordeel van de integratie is inderdaad een verder doorgedreven specialisatie. *Welnu de specialisatie staat juist een overdreven concentratie in de weg.*

Betwistbaar blijft echter de vraag of de specialisatie moet doorgedreven worden tot het Europees monopolie met één enkele onderneming. De beste oplossing is de specialisatie met een zekere concurrentie. Zo Frankrijk bijv. over een voldoende ruime markt moest beschikken voor één enkele gespecialiseerde fabriek, zou de specialisatie daar al de nadelen van het monopolie met zich brengen. Dank zij de integratie kan er echter, mits gelijke omvang en specialisatie, een gezonde wedijver gehandhaafd worden.

Er dient toegegeven dat de lijst van producten waarvoor de integratie onmiddellijk voordeel zou opleveren, zowel wat de levensstandaard als wat de tewerkstelling betreft, nog niet werd opgesteld. Het is voorzeker een lange lijst.

Er werd, hoe vreemd het ook moge lijken, nog in geen enkele van die bedrijfstakken een ernstige inspanning geleverd. Het is daarentegen in de andere takken, nl. in diegene waarin er dient afgebroken, dat de onderhandelingen of de verwezenlijkingen het verst werden doorgedreven.

De kolen- en staalgemeenschap.

De kolen- en staalgemeenschap wijkt volstrekt af van die beginselen of miskent ze. In dit domein speelt de specialisatie slechts een zeer geringe rol daar de techniek reeds zeer oud is. De verbeteringen van de productiviteit zijn « recessief », althans wat de onmiddellijke resultaten betreft. Wij zien niet goed in waarom de ijzer- en steenkoolnijverheid binnen vijf of tien jaar meer personen zou tewerkstellen. De steenkoolnijverheid gaat overigens achteruit.

De verbetering van de productiviteit is trouwens weinig belangrijk wanneer we rekening houden met de hergroeperingskosten, d.i. met het herstel van de veroorzaakte schade.

Het plan Schuman-Monnet heeft dus niet alleen het menselijk aspect verwaarloosd, doch tevens be-

paalde essentiële economische aspecten. Het heeft dan ook slechts waarde uit hoofde van zijn baanbrekend karakter; als doel op zichzelf is het echter niet gerechtvaardigd.

Daarop is zich het ontwerp van Europese Verdedigingsgemeenschap komen voegen. Nu dat op nieuwe grondslagen dient gestart te worden, heeft dit ontwerp de gedachte van Europese economische integratie een voorlopige deuk gegeven.

Verruimen om te vernietigen.

Een zeer gekend parlementair procédé om een ontwerp te kelderen, bestaat er in zich er min of meer mede akkoord te verklaren en het zodanig te verruimen dat de kern er van te loor gaat. Zo wordt een ontwerp van hulpverlening, van belastingverlaging, enz. ten gunste van een bepaalde sociale klas, van zijn kern ontdaan wanneer het tot gans de bevolking wordt uitgebreid.

Dit is het geval voor regionale ontwerpen; soms te goeder trouw en soms niet werden verschillende Europese ontwerpen van hun inhoud ontdaan door ze eenvoudig tot het wereldkader uit te breiden.

Wanneer wij persoonlijk de « witte pool » ontworpen hebben volgens de formule « geen grenzen voor de Gezondheid », werd er onmiddellijk voorgesteld tot geheel de wereld, tot China en tot Midden-Amerika, een ontwerp uit te breiden dat, zoals we hebben vastgesteld, reeds moeilijk aanvaard werd door buurstaten met dezelfde beschaving, hetzelfde klimaat en dezelfde zorgen.

Op zoek naar grenzen.

Dient de integratie klaarblijkelijk beperkt, dan moeten ook grenzen vastgesteld worden. Die vaststelling stuit op talrijke moeilijkheden die alle enigszins aan de politiek raken.

De voorstellen hierboven gedaan passen natuurlijk slechts, tenminste op dit ogenblik, voor landen met ongeveer hetzelfde regime en waaronder reeds een feitelijke solidariteit bestaat. Over die solidariteit hebben we het reeds herhaaldelijk gehad. De eenmaking is vooral noodzakelijk voor dat gedeelte van Europa dat zijn normale kader is te buiten gegaan en zich op dit ogenblik beroofd ziet van een gedeelte der buitenlandse grondslagen van zijn bevolking.

Aangezien dit vooral het geval is met de maritieme Staten (we kunnen er ook Zwitserland bijrekenen), kan de tijdelijke scheiding tussen Oost- en West-Europa niet louter politiek en kunstmatig genoemd worden. Het is veeleer een gemeenschappelijke oorzaak die de scheiding van 1945 en de economische splitsing ten grondslag ligt. Dit betekent natuurlijk niet dat West-Europa mag aanspraak maken op het monopolie van het begrip « Europa » (bestaat er meer zinlose twist dan die om het bezit van een

naam?), noch dat zijn eenmaking als definitief dient opgevat ten einde een super-natie op te richten die tegenover de andere zou staan. Niemand mag uitgesloten worden.

In de huidige stand van zaken blijkt het weinig aan te bevelen een integratie met de Oosterse landen na te streven. Er dient vooreerst een inspanning gedaan om de betrekkingen te verruimen: een inspanning vanwege het Westen wat het goederenverkeer betreft en een inspanning vanwege het Oosten wat de gedachtenstromingen aangaat.

Het is geenszins onwaarschijnlijk dat, aangezien de technische specialisatie zich steeds meer verscherpt, later akkoorden kunnen gesloten worden met de huidige volksdemocratiën of zelfs met de U.S.S.R. Een inspanning in die richting zou thans nog voorbarig zijn.

Waarom tasten wij in het duister.

Er dient tenslotte nog nagegaan waarom de gedachte van economische integratie geen vastere vormen heeft aangenomen, niettegenstaande de talrijke en krachtige propaganda in die richting.

De werkelijk doeltreffende ontwerpen van economische integratie beogen alle de invoer uit Amerika te verminderen of de uitvoer mogelijk te maken van producten die met de Amerikaanse in de wereld kunnen wedijveren. Moet daaruit nu besloten worden dat de heerschappij van de dollar elk ontwerp van dien aard in de kiem heeft gesmoord? Wij menen van niet en wij beschikken in ieder geval over geen enkele aanwijzing van dergelijk verzet. De vrees echter enkele machtige belangen te mishagen, heeft de geesten min of meer bewust weerhouden.

Andere op het technisch terrein blijvende tegenstanders van het door ons voorgestelde integratie-ontwerp, meenden dat de « gebakjes » niet dienen gegeten vóór het brood, ten einde midden in het integratiewerk de werkzaamheden niet te moeten stopzetten.

Het zijn echter juist de « gebakjes », m. a. w. de voordelige integraties die de stroming zullen op gang brengen. Indien talrijke werkgelegenheden worden geschapen, zal het gemakkelijker zijn tot « recessieve » verrichtingen dus tot vermindering van de werkgelegenheid, over te gaan. Die verrichtingen zullen nagenoeg spontaan komen.

De essentiële reden van de huidige mislukking is echter het gebrek aan verbeeldingskracht. Er dient kordaat begonnen te worden aan wat nog niet bestaat, in de plaats van zich blind te staren op het bestaande.

Wij hechten te veel belang aan het zichtbare, het tastbare en het verwezenlijkte. Het essentiële in elke ontwikkeling is niet het zichtbare, doch wel het onzichtbare, het toekomstige, het worden. De eerste op te richten gemeenschappen moeten die sectoren betreffen waar er nog weinig of niets bestaat en niet

die sectoren waarin er reeds millioenen tot aan de tanden gewapende mensen, « verzetsgroepen » en douanetarieven bestaan.

Het is in ieder geval veel gemakkelijker in gemeenschap te brengen wat nog niet bestaat, dan wat reeds volledig is aangepast. De takken waarin alles nog te doen valt en alles te winnen is, stellen minder moeilijkheden in het vooruitzicht omdat zelfs zo een land, in deze of gene wedren benadeeld wordt, dit slechts een winstderving betekent en geen verlies.

De te bereiken resultaten.

Van die gedeeltelijke integraties, van die arbeidsverdeling en van dat in gemeenschap brengen, zijn voorzeker goede resultaten te verwachten. Niet omdat met die nieuwe zaken belangrijke bedragen of een belangrijk gedeelte van het nationaal inkomen van elk land gemoeid zijn — het is trouwens beter dat dit niet het geval is —, doch omdat een vooruitgang steeds langs de meest gevoelige punten gebeurt. Het in beweging brengen is van belang.

Biologisch is het groeien geen ziekte, maar een voortdurende reactie tegen aanvankelijke onevenwichtigheden en inzonderheid tegen een onevenwichtigheid met het milieu. Het komt er op aan zich niet af te zonderen in een zogezegde evenwichtige toestand, die slechts tot de verstarring kan leiden. Om vooruit te gaan, dient niet het evenwicht nagestreefd, doch de behoorlijk gekozen onevenwichtigheid.

De oprichting van nieuwe markten moet derhalve meer een morele dan een materiële invloed hebben.

Europa zal alsdan ophouden achteraan te hinken of naar een beschermer te zoeken. Het zal voortaan een bestaansreden hebben en dat is in de economie van groot belang.

Europa, dat driemaal lager lonen uitbetaalt dan de Verenigde Staten en over technici en arbeiders van dezelfde waarde beschikt, vertrekt met een belangrijke voorsprong en niet met een achterstand zoals gemeend wordt. Het komt er slechts op aan die voorsprong te benutten.

Van al de weelde die het triomferende Europa zich sedert drie eeuwen heeft veroorloofd, is er een welke zich niet meer mag herhalen: nl. de inwendige verdeeldheid. Om zich een andere, meer aanbevelenswaardige weelde te veroorloven, dient het verder te gaan en zich de feitelijke solidariteit ten nutte te maken. De tegenstanders van de integratie zijn het die bij de feiten en de techniek achterblijven, welke ook de redenen van hun tegenkanting zijn. Er dient echter wel erkend dat de economische gedachte is achteruit gegaan ingevolge de politieke gebeurtenissen. Het ogenblik is gekomen om de toestand recht te zetten.

Het verouderde en nog steeds verouderend Europa gaat te loor, zo het de jeugd verdrukt. Het komt er voor hem op aan de oude grond te herscheppen in een nieuw land, met nieuwe opvattingen.

Het gejammer over « de goede oude tijd » is niet meer op zijn plaats. De goede tijd ligt vóór ons (1).

---

(1) Sommige problemen, die hier beknopt zijn samengevat of vrijwillig terzijde werden gelaten zoals dat van de inter-europese migratie, werden meer omstandig behandeld in ons werk « L'Europe et sa population », Parijs 1954.

HET GELD- EN FINANCIËWEZEN IN DE BELGISCHE ECONOMIE

JUNI 1953 — JUNI 1954

In het vorig *Tijdschrift* schetsten we het verloop van de Belgische economie van Juni 1953 tot Juni 1954 meer in het bijzonder van uit het oogpunt van de vraag, de voortbrenging, de tewerkstelling en de prijzen.

Hierna zullen we de monetaire en financiële aspecten van die evolutie nader onderzoeken.

De meest volledige statistische gegevens over de uitgegeven geldhoeveelheid in België, zijn diegene die het totaal der kasvoorraden meten. Het totaal der monetaire verplichtingen van de geldscheppende instellingen wordt volledig opgenomen.

Het begrip « quasi-geld » is niet scherp omlijnd; het is afhankelijk van de financiële inrichting van elk land; de telling van het « quasi-geld » kan dan ook, naar gelang van het geval en van de opvattingen, min of meer talrijke tegoeden omvatten; wij zullen hier slechts de verplichtingen op termijn van de geldscheppende instellingen en de tegoeden beheerd door de Algemene Spaarkas als dusdanig beschouwen.

De beweging van de vorderingen die de geldscheppende instellingen als tegenwaarde van hun verplichtingen aanhouden, verduidelijkt enigszins de oorzaken van de schommelingen in de geldhoeveelheid en in de liquiditeiten. Ook de tendenties van de rentevoet kunnen als maatstaf dienen.

Het is echter onmogelijk de gezamenlijke bewegingen van de geldinkomens stelselmatig te bestuderen. Tot nog toe bestrijkt de statistische documentatie slechts de schommelingen voortvloeiend uit het betalingsverkeer van de nationale economie met de overige wereld. De betalingsbalans geeft deze op het einde van elke periode tamelijk nauwkeurig weer. Dit zou ook het geval kunnen zijn voor de betalingen tussen de overheidssector en de rest van de economie, zo die gegevens niet vertrouwelijk bleven.

Overigens beschikt men slechts over enkele zeer gebrekkige aanknopingspunten over de betalingen en inzonderheid over de omloopsnelheid van het giraal geld.

••

Vooreerst gaat onze aandacht naar het betalingsverkeer met het buitenland, de stand van de Schatkist, het beroep van de bedrijven en de particulieren op het bankkrediet, alsook de markt der effecten van de openbare schuld. In ieder geval afzonderlijk zullen we de invloed van die factoren op de struc-

tuur van de activa der geldscheppende instellingen nagaan.

Vervolgens zullen de bewegingen van de geldvoorraad en van het « quasi-geld » onderzocht worden.

Aangezien de totale schommelingen bewegingen dekken die de bijzondere toestand van elk der organen van de geldmarkt uiteenlopend beïnvloeden, zullen we tenslotte de eigen evolutie van de instellingen of van de groepen instellingen op die markt onderzoeken.

••

1. Het betalingsverkeer met het buitenland.

Het tekort van de handelsbalans steeg, blijkens de douanestatistieken, van het eerste tot het tweede halfjaar van 1953 van fr 3,4 milliard tot fr 4,7 milliard en bereikte fr 7,3 milliard tijdens het eerste halfjaar van 1954.

De totale waarde van de invoer — in de douanestatistieken op c.i.f.-basis berekend — vertoonde sedert de tweede helft van 1953 opnieuw een stijgende lijn en bedroeg maandelijks gemiddeld fr 10,3 milliard; tijdens de eerste zes maanden van 1954 lag dit cijfer nog enigszins hoger; die verbetering voltrok zich, ondanks een verlaging van de eenheidsprijzen, zoals uit de indexcijfers blijkt: in omvang nam de invoer dus toe.

Na een teruggang gedurende nagenoeg twee jaar steeg, steeds volgens de douanestatistieken, de totale waarde van de afzet in het buitenland eveneens tijdens het tweede halfjaar van 1953 en bereikte opnieuw een maandgemiddelde van fr 9,5 milliard; de eenheidsprijzen bleven verder dalen, doch de uitvoer nam in omvang toe. Tijdens het eerste halfjaar van 1954 viel hij echter op een gemiddelde van fr 9,3 milliard terug, daar de toeneming van de hoeveelheid vertraagde, terwijl de gemiddelde prijzen nog verder terugliepen.

Die dubbele evolutie kan tegelijkertijd toegeschreven worden aan de heropleving van de bedrijvigheid, aan de stijging van het verbruikspeil en aan de belangrijke buitengewone Rijksuitgaven alsook aan de scherpere concurrentie op de wereldmarkten der nijverheidsproducten. Kortom, in de Belgische economie blijkt een zeer sterke binnenlandse vraag te heersen, terwijl de verruiming van

het wereldaanbod de ruilvoorwaarden ongunstig beïnvloedt.

Tabel I.

Globale betalingsbalans van de B.L.E.U.
(ramingen)
(in milliarden franken)

	2 ^e halfjaar van 1953	1 ^e halfjaar van 1954
Goederentransacties :		
f.o.b. -uitvoer ¹	+ 57,5	+ 54,8
f.o.b. -invoer ¹	— 55,5	— 56,1
Saldo ...	+ 2,0	— 1,3
Andere lopende transacties :		
Ontvangsten	+ 13,8	+ 13,2
Uitgaven	— 15,0	— 15,5
Saldo ...	— 1,2	— 2,3
Saldo der lopende transacties	+ 0,8	— 3,6
Saldo der particuliere kapitaalbewegingen	— 1,5	— 1,8
Saldo der officiële kapitaalbewegingen :		
lange termijn	+ 0,9	+ 0,2
korte termijn	+ 1,4	— 0,2
Vergissingen en weglatingen	— 0,3	+ 0,4
Totaal overeenstemmend met de netto-wisselreserves van het bankwezen	+ 1,3	— 5,0

¹ Incl. doorvoer en loonwerk.

De bewegingen van de goederentransacties met

het buitenland beïnvloeden natuurlijk het uitzicht van de algemene betalingsbalans, waarvan die transacties het hoofdbestanddeel uitmaken.

De ramingen van de buitenlandse betalingen, vermeld in tabel I, bevestigen inderdaad de aan de douanestatistieken ontleende aanwijzingen. Alhoewel de betalingsgegevens t.o.v. de douanetellingen afwijkingen vertonen, inzonderheid omdat de eerste de in- en uitvoer op f.o.b.-basis weergeven, valt in beide gevallen niettemin een gelijkaardig verloop van de betalingen uit hoofde van de goederentransacties vast te stellen.

Tijdens het eerste halfjaar van 1953 beliepen de betalingen voor in- en uitvoer respectievelijk fr 51,4 en fr 50,9 milliard. Beide stegen afgetekend tijdens het tweede halfjaar. In de loop van het eerste halfjaar van 1954 namen de uitgaven nog enigszins toe; de uitvoerontvangsten liepen echter terug.

De goederentransacties, die tijdens het eerste halfjaar van 1953 in evenwicht waren en gedurende het volgende halfjaar een overschot van fr 2 milliard te zien gaven, sloten derhalve tijdens het eerste halfjaar van 1954 met een tekort van fr 1,3 milliard.

De balans der andere lopende transacties sloot in de eerste helft van 1954 met een enigszins belangrijker negatief saldo.

Ondervermelde cijfers schetsen het verloop, sedert de oorlog in Korea, van het totaal der buitenlandse betalingen uit hoofde van goederen en diensten van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.

Tabel II.

(in milliarden franken)

	1950 2 ^e halfjaar	1951		1952		1953		1954 1 ^e halfjaar
		1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	
Ontvangsten	53,9	77,0	79,3	76,4	68,0	63,7	70,6	67,6
Uitgaven	63,8	74,3	71,9	68,9	68,6	64,5	70,1	71,3

Uit de tabel blijkt dat in 1951 de teruggang van de uitgaven in het buitenland vooruitliep op de afname van de inkomsten ontstaan in de economie ten gevolge van de buitenlandse vraag. Ontvangsten en uitgaven stegen tegelijkertijd tijdens het tweede halfjaar van 1953; tijdens de eerste maanden van 1954 namen echter alleen de uitgaven toe.

Daaruit vloeit voort dat de lopende transacties (die buiten de voornoemde verrichtingen ook nog de schenkingen omvatten), in 1951 een ruim overschot te zien gaven, zich tussen het midden van 1952 en het einde van 1953 grosso modo in evenwicht bevonden en tijdens de eerste helft van 1954 met een tekort sloten.

Tijdens de beschouwde periode lieten de particuliere kapitaalbewegingen opnieuw een negatief saldo; in het eerste halfjaar van 1954 omvatten ze inzonderheid de overdracht, aan de Koloniale Schatkist, van de inschrijvingen vanwege Belgisch-Luxem-

burgse ingezetenen op een in April op de Belgische markt uitgegeven lening.

De officiële kapitaalbewegingen sloten daarentegen met netto-ontvangsten. Deze blijken niet voort te vloeien uit tussenkomsten van de Schatkist met het oog op de vereffening van het totale tekort op de lopende transacties en op de particuliere kapitaalbewegingen; het betrof hier eerder specifiek de financiering van de Thesaurie. De netto-invoer van halfjaar en langlopend kapitaal tijdens het tweede halfjaar van 1953 blijkt voort te vloeien uit terugbetalingen — fr 994 miljoen — door Nederland op de lening van fr 1.900 miljoen toegestaan in het kader van het tweede inter-Europees betalings- en compensatie-akkoord en uit de aanwending van fr 400 miljoen van de lening van 30 miljoen dollar door de Bank voor Internationale Betalingen in September 1951 toegestaan. De verrichtingen op korte termijn omvatten tijdens dat halfjaar inschrij-

vingen op in goud en in Zwitserse franken gestelde schatkistcertificaten vanwege de Bank voor Internationale Betalingen — fr 1,2 milliard — en op in dollars gestelde schatkistcertificaten vanwege de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi — fr 1,1 milliard — alsmede de in Juli bij de Zwitserse banken afgesloten lening — fr 575 miljoen; die nieuwe leningen overtreffen in ruime mate de terugbetalingen van certificaten aan de Koloniale Schatkist — fr 1,5 milliard.

Tijdens het eerste halfjaar van 1954 was, zoals hierboven vermeld, het lopend tekort, verzwwaard door de uitvoer van particulier kapitaal, belangrijker. De officiële kapitaalbewegingen sloten niet meer met netto-ontvangsten. Wat de langlopende leningen betreft, werden de lopende aflossingen en de terugbetaling van de lening van de Eximbank van 1952 — fr 2 milliard — goedge maakt door de betaling vanwege Nederland van het saldo van het door de Belgische Schatkist toegestane krediet — fr 906 miljoen —, door nieuwe beschikkingen over de I.B.H.O.-lening — fr 236 miljoen — en door de inschrijving vanwege de Bank voor Internationale Betalingen op schatkistbons op drie jaar voor ongeveer fr 1,5 milliard. Wat de kortlopende leningen betreft, lagen de nieuwe inschrijvingen op schatkistcertificaten, inzonderheid door de B.I.B. — fr 250 miljoen — en door de Centrale Bank van Belgisch-Kongo — fr 600 miljoen —, enigszins lager dan de uitgaven voor de terugbetalingen van certificaten in het kader van het betalingsakkoord — fr 445 miljoen — en van de lening in gulden die bij de Nederlandse banken in Juni 1953 werd afgesloten — fr 658 miljoen.

Het verschil tussen de ontvangsten en uitgaven — waaronder ook de overheidstransacties met het buitenland begrepen zijn — stemt overeen met de schommeling van de netto-wisselreserves der geldscheppende instellingen. De gegevens van kolom 1 in tabel III stemmen overeen met de totale beweging van die reserves en brengen niets anders aan het licht dan wat reeds uit het onderzoek van de algemene betalingsbalans over de verslagperiode tot uiting kwam. We stelden vast dat de toeneming van die reserves tijdens het tweede halfjaar van 1953 uitsluitend voortvloeiende uit ontvangsten van de Schatkist overeenstemmend met een vermindering van haar netto-buitenlandse activa.

De andere kolommen vermelden de schommelingen der goud- en der belangrijkste deviezenreserves. De betekenis van die schommelingen komt duidelijker aan het licht bij de ontleding van de internationale rekeningen van de B.L.E.U. in die deviezen.

Tijdens het eerste halfjaar van 1953 sloten de in U.S.- en Canadese dollars vereffende lopende transacties met een licht overschot. Aangezien de uitvoer tijdens het tweede halfjaar van 1953 gevoeliger terugliep dan de invoer, verdween het lopend overschot: het nog steeds bestaande boni op de betalingen uit hoofde van goederentransacties evenaarde het tekort op de andere lopende trans-

Tabel III.

Bewegingen van de netto-wisselreserves van het bankwezen¹
(in milliarden franken)

+ : vermeerdering der tegoeden of vermindering der verplichtingen.
— : vermeerdering der verplichtingen of vermindering der tegoeden.

Periode	Totaal (1)	Goud (2)	U.S.- en Canadese dollars (3)	E.B.U.- deviezen en E.B.U. (4)	Andere (5)
Van 30-6-1950 tot 30-6-1951 ...	-10,4	-4,5	-2,9	+ 4,2	-7,2
Van 30-6-1951 tot 30-6-1952 ...	+15,9	+4,5	-0,7	+11,1	+1,0
Van 30-6-1952 tot 30-6-1953 ...	- 5,7 ²	+1,3	+0,6	- 5,9	-1,7
Van 30-6-1953 tot 31-12-1953 ...	+ 1,3	+4,0	+0,3	- 0,8	-2,2
Van 31-12-1953 tot 30-6-1954 .	- 5,0	-0,5	-0,6	- 2,9	-1,0

¹ Die beweging houdt rekening met de schommelingen der verplichtingen in Belgische franken tegenover Kongo die onder kolom 5 opgenomen worden en vooral bestaan uit tegoeden van de koloniale vennootschappen bij de Belgische banken. Alhoewel de beweging van die tegoeden tijdens een tamelijk lange periode kan vastgesteld worden, is het absolute bedrag er van niet gekend. De boekhoudstaat van de netto-wisselreserves van het bankwezen die regelmatig kunnen opgenomen worden, is derhalve onvolledig en bijgevolg te hoog geschat. Wij geven er niettemin de identificeerbare bestanddelen van voor het begin en het einde van de beschouwde periode.

BOEKHOUDSTAAT DER WISSELRESERVES VAN HET BANKWEZEN DER B.L.E.U.
(in milliarden franken)

Datum	Nationale Bank waarvan goud	Andere (netto-ver- plichtingen)	Totaal
30-6-1953	51,8	84,8	136,6
30-6-1954	50,7	88,8	139,5

² Na uitschakeling van een vermindering der verplichtingen t.o.v. Belgisch-Kongo, uitsluitend voortvloeiend uit de overdracht van activa- en passiva-bestanddelen van de oude naar de nieuwe centrale bank van Kongo (cf. *Tijdschrift voor Documentatie*, October 1953, blz. 285-286).

acties. De particuliere transfers, waaronder de multilaterale betalingen voor rekening van de Kolonie begrepen zijn, gaven aanleiding tot dollarontvangsten. De particuliere kapitaaluitvoer slorpte nagenoeg de netto-transferontvangsten op. De toeneming van de goud- en dollarreserves vloeide dus uitsluitend voort uit de netto-ontleningen der overheid en uit de transfers tussen officiële instellingen. De door de Schatkist ontvangen kredieten bestonden vooral uit inschrijvingen op in goud en dollars gestelde schatkistcertificaten vanwege de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en de Bank voor Internationale Betalingen. De goud- en dollaroverdrachten vanwege de E.B.U. bereikten in het totaal der officiële transfers geen fr 100 miljoen meer; nagenoeg de helft van die transfers stemmen overeen met de overdrachten van Zwitserse franken tegen dollars.

Tijdens het tweede halfjaar van 1954 tekende zich de kentering in de balans der lopende dollartransacties scherper af: ze sloot opnieuw met een tekort. De goederentransacties gaven opnieuw een negatief saldo te zien: de invoer nam nog toe, terwijl de afzet verder terugliep. Niettegenstaande het bestendig overschot op de particuliere transfers en het ophouden van de particuliere kapitaaluitvoer is die ommekeer van de handelsbalans van overwegend

belang voor de toestand van de dollarrekeningen, te meer daar de officiële kapitaalbewegingen sloten met een afstand van deviezen uit hoofde van de terugbetaling van de lening 1952 van de Eximbank. De goud- en dollarontvangsten voortvloeiend uit de betalingen tussen centrale banken en internationale

instellingen bedroegen tenslotte nog slechts fr 1,7 milliard; hun vermindering t.o.v. het vorige halfjaar is inzonderheid te wijten aan het feit dat het tekort in de E.B.U. tijdens dat halfjaar tot een goud- en dollaruitvoer van fr 0,7 milliard heeft aanleiding gegeven.

Tabel IV

**Goud- en dollarrekeningen van de B.L.E.U. en rekeningen van de B.L.E.U.
met de E.B.U. en de E.B.U.-landen ¹**
(in milliarden franken)

	U.S., Canadese dollars en goud		E.B.U.-deviezen en E.B.U.	
	2 ^e halfjaar van 1953	1 ^e halfjaar van 1954	2 ^e halfjaar van 1953	1 ^e halfjaar van 1954
Beweging der wisselreserves van het bankwezen	+ 4,3	— 1,1	— 0,8	— 2,9
Goederentransacties :				
Ontvangsten (f.o.b.)	(10,3)	(7,9)	(38,6)	(37,9)
Uitgaven (f.o.b.)	(9,2)	(9,6)	(38,5)	(40,7)
Saldo ...	+ 1,1	— 1,7	+ 0,1	— 2,8
Saldo der andere lopende transacties	— 1,1	— 1,4	— 2,7	— 3,8
1. Saldo der lopende transacties	—	— 3,1	— 2,6	— 6,6
2. Saldo der particuliere transfers :				
Betalingen voor rekening van de Kolonie	— 0,1	— 0,1	+ 2,8	+ 3,7
Andere	+ 1,3	+ 2,0	— 0,7	— 0,3
3. Saldo der particuliere kapitaalbewegingen	— 1,0	+ 0,2	— 0,9	— 0,7
4. Saldo der officiële kapitaalbewegingen	+ 1,5	— 1,7	+ 2,2	+ 1,7
5. Officiële transfers (incl. de goud- en dollarbetalingen in het kader van de E.B.U.)	+ 2,7	+ 1,7	— 1,5	— 1,0
6. Vergissingen en weglatingen	— 0,1	— 0,1	— 0,1	+ 0,3
Totaal van 1 tot 6 ...	+ 4,3	— 1,1	— 0,8	— 2,9

¹ Eerste raming.

Toen de lopende balans tijdens het eerste halfjaar van 1953 voor de dollarverrichtingen een licht overschot begon te vertonen, ging ze voor de transacties met de E.B.U.-landen een tekort van fr 5 milliard in die deviezen vertonen.

Hierboven herinnerden wij er aan dat het dollaroverschot op de goederen- en dienstentransacties slechts van voorbijgaande aard was. Het lopende debetsaldo in E.B.U.-deviezen handhaafde zich daarentegen. Het verminderde weliswaar tijdens het tweede halfjaar — fr 2,6 milliard —, doch groeide tijdens het eerste halfjaar van 1954 verder aan en bereikte fr 6,6 milliard. De invoer steeg verder niet zeer sterk, doch regelmatig, terwijl de uitvoer, na een verbetering tijdens het tweede halfjaar van 1953, in de loop van het eerste halfjaar van 1954 afnam.

Wat de overige transacties betreft, blijkt uit tabel IV dat de rekeningen met de E.B.U.-landen en met de E.B.U. weinig wijzigingen ondergingen. Belangrijke bedragen werden nog geïnd voor rekening van de Kolonie ter betaling van leveringen door de koloniale ondernemingen aan die landen. De particuliere arbitrageverrichtingen sloten met een deviezentekort evenals de particuliere kapitaalbewegingen. De netto-verplichtingen in kapitaalrekening van de Schatkist namen toe. De leningen die

zij tijdens het tweede halfjaar van 1953 afsloot en de terugbetalingen — gezamenlijk fr 2,2 milliard —, maakten ruim het tekort van de andere gezamenlijke rekeningen goed. Zij vloeiden inzonderheid voort uit de inschrijving vanwege de B.I.B. op in Zwitserse franken gestelde schatkistbons, uit de vervroegde terugbetaling van een gedeelte der aan Nederland in 1950 toegestane lening en uit het door de Zwitserse banken verleende krediet. Wij hebben er hierboven, in verband met de algemene balans, reeds op gewezen. Aangezien echter voor ca. fr 1,2 milliard deviezen werden afgestaan voor betalingen en transfers tussen officiële instellingen — inzonderheid Zwitserse franken tegen dollars —, liepen de wisselreserves van het bankwezen in E.B.U.-deviezen met fr 0,3 milliard en de vordering op de E.B.U. met fr 0,5 milliard terug.

Tijdens het eerste halfjaar van 1954 konden de verrichtingen van de Schatkist in kapitaalrekening — netto fr 1,7 milliard — het tekort op de andere transacties in E.B.U.-deviezen niet meer goedmaken. Die ontvangsten van de Thesaurie vloeiden voort uit de inschrijving door de B.I.B. op een lening op drie jaar van fr 1,5 milliard en uit de laatste terugbetalingen door Nederland — fr 0,9 milliard — van de lening van 1950; de opbrengst van die terugbetaling werd trouwens ten belope van

fr 0,7 milliard aangewend om een krediet af te lossen dat het jaar voordien door de Nederlandse banken was toegestaan.

De officiële arbitrageverrichtingen sloten met een netto-tekort aan E.B.U.-deviezen van fr 1,7 milliard, vooral ingevolge de cessies van Zwitserse franken tegen dollars; er werden echter dollars afgestaan aan de E.B.U. ter vereffening van het maandelijks tekort. Het verschil van fr 1 milliard komt in tabel IV voor als saldo op de officiële transfers.

In het geheel gaven de verrichtingen van het eerste halfjaar van 1954 derhalve een vermindering der wisselreserves in E.B.U.-deviezen te zien ten belope van fr 2,2 milliard en een afname van de vordering op de E.B.U. van fr 0,7 milliard.

**

2. Toestand van de Thesaurie.

Tabel V bevat, per halfjaar, voor 1953 en 1954, de begrotingsontvangsten en de toeneming van de overheidsschuld, d.i. de belangrijkste middelen waarover de Schatkist beschikt. Het totaal van die middelen verstrekt ons een zeer oppervlakkige aanwijzing over de uitgaven tijdens dezelfde periodes.

Tabel V.

Begrotingsontvangsten en verloop der rechtstreekse Staatsschuld (in milliarden franken)

Bron : Belgisch Staatsblad en Ministerie van Financiën.

Periode	Belastingontvangsten	Extra-fiscale gewone ontvangsten	Buitengewone ontvangsten	Rechtstreekse Staatsschuld	Totaal
1953 1 ^o halfjaar ...	34,6	4,3	2,0	+8,4	49,3
2 ^o halfjaar ...	33,1	2,6	1,6	+8,0	45,3
1954 1 ^o halfjaar ...	35,9	3,6	1,6	+7,7	48,8

Er deed zich tussen het eerste en het tweede halfjaar van 1953 een teruggang voor, gevolgd door een stijging in de loop van het eerste halfjaar van 1954. Het blijkt hier nochtans hoofdzakelijk seizoenbewegingen te betreffen. Het feit dat het totaal voor het eerste halfjaar van 1954 enigszins lager ligt dan het totaal voor het overeenstemmend halfjaar van 1953, blijkt te wijzen op een zekere inkrimping van de overheidsuitgaven.

De fiscale ontvangsten namen sedert enkele maanden toe.

De rechtstreekse belastingen lagen van Juli 1953 tot Maart 1954 op een betrekkelijk laag peil. Tijdens het tweede kwartaal van 1954 stegen ze echter tot fr 9,1 milliard, d.i. fr 1,2 milliard meer dan tijdens het overeenstemmend kwartaal van 1953. Vooral de

bedrijfsbelasting en de aanvullende personele belasting gaven een belangrijke stijging te zien.

Tabel VI.

Gewone belastingontvangsten¹ zonder onderscheid van dienstjaar — excl. de provinciale en gemeentelijke bijbelasting (in millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Periode	Rechtstreekse belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totaal
1952 3 ^o kwartaal ...	8.583	3.505	5.896	17.984
4 ^o kwartaal ...	6.040	3.626	6.330	15.996
1953 1 ^o kwartaal ...	8.798	3.095	5.795	17.688
2 ^o kwartaal ...	7.958	3.175	5.812	16.945
3 ^o kwartaal ...	8.187	3.305	5.902	17.394
4 ^o kwartaal ...	5.868	3.402	6.449	15.719
1954 1 ^o kwartaal ...	8.362	3.219	5.832	17.413
2 ^o kwartaal ...	9.112	3.328	6.044	18.484

¹ Netto-ontvangsten, d.i. excl. de ordonnantiën voor terugbetalingen en voor belastingverminderingen.

Rekening houdend met het feit dat de opbrengst van de verhoging, sedert 16 April 1952, van de belasting op de benzine overgebracht werd op de buitengewone begroting van 1 Januari 1953 af, nam de opbrengst van douanerechten en accijnzen tijdens de verslagperiode toe.

In de loop van elk der beschouwde kwartalen lag de opbrengst van de registratierechten hoger dan tijdens de overeenstemmende kwartalen van het jaar voordien. Tijdens het tweede halfjaar van 1953 bleef de verbetering beperkt tot de eigenlijke registratierechten en tot de successierechten, doch breidde zich in de loop van het eerste halfjaar van 1954 uit tot het zegelrecht en tot de met het zegel gelijkgestelde taxes.

De buitengewone ontvangsten werden gunstig beïnvloed door de vervroegde terugbetaling van de lening van fr 1.900 miljoen, toegestaan aan Nederland en waarvan we reeds gewag maakten bij de bespreking van het betalingsverkeer met het buitenland.

Tussen 30 Juni 1953 en 30 Juni 1954 steeg de binnenlandse gevestigde schuld met fr 16,1 milliard; drie leningen op lange termijn werden inderdaad uitgegeven :

1) een 4 ½ pCt. lening op 15 jaar in October 1953, waarvan de bruto-opbrengst fr 6,9 milliard bedroeg;

2) een 4 ½ pCt. lening op 18 jaar in Februari-Maart 1954, die bruto fr 11,5 milliard heeft opgebracht;

3) een 4 ¼ pCt. lening op 20 jaar in Juni-Juli 1954, met een bruto-opbrengst van fr 6,7 milliard (fr 1,2 milliard in Juni).

Tabel VII.

Rechtstreekse Staatsschuld

(in miljoenen franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Einde periode	Gevestigde schuld		Vlottende schuld		Totaal
	binnenlandse 1	buitenlandse 2	binnenlandse 3	buitenlandse	
1952 December	119.197	13.357	115.079	4.592	252.225
1953 Maart	119.694	13.642	119.845	3.076	256.257
Juni	124.931	13.528	117.704	4.435	260.598
September	124.632	13.567	119.189	7.168	264.556
December	130.564	13.667	117.248	7.110	268.589
1954 Maart	140.614	13.757	113.628	7.143	275.142
Juni	141.027	13.590	115.423	6.203	276.243

1 Incl. de Muntsaeringelening.

2 Excl. de schulden tegenover de buitenlandse regeringen van 1914-1918.

3 Excl. de renteloze certificaten overgemaakt aan de uitvoerders en de speciale certificaten E.B.U.

De binnenlandse gevestigde schuld (fr 16,1 milliard) steeg sterker dan de totale schuld (fr 15,7 milliard). Men zou daaruit geneigd zijn te besluiten dat het tekort van de Thesaurie uitsluitend door langlopende leningen kon gedekt worden. Dat dit echter niet het geval was, blijkt uit een ontleding van de binnenlandse vlottende schuld. Deze verminderde per saldo met fr 2,3 milliard tijdens het jaar eindigend op 30 Juni 1954. Een van haar bestanddelen, nl. de leningen op half lange termijn, de zgn. « grote tranches », liep echter met fr 4,7 milliard terug ten gevolge van de volgende verrichtingen :

terugbetaling van fr 1,1 milliard 3 ½ pCt. schatkistcertificaten 1943, op 5, 10 of 20 jaar in October en November 1953;

terugbetaling in geld of door conversie van fr 5,2 milliard 3 ½ pCt. schatkistcertificaten 1944 op 10 jaar, eerste reeks, in Februari, Maart en April 1954;

uitgifte, in ruil voor certificaten 1944 en kasbons van de Maatschappij van Belgische Spoorwegen, van fr 1,6 milliard 4 pCt. schatkistcertificaten op 5 jaar in Maart 1954.

De fr 16,1 milliard waarmee de binnenlandse gevestigde schuld toenam, omvatten derhalve voor fr 4,7 milliard consolidaties van leningen op half lange termijn, zodat slechts fr 11,4 milliard beschikbaar bleven voor de dekking van het thesaurietekort. Het saldo hiervan werd aangezuiverd :

1) door een verhoging van de binnenlandse vlottende schuld, buiten de leningen op half lange termijn, met fr 2,4 milliard;

2) door een toeneming van de buitenlandse vlottende schuld met fr 1,8 milliard.

De buitenlandse gevestigde schuld bleef practisch onveranderd.

De tussenkomst van de geldscheppende instellingen in de financiering van de openbare Schatkist verliep anderzijds als volgt :

1953 1 ^o kwartaal	fr + 3,7 milliard
2 ^o kwartaal	fr — 0,9 milliard
3 ^o kwartaal	fr + 2,9 milliard
4 ^o kwartaal	fr — 1,2 milliard
1954 1 ^o kwartaal	fr — 3,0 milliard
2 ^o kwartaal	fr + 4,7 milliard

Tijdens het vierde kwartaal van 1953 en het eerste kwartaal van 1954 verminderde hun tussenkomst ten gevolge van de uitgifte van geconsolideerde leningen; over geheel de periode einde Juni 1953-einde Juni 1954 nam ze echter netto met fr 3,4 milliard toe, m.a.w. het thesaurietekort kon niet geheel gedekt worden door de openbare inschrijvingen en door het beroep op het buitenland; de Schatkist diende dan ook haar toevlucht te nemen tot de kredietverlening vanwege de geldscheppende instellingen, zij het dan ook door het automatische spel der bankcoëfficiënten.

*
**

3. Kredietverlening door het bankwezen aan bedrijven en particulieren.

De gegevens van de eerste kolom van tabel VIII duiden de risico's aan die de banken lopen bij het verlenen van kredieten aan bedrijven en particulieren. Het « totaal der binnenlandse kredieten » is echter het meest representatief voor de behoeften aan kortlopende kredieten van de Belgische bedrijven en particulieren. Bij de beoordeling van die cijfers dient er niet uit het oog verloren dat er naast die bankfaciliteiten nog andere vormen van kredietverlening op korte of op langere termijn bestaan, zodat de totale vraag van de bedrijven en de particulieren naar krediet een ander verloop kan te zien geven dan de evolutie van de kredietverlening door de banken alleen. De bewegingen hiervan dienen dan ook onder dit voorbehoud beoordeeld te worden.

Het binnenlandse bankkrediet vertoonde tijdens de jongste jaren een stijgende lijn. Alhoewel de beweging zich niet onafgebroken voordeed, liggen de uitstaande bedragen hetzij op 30 Juni, hetzij op 31 December niettemin telkens hoger dan op de overeenstemmende data van het jaar voordien.

In de loop van de verslagperiode deed zich in Juli 1953 een eerste hoogtepunt voor ten gevolge van de dubbele aderlating die de kasmiddelen van de bedrijven ondergingen : de vervroegde betaling van bedrijfsbelasting viel inderdaad samen met de drie-

Tabel VIII.

Bankkredieten aan bedrijven en particulieren

(ramingen)

(in milliarden franken)

Datum	Algemeen totaal der bankrisico's (1)	Binnenlandse kredieten				Buitenlandse kredieten			
		Totaal (2)	waarvan			Totaal (6)	waarvan		
			door de deposito- banken (3)	door de N.B.B. en het H.W.I. (4)	door de geld- scheppende instellingen (5)		door de deposito- banken (7)	door de N.B.B. en het H.W.I. (8)	door de geld- scheppende instellingen (9)
30- 6-1950	31,4	30,1	21,2	5,8	3,1	1,3	0,5	0,6	0,2
30- 6-1951	40,5	39,1	22,4	11,8	4,9	1,4	0,4	0,5	0,4
30- 6-1952	42,9	39,9	24,3	9,1	6,5	3,0	1,2	0,8	1,1
30- 6-1953	46,3	43,3	26,5	9,2	7,5	3,0	1,1	0,8	1,1
30- 9-1953	46,1	43,0	27,4	8,3	7,3	3,1	0,9	0,9	1,2
31-12-1953	48,1	44,9	28,0	10,1	6,7	3,2	1,1	1,1	1,1
31- 3-1954	47,8	44,6	28,3	8,6	7,7	3,2	0,9	1,2	1,1
30- 6-1954	49,1	45,7	28,8	8,8	8,1	3,4	0,8	1,1	1,5

maandelijkse storting van de bijdragen voor de maatschappelijke zekerheid. De inkrimping gedurende de volgende maanden was niet zeer afgetekend en het uitstaande bedrag bleef tot in November hoger dan fr 43 milliard; het weerspiegelde op het einde van het jaar de toenemende behoeften in verband met de jaarultimo; het steeg tot fr 44,9 milliard. De daaropvolgende vermindering was opnieuw weinig uitgesproken en het uitstaande bedrag bleef boven fr 44,5 milliard. Sedert April deed zich opnieuw een stijging voor en op het einde van die maand werd een bedrag van fr 45,6 milliard bereikt. De binnenlandse bankkredieten lagen onveranderd op dit bedrag tijdens het tweede kwartaal.

Die evolutie weerspiegelt niet noodzakelijk een algemene toeneming van de kredietbehoeften van de Belgische bedrijven en particulieren. In de verschillende bedrijfssectoren staat de vraag naar bankkrediet inderdaad niet in gelijke verhouding tot hun relatieve belangrijkheid in de totale productie. Die stijgende kredietverlening door het bankwezen tijdens de verslagperiode blijkt niettemin gedeeltelijk te moeten toegeschreven worden aan de hoge handels- en industriële bedrijvigheid. Ook de financiering van de verkoop op afbetaling heeft tot die stijging bijgedragen. Er zou bovendien nog kunnen gewag gemaakt worden van een verlenging van de looptijd der kredieten — die eveneens het uitstaande bedrag beïnvloedt —, verlenging die nochtans geen algemeen verschijnsel is; ze zou eerder voortvloeien uit het feit dat de sectoren met een fabricatieproces van langere duur tot de belangrijkste aanvragers van nieuwe kredieten behoren. Aldus werd de metaalverwerkende nijverheid, waarvan de talrijke sectoren tijdens de verslagperiode een grote activiteit kenden, een der belangrijkste ontleners van bankkrediet; haar beroep hierop nam tijdens de laatste jaren afgetekend toe.

Het bedrag der voorschotkredieten vermeerderde tijdens de verslagperiode in tamelijk geringe mate.

De discontokredieten stegen daarentegen meer afgetekend.

De kolom « totaal der buitenlandse kredieten » omvat het bedrag der bij de banken gemobiliseerde vorderingen op de cliëntele van de Belgische uitvoerders (1). Behoudens de eigenlijke wissels op het buitenland omvat ze tevens de geviseerde bankaccepten in Belgische franken die een uitvoer vertegenwoordigen.

In vergelijking met de waarde van de uitvoer der B.L.E.U. blijkt het totale uitstaande bedrag dier kredieten te gering opdat hun schommelingen zouden kunnen toegeschreven worden aan het verloop van die waarde. Ook zonder dat de globale waarde van de afzet steeg, werden reeds toenemingen van dat uitstaande bedrag vastgesteld; bijv. ten gevolge van vertraging in de officiële betalingen van een enkel land of ook bij de afwikkeling van een bepaalde verkoop aan het buitenland, die bij overeenkomst een tamelijk lange financiering in de vorm van accepten vereist.

Geen enkele formele gevolgtrekking kan uit de, trouwens beperkte, stijging van het uitstaande bedrag dier buitenlandse kredieten tijdens de verslagperiode afgeleid worden.

Dit uitstaande bedrag omvat voor een belangrijk bedrag geviseerde bank- en handelsaccepten: fr 2,1 milliard op het einde van Juni 1953, fr 2,5 milliard op het einde van December 1953 en fr 2,8 milliard op het einde van Juni 1954. Die stijging blijkt te mogen toegeschreven worden aan de toenemende aanwending van die financieringswijze. Deze breidt zich inderdaad uit tot de afzet in talrijke landen, inzonderheid in de E.B.U.-landen; ze blijkt bovendien niet voort te vloeien uit een verlenging van de looptijd der wissels, aangezien het aantal accepten

(1) De uitvoerkredieten die van bij de aanvang door instellingen buiten het bankwezen werden verleend, zijn niet in die bedragen begrepen.

elk kwartaal gelijktijdig met het uitstaande bedrag toeneemt, alhoewel het nog geen 10 pCt. van de uitvoerwaarde der zelfde periodes vertegenwoordigt.

De gegevens van de andere kolommen van tabel VIII tonen aan bij wie, op de data der telling, de aanvankelijk door de depositobanken toegestane binnenlandse kredieten enerzijds en buitenlandse anderzijds werden ondergebracht. In de mate waarin hun financiering ten laste van het bankwezen (centrale bank, Herdisconteringinstituut en depositobanken) valt, bestaat er een nauwer verband tussen die kredieten en de geldschepping. De door die instellingen gefinancierde bedragen bereikten, wat de binnenlandse kredieten betreft, fr 35,7 milliard op het einde van Juni 1953, fr 38,1 milliard op het einde van December 1953 en fr 37,6 milliard op het einde van Juni 1954 en, wat de buitenlandse kredieten betreft, fr 1,9 milliard, fr 2,2 milliard en fr 1,9 milliard op dezelfde data.

Die stijgende trendlijn dekt beperkte schommelingen van maand tot maand. Het bedrag der door de depositobanken gefinancierde kredieten nam het meest regelmatig toe; de oorzaak hiervan zal blijken uit het onderzoek van de toestand der banken. De bij de herdisconto-instellingen van het bankwezen ondergebrachte kredieten ondergingen daarentegen schommelingen die vooral de handelsportefeuille van de centrale bank beïnvloedden.

Aldus vloeiden er op de zware vervaldagen wissels naar de centrale bank tengevolge van de krapte aan liquide middelen. Deze trof op die ogenblikken inzonderheid die instellingen (financiële overheidsinstellingen, particuliere financieringsmaatschappijen, Luxemburgse banken), die in België geen monetaire functie uitoefenen en sedert enkele jaren de last dragen van een belangrijk aantal aanvankelijk door de banken toegestane kredieten. Hun tussenkomst (2) — verhoogd met die van de buiten-

(2) Op 30 Juni 1954 betrof het, ten belope van nagenoeg de helft, door de Nationale Bank geveerde bank- en handelsaccepten. Op de markt verhandeld door tussenkomst van het Herdiscontering- en Waarborginstituut, zijn die wissels een bijzonder mobiliseerbare belegging. Tijdens de beschouwde periode steeg het totale uitstaande bedrag geveerde bankaccepten van fr 6,4 tot fr 6,7 milliard; die bedragen omvatten respectievelijk fr 1,1 en fr 1,6 milliard uitvoerwissels. Het uitstaande bedrag geveerde handelsaccepten, die nagenoeg uitsluitend verkopen aan het buitenland financieren, steeg van fr 1 tot fr 1,2 milliard.

Uitstaande bedrag geveerde en niet geveerde accepten in Belgische franken.

(in milliarden franken)

Einde maand	Bankaccepten			Door de N.B.B. geveerde handelsaccepten
	Geveerd door de N.B.B.		Niet geveerde	
	Invoer-accepten	Uitvoer-accepten		
1953 Juni	5,3	1,1	0,7	1,0
September ...	5,4	1,2	0,7	1,2
December ...	5,1	1,5	0,9	1,1
1954 Maart	5,1	1,5	0,9	1,1
Juni	5,1	1,6	0,8	1,2

landse banken waarbij de accepten in deviezen gemobiliseerd worden — wordt weergegeven in de kolommen 5 en 9 van tabel VIII.

Welk belang die marktbevingen, wegens hun terugslag op de kasmiddelen, ook hebben voor elk der instellingen die ze ondergaan, toch zijn ze slechts van tijdelijke aard. Zij schommelden niet vaak — behoudens misschien bij de jaarultimo — in verhouding tot het totale uitstaande bedrag aan kredieten. Die verschuivingen in het uitstaande bedrag tijdens de verslagperiode wijzen dan ook niet een meer fundamentele ontwikkeling van de monetaire toestand aan.

*
**

4. De markt der Staatsschuld en der andere overheidsleningen.

Het is belangwekkend de toestand van die markt na te gaan, niet alleen omdat ze de schommelingen van de openbare vraag naar beleggingen in overheidsfondsen weerspiegelt, doch ook omdat ze een tamelijk representatief beeld verstrekt van de schommelingen der rentevoeten op halflange en op lange termijn. De « tegeldemaking » der schuld of het tegenovergestelde beïnvloedt bovendien de bewegingen van de geldvoorraad; dit verschijnsel doet zich inderdaad voor wanneer de geldscheppende instellingen optreden als kopers van het overtollige aanbod van obligaties vanwege het publiek.

In 1953 werd aan het beroep van de overheid en van de overheidsinstellingen op de kapitaalmarkt zonder moeilijkheden voldaan. De nieuwe leningen konden met een langere looptijd en tegen een enigszins verlaagde rentevoet uitgegeven worden.

Het netto-bedrag van die emissies bereikte fr 20,9 milliard voor gans het jaar en fr 9,9 milliard voor het tweede halfjaar, zonder rekening te houden met de opbrengst van de doorlopende emissies. Op de meest belangrijke, in October door de Schatkist uitgegeven 4½ pCt. lening werd voor een bedrag van fr 6,9 milliard ingeschreven.

Over het algemeen verlaagde het rendement nog tijdens de beschouwde periode.

Die gunstige ontwikkeling hield aan en het Rentenfonds diende slechts regulariserend op te treden op het ogenblik van belangrijke emissies, inzonderheid in September en vooral in October. De boekwaarde van zijn portefeuille, die op 30 Juni 1953 fr 2,9 milliard bedroeg — excl. de verrichtingen met recht van wederinkoop — onderging tot op het einde van September weinig schommelingen; ze steeg in October met enkele honderden millioenen; die beweging was louter tijdelijk, aangezien de tegeldemaking tijdens de laatste twee maanden van het jaar het hoogtepunt in ruime mate heeft opgeslorpt; op het einde van December viel de waarde van de portefeuille op fr 2,5 milliard terug.

Tijdens het eerste halfjaar van 1954 namen de

emissies der overheid nog in omvang toe. Het bedrag der inschrijvingen beliep fr 14,5 milliard. De belangrijkste leningen werden uitgegeven in Februari — 4 ½ pCt. Schatkistlening op 18 jaar, waarvan de netto-opbrengst fr 8,7 milliard bereikte — en in April met de 4 ¼ pCt. lening van de Koloniale Schatkist op 20 jaar, waarvan de netto-opbrengst fr 2,2 milliard bedroeg. Hun looptijd had nog kunnen verlengd worden.

De kapitaalmarkt bleef willig. De snelle achtereenvolging van emissies bleek nochtans omstreeks het midden van het halfjaar een tijdelijke spanning veroorzaakt te hebben. Aldus werd de teruggang van het rendementspercentage voor het merendeel der obligatiecategorieën in Februari-Maart onderbroken; zoals blijkt uit tabel IX vielen de rentevoeten in Juni 1954 niettemin op een lager peil dan in het begin van het jaar terug.

Tabel IX.

Rendement der 4 pCt. vast renderende effecten

Begin der maand	Geünificeerde schuld en geheel op vaste datum terug te betalen leningen						In annuïteiten aflosbare leningen en lotenleningen						
	Geünificeerde schuld	Looptijd						Looptijd					Lotenleningen Staat
		1 tot 5 jaar			5 tot 10 jaar			van 5 tot 10 jaar Steden	10 tot 20 jaar		meer dan 20 jaar		
		Staat	Parastatalen	Steden	Staat	Parastatalen	Parastatalen		Steden	Parastatalen	Steden		
1953 Juli	4,40	4,—	3,88	4,28	4,55	4,60	5,23	5,11	5,29	4,81	4,98	4,76	
October ...	4,37	3,64	3,94	4,16	4,16	4,59	5,03	4,93	4,95	4,74	4,89	4,69	
1954 Januari ...	4,33	3,74	3,29	4,03	4,49	4,46	4,97	4,90	4,90	4,72	4,88	4,58	
April	4,32	3,42	3,62	3,94	4,43	4,36	4,94	4,90	4,90	4,70	4,86	4,55	
Juli	4,25	3,56	3,25	3,96	4,33	4,24	4,81	4,84	4,90	4,64	4,86	4,48	

Een ander verschijnsel van de spanning was de stijging van de portefeuille van het Rentenfonds in de loop van de maand Februari. De verkopersmarkt handhaafde zich tijdens de eerste weken van Januari; ze maakte van het einde van die maand af plaats voor een kopersmarkt die tot bij het begin van de maand Maart aanhield en in het geheel nagevoeg fr 1 milliard betrof. Vervolgens diende er opnieuw tot tegeldemakingen overgegaan, behoudens gedurende enkele korte periodes. Op het einde van het halfjaar mag de boekwaarde van de portefeuille van het Fonds grosso modo op ongeveer fr 2,7 milliard geschat worden.

Gelet op de herkomst der middelen van het Fonds, gaf zijn tussenkomst overigens geen aanleiding tot toenemende tegeldemaking van overheidsfondsen tijdens de beschouwde periode, wel in tegendeel. Het is slechts bij tussenpozen en dan nog in zeer beperkte mate dat het Fonds genoodzaakt was bij de geldscheppende instellingen te ontlene; einde Juni 1954 bedroegen zijn verplichtingen tegenover deze laatste slechts fr 194 miljoen. Het kon in zijn behoeften over het algemeen voorzien door middel van de gelden der spaarinstellingen, die het zich grotendeels op de daggeldmarkt buiten verrekening heeft verschaft. Het verloop van die markt zal hierna worden beschreven.

Tabel X.

Evolutie van de portefeuille van het Rentenfonds
(in milliarden franken)

Bron : Rentenfonds. Verslagen over de verrichtingen van 1952 en 1953 (Belgisch Staatsblad van 20 Mei 1953 en 30 Mei 1954).

Einde maand	Algemeen boekhoudingsaldo	Saldo der verrichtingen	Werkelijk saldo
1950 Juni	4,4	—	—
1951 Juni	5,2	—	—
1952 Juni	4,4	—	4,4
1953 Juni	2,9	1,0	3,9
September	2,9	1,0	3,9
December	2,5	1,0	3,5

Hoe het ook zij, die schommelingen zijn niet abnormaal. Evenals de bewegingen van de rentevoet wijzen de verrichtingen van het Rentenfonds eerder op de ruimte van de markt der obligaties van de overheid en van de overheidsinstellingen.

Tabel XI.

Ontleningen door het Rentenfonds
(in miljoenen franken)

Einde maand	Daggeld ontleend aan de niet geldscheppende instellingen en kasbons bij die instellingen gediscoteerd	Voorschotten der geldscheppende instellingen
1950 Juni	1.436	2.635
1951 Juni	3.055	1.806
1952 Juni	3.038	799
1953 Juni	1.683	762
September ...	2.159	337
December ...	2.119	—
1954 Maart	2.579	—
Juni	1.982	194

Anderzijds verschaften de aankopen van bestaande effecten van de Staatsschuld of van andere overheidsobligaties door de geldscheppende instellingen

geen nieuwe geldmiddelen aan de Staat of aan de andere overheidsinstellingen. Die aankopen stellen echter uiteindelijk aan het publiek bijkomende monetaire kasmiddelen ter beschikking. De rechtstreekse begunstigden van de nieuwe geldcreatie, die uit deze verrichtingen op de vrije markt voortvloeit, zijn dus niet dezelfde als wanneer de geldscheppende instellingen aan de Schatkist kredieten toestaan.

In beginsel zou deze verwarring niet mogen gebeuren wanneer er sprake is van de bewegingen van de effectenportefeuille van het bankwezen.

Er dient echter toegegeven dat de beschikbare documentatie in de praktijk dit onderscheid niet steeds toelaat. Aldus is het, wat de nationale overheidsfondsen buiten de openbare schuld betreft, zeer moeilijk afzonderlijk, voor een bepaalde periode, de bedragen te ramen waarop bij de emissie werd ingeschreven en diegene welke op de markt werden aangekocht.

Die bemiddeling van het bankwezen op de markt heeft tijdens de laatste jaren geen grote omvang aangenomen.

Voor de beschouwde periode mogen de netto-aankopen van effecten der Staatsschuld (3) en der andere nationale overheidsfondsen geraamd worden op nagenoeg fr 700 miljoen tijdens het tweede halfjaar van 1953 en op ongeveer fr 1 milliard tijdens het eerste halfjaar van 1954.

(3) Incl. de schatkistcertificaten door de circulatiebank van de buitenlandse centrale banken teruggekocht.

Tabel XII.

Raming van de totale beweging der vorderingen en verplichtingen van de geldscheppende instellingen
(in milliarden franken)

Periode	Netto-vorderingen op het buitenland (incl. goudvoorraad van de N.B.B.) (1)	Vorderingen ontstaan uit de financiering van de Schatkist (2)	Vorderingen op de bedrijven en particulieren (3)	Vorderingen ontstaan uit de tegeldemaking van de overheids-schuld (4)	Diversen (5)	Totaal (6)	Geldhoeveelheid (7)	Termijn-deposito's (8)	Deposito's in de-viezen (9)	Speciale rekeningen der uitvoerders E.B.U. (10)	Tegoe-den van de Schat-kist (11)	Gedeel-telijk totaal (12)	Eigen midde-len + obliga-tie-ningen — vast-leg-gingen (13)	Totaal (14)
1950 2 ^o halfjaar ...	-9,7	+2,9	+5,9	+1,8	+1,0	+ 1,9	+ 1,5	-0,1	+0,3	—	—	+ 1,7	+0,2	+ 1,9
1951	+8,2	+6,8	+3,0	-1,6	-0,9	+15,5	+12,0	—	+0,5	+1,1	+1,0	+14,6	+0,9	+15,5
1952	+6,5	+5,0	+0,3	+0,5	-1,9	+10,4	+ 6,2	+1,8	-0,8	+2,8	+0,3	+10,3	+0,1	+10,4
1953	+0,3	+4,5	+2,3	+1,1	-0,3	+ 7,9	+ 6,4	+2,7	-0,1	-1,0	-1,1	+ 6,9	+1,0	+ 7,9
1953 1 ^o kwartaal ...	-2,3	+3,7	-0,5	-0,3	-1,3	- 0,7	- 1,0	+1,6	+0,1	-0,5	-1,0	- 0,8	+0,1	- 0,7
2 ^o kwartaal ...	+0,2	-0,9	+0,2	+1,4	+1,2	+ 2,1	+ 2,4	-0,3	—	-0,3	+0,2	+ 2,0	+0,1	+ 2,1
3 ^o kwartaal ...	+1,0	+2,9	+0,2	—	+0,6	+ 4,7	+ 2,4	+0,5	+0,5	-0,1	+0,9	+ 4,2	+0,5	+ 4,7
4 ^o kwartaal ...	+1,4	-1,2	+2,4	—	-0,8	+ 1,8	+ 2,7	+0,9	-0,8	-0,1	-1,2	+ 1,5	+0,3	+ 1,8
1954 1 ^o kwartaal ...	-1,0	-0,3	-1,3	+1,0	+0,8	- 3,6	- 4,3	+0,9	-0,1	-0,5	-0,1	- 4,1	+0,5	- 3,6
2 ^o kwartaal ...	-2,7	+4,7	+0,8	+0,3	+1,4	+ 4,2	+ 5,3	-0,3	+0,2	-1,3	—	+ 3,9	+0,3	+ 4,2

In 1952 stegen de vorderingen van de geldscheppende instellingen in belangrijke mate; die toename was hoofdzakelijk toe te schrijven aan het overschot op de internationale rekeningen en aan het tekort van de Thesaurie. De expansie van de geldhoeveelheid waartoe die factoren moesten aanleiding

Er mag aangenomen worden dat, in België, de verrichtingen die hierboven werden beschreven, evenals de bemiddeling van het Rentenfonds, gefinancierd door kredieten van de geldscheppende instellingen, tezamen de omvang weergeven van de tegeldemaking der Staatsschuld. De latere monetaire weerslag van dit verschijnsel verschilt natuurlijk naargelang de geldschepping gebeurt door de centrale bank of door de private banken.

Hoe het ook zij, voor de gezamenlijke beschouwde periode bedroeg de additionele schepping van geld of liquiditeiten langs deze weg nagenoeg fr 1,2 milliard.

*
**

5. Algemene aspecten van de monetaire toestand

Na die uiteraard beknopte beschrijving van de voornaamste feiten van de monetaire toestand, zullen we hierna hun invloed op de geldhoeveelheid nagaan.

In tabel XII werden de balansen van de geldscheppende instellingen opgenomen, ten einde de globale bewegingen van de vorderingen en daartegenover van de belangrijkste verplichtingen per debiteurengroep in het licht te stellen. Deze maken de geldhoeveelheid uit evenals een gedeelte van de door het publiek aangehouden liquide middelen.

halve voor toereikend aangezien. En indien niettemin het totale beroep van de in België gevestigde bedrijven en particulieren op bankkredieten tijdens het jaar 1952 nog toenam, werd het uiteindelijk gefinancierd door instellingen buiten het bankwezen; dit wijst op de ruimte van de markt.

Voor het jaar 1953 in zijn geheel, steeg de geldvoorraad in dezelfde mate. De termijndeposito's namen verder toe, doch die vooruitgang is in feite minder kenmerkend dan het jaar voordien; er dient inderdaad rekening gehouden met het feit dat de geblokkeerde uitvoerrekeningen terugliepen in de plaats van toe te nemen zoals in 1952 en dat de Schatkist bovendien in belangrijke mate gebruik heeft gemaakt van de tegoeden die zij vroeger had aangelegd in tegenwaarde van de in het kader van verschillende hulpprogramma's toegestane leningen (kolom 11 van tabel XII). De factoren der schepping van geld en liquide middelen waren minder op uitbreiding gericht dan tijdens het jaar voordien. De vorderingen op het buitenland bleven ongewijzigd. De internationale rekeningen zouden trouwens met een tekort afgesloten zijn, indien de kapitaalverrichtingen van de Schatkist niet een netto-invoer van kapitaal ten belope van fr 1,2 milliard hadden te zien gegeven. De aldus ontvangen deviezen werden aan het bankwezen afgestaan en het in tegenwaarde daarvan gecreëerde geld heeft bijgedragen tot de financiering van de Thesaurie. Deze heeft bovendien haar leningen bij de geldscheppende instellingen nog verhoogd. De dekking van de schatkistbehoefte bleef dus de belangrijkste expansiefactor. Op de markt der Staatsschuld traden de depositobanken, per saldo, als kopers op, hetgeen bijgevolg wijst op een uitbreiding van hun activa; deze werd nochtans verzacht door de ontwikkeling van de emissies van obligaties der banken (kolom 13 van tabel XII).

Verschillende tekenen, waarop we hierna terugkomen, wijzen er op dat de behoeften aan betaalmiddelen in de loop van dit jaar geleidelijk toenamen. Ze konden tegelijkertijd voldaan worden door de stijging van de geldvoorraad ingevolge voornoemde factoren en door de verhoogde omloopsnelheid der kasmiddelen. Aangezien deze derhalve voldoende waren, heeft de economie geen druk uitgeoefend op de geldhoeveelheid. De toestand inzonderheid van de markt der Staatsschuld geeft evenmin blijk van dergelijke druk.

Niettemin nam het beroep van bedrijven en particulieren op bankkrediet niet af; het nam zelfs enigszins toe in de tweede helft van het jaar en verhoogde nog bij het jaarultimo; de te dier gelegenheid toegestane kredieten dienden door de geldscheppende instellingen gefinancierd.

In de loop van de eerste drie maanden van 1954 deed zich vooreerst een inkrimping van de geldhoeveelheid voor, die slechts gedeeltelijk voortvloeide uit de opslorping van de invloed van de jaarultimo. Die teruggang kwam inzonderheid tot uiting in een afgenomen tussenkomst van de geldscheppende

instellingen in de financiering van de totale, onveranderde kredieten aan de bedrijven en de particulieren. Twee andere factoren droegen echter eveneens bij tot de vermindering van het volume der door de geldscheppende instellingen aangehouden vorderingen: vooreerst het tekort op de internationale rekeningen en vervolgens de emissie van de lening in Februari die de bankverplichtingen van de Schatkist heeft verlicht. De plaatsing van nieuwe obligatieleeningen door de depositobanken, waardoor hun niet monetaire verplichtingen toenamen, werkte in dezelfde zin als de voornoemde factoren. De banken gingen daarentegen tot aankopen op de markt der overheidsschuld over.

Niettegenstaande de monetaire inkrimping werden nog steeds termijntegoeden aangelegd, die nochtans de globale vermindering van de speciale rekeningen der uitvoerders en van de deposito's in deviezen niet ver overtroffen; die inkrimping kan bovendien gedeeltelijk aan seizoenomstandigheden toegeschreven worden.

Tijdens het tweede kwartaal deed zich een ommekeer voor. Alhoewel het tekort op de betalingsbalans gehandhaafd bleef en zelfs nog vergrootte, werd de invloed er van op de bankactiva in ruime mate goedgemaakt door het verlenen van nieuwe kredieten aan de Thesaurie. De geldvoorraad groeide aan en verschillende tekenen wijzen trouwens op een vermoedelijke toeneming van de geldbehoefte. Eensdeels verminderden de termijndeposito's niettegenstaande de versnelde vrijmaking van de rekeningen der uitvoerders; de globale teruggang van die twee reeksen tegoeden overtrof in ruime mate de beperkte toename van de deposito's in deviezen. Anderdeels deden de bedrijven en de particulieren een beroep op aanvullende bankkredieten, die gedeeltelijk door het bankwezen werden gefinancierd.

**

Uit de ontleding van de voornaamste bewegingen der vorderingen en verplichtingen van de geldscheppende instellingen blijkt tamelijk duidelijk hoe de geldhoeveelheid heeft geschommeld. De globale wijzigingen hiervan, vooral wanneer ze niet zeer uitgesproken zijn, weerspiegelen echter niet helemaal juist de fundamentele monetaire toestand.

Het onderzoek van het respectieve belang van elk der twee grote geldgroepen kan in bepaalde gevallen belangwekkende nadere inlichtingen verstrekken. Tijdens het eerste halfjaar van 1954 daalde bijvoorbeeld de verhouding van het chartale geld in de totale geldhoeveelheid. Het ging hier niet louter om een seizoenbeweging: de teruggang deed zich in 1952 en 1953 niet zo scherp voor. Die verslechting kan natuurlijk aanleiding geven tot een bestendige grotere voorkeur van het publiek voor het giraal geld. Er kan echter ook verondersteld worden dat de aantrekking van een gedeelte der kasvoorraden van de particulieren en de kleine bedrijven door de geldcollecterende handelsinstellingen wijst op een verruiming van de uitgaven in de economie. Die verkla-

ring zou tamelijk goed stroken met de vaststelling van een tekort op de internationale rekeningen. Van Juli af neemt de chartale geldhoeveelheid weliswaar terug in omvang toe, doch het gaat hier om een loutere seizoenbeweging.

Tabel XIII.

**Procent van het chartale geld
in de totale hoeveelheid**

Maand	1952	1953	1954
Januari	59,5	59,1	59,2
Februari	59,8	59,4	59,1
Maart	58,5	59,0	58,8
April	59,2	59,6	58,7
Mei	59,0	59,2	58,5
Juni	58,9	58,9	57,8
Juli	59,5	60,0	59,2
Augustus	58,9	59,9	59,0
September	58,7	59,1	
October	58,3	59,7	
November	58,5	59,2	
December	58,9	59,1	

Meer betekenisvolle aanknopingspunten kunnen gevonden worden in de omloopsnelheid der girale geldhoeveelheid en vooral in de globale bedragen der met behulp van die tegoeden vereffende transacties. Die aanwijzingen zijn natuurlijk nog zeer oppervlakkig.

Tabel XIV.

**Omloopsnelheid
der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken
en der tegoeden in postrekening.
Globale bedragen van de
door middel van die tegoeden
uitgevoerde betalingen ¹**

Periode	Omloopsnelheid ² der :		Globale bedragen ² van de betalingen uitgevoerd door middel van :	
	dadelijk opvraag- bare deposito's bij de banken (1)	tegoeden in post- rekening ³ (2)	dadelijk opvraag- bare deposito's bij de banken	tegoeden in post- rekening ³
			(in milliarden franken)	
	(1)	(2)	(3)	(4)
1950 2 ^e halfjaar ...	1,58		48,0	
1951 1 ^e halfjaar ...	1,85	3,21 ⁴	58,3	
2 ^e halfjaar ...	1,82	3,05	60,2	61,3
1952 1 ^e halfjaar ...	1,81	3,09	62,4	63,4
2 ^e halfjaar ...	1,69	2,99	61,2	63,6
1953 1 ^e halfjaar ...	1,68	3,02	60,4	62,4
3 ^e kwartaal ...	1,68	2,95	60,6	63,3
4 ^e kwartaal ...	1,75	3,05	65,0	66,6
1954 1 ^e kwartaal ...	1,77	3,04	65,3	63,3
2 ^e kwartaal ...	1,78	3,12	67,0	63,8

¹ Ramingen volgens het totaal der debiteringen (incl. de rekeningen van vreemde landen evenals de debiteringen overeenstemmend met de debiteringen aan het buitenland).

² Maandgemiddelden.

³ De bruto-gegevens werden verbeterd om overschrijvingen van rekening op rekening, die dubbelstellingen uitmaken en voortvloeien uit de inrichting van de Rijkscomptabiliteit, uit te schakelen voor zover deze konden achterhaald worden.

⁴ Enkel de periode Maart-Juni.

De omloopsnelheid van het girale geld vertraagde tot in het vierde kwartaal van 1953. Die beweging trof zowel de tegoeden in postrekening als de bankdeposito's; alhoewel de vertraging zich, wat de eerste betreft, minder regelmatig voordeed. Bij de beoordeling van die vertraging dient rekening gehouden met een verhoging van die kasvoorraden. Aldus steeg de totale omvang der uitgevoerde betalingen tot in het eerste halfjaar van 1952. De daaropvolgende inkrimping heeft zich niet tot na het eerste halfjaar van 1953 voortgezet. Voor deze periode ligt het maandgemiddelde der betalingen nagenoeg fr 3 miljard lager dan het gemiddelde van het eerste halfjaar van 1952.

Alhoewel de omloopsnelheid niet toenam, steeg de omvang der betalingen tijdens het derde kwartaal van 1953. Die stijging versnelde nog in het laatste kwartaal van het jaar; van toen af nam de omloopsnelheid eveneens toe. Die wijziging is gedeeltelijk toe te schrijven aan de toeneming van de betalingen bij de jaarultimo. Inderdaad, tijdens het volgend kwartaal lag de omvang der betalingen lager, alhoewel de omloopsnelheid van de banktegoeden nog was toegenomen. Tijdens het volgend kwartaal hernam echter de expansie. De hierboven beschreven verhoging van de geldhoeveelheid ging gepaard met een snellere aanwending, zodat in vergelijking met het gemiddelde van de overeenstemmende periode van het jaar voordien de omvang van de betalingen tijdens het eerste halfjaar van 1954 een verhoging te zien gaf die zeer oppervlakkig op fr 8 miljard per maand mag geraamd worden.

De aanwending van die gegevens vereist vanzelfsprekend ernstig voorbehoud. Ze verstrekken inderdaad slechts zeer benaderende aanwijzingen. Ze zijn bovendien onvolledig, aangezien de met biljetten vereffende betalingen aan elke telling ontsnappen. Ze omvatten zowel de betalingen in de kapitaalsfeer — bijv. bij de emissies van leningen — als de betalingen in de goederen- en dienstenfeer. Er dient tenslotte niet uit het oog verloren dat ze slechts de bewegingen der betalingen en niet der inkomens weerspiegelen.

De door die gegevens verstrekte aanwijzingen blijken nochtans tamelijk goed te stroken met de vaststellingen die uit de hierboven beschreven bewegingen der vorderingen en verplichtingen van de geldscheppende instellingen voortvloeiden.

*
**

De schommelingen van het door het publiek aangehouden « quasi-geld » vertonen eveneens bepaalde kenmerkende eigenschappen.

Bij de aanvang van deze uiteenzetting wezen wij er op dat als dusdanig zouden beschouwd worden de termijndeposito's van de ingezetenen (waarbij de speciale voor zes maanden geblokkeerde rekeningen der uitvoerders E.B.U. dienen gerekend te worden) en de particuliere inlagen bij de Algemene Spaarkas.

Op 30 Juni 1950 bedroegen die liquiditeiten in het totaal nagegnoeg fr 46 milliard; op 30 Juni 1953 bereikten ze ongeveer fr 62 milliard en op 30 Juni 1954 ongeveer fr 66,5 milliard. Wij herinneren er aan dat de geldhoeveelheid op dezelfde data steeg van ongeveer fr 154 milliard tot fr 174 milliard en vervolgens tot fr 180 milliard. In de totale massa van de geldhoeveelheid en het « quasi-geld » bereikt dit laatste 23 pCt. op 30 Juni 1950, 26,2 pCt. drie jaar later en 26,9 pCt. op 30 Juni ll.

Tijdens de jongste vier jaar steeg het in de vorm van « quasi-geld » aangehouden spaargeld meer dan het spaargeld aangehouden in de vorm van geld. In verhouding tot het gemiddelde van het eerste halfjaar van 1950 bereikte de geldhoeveelheid tijdens het eerste halfjaar van 1954 het indexcijfer 116 en de massa der liquiditeiten het indexcijfer 150.

Die evolutie verliep nochtans niet regelmatig. De cijfers van tabel XV verstrekken hierover enkele nadere gegevens.

Tabel XV.

Beweging van de geldvoorraad en van het « quasi-geld » ¹

(Absolute cijfers in milliarden franken)

	1950	1951		1952		1953		1954
	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar	2 ^e halfjaar	1 ^e halfjaar
Geldhoeveelheid :								
Absolute cijfers	+ 1,5	+ 1,7	+10,9	+ 2,9	+ 2,4	+ 1,1	+ 5,2	+ 1,1
(in pCt. ²)	(+ 1,0%)	(+ 1,1%)	(+ 7,0%)	(+ 1,8%)	(+ 1,4%)	(+ 0,6%)	(+ 3,0%)	(+ 0,6%)
Termijndeposito's en speciale rekeningen :								
Absolute cijfers	- 0,1	- 0,8	+ 1,8	+ 3,6	+ 0,3	+ 0,7	+ 1,3	- 0,9
(in pCt. ²)	(- 1,3%)	(- 5,9%)	(+13,3%)	(+24,7%)	(+ 1,8%)	(+ 3,7%)	(+ 6,4%)	(- 4,5%)
Tegoeden bij de Spaarkas :								
Absolute cijfers	+ 0,8	+ 0,2	+ 1,9	+ 2,3	+ 3,6	+ 1,9	+ 2,9	+ 1,3
(in pCt. ²)	(+ 2,5%)	(+ 0,6%)	(+ 5,8%)	(+ 6,8%)	(+ 9,9%)	(+ 4,9%)	(+ 6,9%)	(+ 3,0%)
	(-) ³		(+ 3,0%) ³		(+ 7,2%) ³		(+ 4,0%) ³	

¹ Termijndeposito's van de ingezetenen en tegoeden in speciale rekening van de uitvoerders E.B.U.; particuliere spaaringsleningen bij de Algemene Spaarkas.

² Wijziging van elke periode uitgedrukt in pCt. van het gemiddelde bedrag der voorgaande periodes.

³ Na uitsluiting van de vermeerdering voortvloeiend uit de kapitalisatie van de interesten.

De geldhoeveelheid groeide vooral in het tweede halfjaar van 1951 aan; die toeneming vertraagde vervolgens tot de tweede helft van 1953; wat de gehele periode Juni 1953-Juni 1954 betreft, steeg de geldhoeveelheid sterker dan tijdens de voorgaande twaalf maanden. De liquiditeiten vertonen niet dezelfde evolutie : ze bereikten hun maximum in de loop van 1952; ze namen vervolgens snel af. Wat de termijndeposito's betreft, verslechterde de beweging tijdens het tweede halfjaar van 1952 en tijdens het eerste halfjaar van 1953; de stijging van die rekeningen in de loop van de verslagperiode was niettemin veel zwakker dan in 1952; ze verminderde zelfs tijdens het eerste halfjaar van 1954. Aangezien de Spaarkas de gekapitaliseerde interesten in eenmaal op het einde van het jaar bij de inlagen voegt, bereiken die verrichtingen tijdens elk tweede halfjaar een hoogtepunt. Behoudens die toevallige schommelingen vertraagde de stijging van die tegoeden van 1953 af; die tendentie blijkt duidelijk uit de in pCt. berekende gegevens waaruit de hoogtepunten uit hoofde van de kapitalisatie der interesten werden uitgeschakeld.

Die gegevens wijzen op een minder overvloedige vorming van liquiditeiten tijdens de hier bestudeerde periode.

Het merendeel van de in het licht gestelde aanwijzingen stemmen overeen : zij wijzen op een uitbreiding van de behoeften aan betaalmiddelen die mogelijk haar oorsprong vindt in een verhoging van de

uitgaven op het einde van 1953 en in het begin van 1954.

*
**

6. Enkele bijzondere aspecten van de geld- en kapitaalmarkt.

De depositobanken.

Tijdens de verslagperiode steeg de totale omvang der bankdeposito's met fr 4,5 milliard, tegen fr 5,5 milliard gedurende de voorgaande twaalf maanden. De expansiebeweging werd herhaaldelijk onderbroken; behoudens de fundamentele tendenties geeft tabel XVI die plotse schommelingen onvolledig weer. In het begin van het derde kwartaal van 1953 gaven die tegoeden in rekening, onder invloed van seizoenomstandigheden, een inkrimping te zien, die in Juli nog verscherpt werd door de betaling van de bijdragen voor maatschappelijke zekerheid en door de vervroegde stortingen van belastingen. In September had de gewone heropleving plaats. In October veroorzaakte de emissie van de Staatslening een teruggang van nagenoeg fr 1 milliard. Deze werd in de loop van de laatste maanden van het jaar in ruime mate ongedaan gemaakt. De stijging van de tegoeden in rekening vertraagde opnieuw tijdens het eerste kwartaal door de opslorping van de invloed van de jaarultimo en door de emissie van de

Staatslening in Februari. De algemene expansiefactoren veroorzaakten nadien een verhoging van de deposito's.

Door obligaties en kasbons uit te geven, zochten de banken middelen aan te trekken om hun kredietverlening op halflange termijn te verruimen.

Tabel XVI.

Bestanddelen van de staat der depositobanken
(in milliarden franken)

Data	Passiva					Activa							Bij de N.B.B., het H.W.I. en de andere parastatale instellingen gediscoteerde wissels
	Daggeldleningen, Bankiers, Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatschappijen (1)	Deposito's (2)	Obligaties en kasbons (3)	Andere verplichtingen (4)	Niet opvraagbaar (5)	N.B.B. postrekening (6)	Daggeldleningen, Bankiers, Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatschappijen (7)	Portefeuille overheidsfondsen (8)	Portefeuille Belgische overheidsfondsen (9)	Handelsportefeuille (10)	Diverse debiteuren, prolongaties en voorschotten op effecten (11)	Andere activa (12)	
30- 6-1953 ...	7,4	65,4	1,2	16,7	6,0	2,3	5,8	34,1	9,0	10,1	17,4	18,0	6,9
30- 9-1953 ...	7,3	66,7	1,5	16,4	6,0	2,3	6,2	33,2	10,5	11,0	17,2	17,5	6,6
31-12-1953 ...	9,0	67,4	1,9	16,7	6,1	4,6	5,7	31,5	12,0	11,9	17,3	18,1	8,0
31- 3-1954 ...	10,1	67,8	2,2	16,2	6,2	3,9	5,2	31,9	13,3	13,3	17,3	17,6	7,0
30- 6-1954 ...	8,5	69,9	2,5	15,9	6,5	2,5	6,4	31,7	15,7	11,9	17,8	17,3	7,7

Ze trokken eveneens voordeel uit het aanleggen van provisies in Belgische franken en in deviezen door buitenlandse correspondenten. De stijging van die tegoeden hield zonder onderbreking aan tot in het tweede kwartaal van 1954. Ze mag waarschijnlijk in verband gebracht worden met de ontwikkeling van de deviezenarbitrage — inzonderheid van E.B.U.-deviezen — tussen particuliere banken, die in verschillende landen ruimer toegestaan werd, evenals met de ruimte op de Nederlandse geldmarkt. Doch tijdens het tweede kwartaal van 1954 begonnen de buitenlandse bankiers tegoeden in deviezen terug te trekken, terwijl hun tegoeden in Belgische franken niet verder meer stegen.

In het geheel groeiden de actiemiddelen van de banken tijdens de verslagperiode tamelijk regelmatig aan.

Daartegenover onderging de structuur der bankactiva kenmerkende wijzigingen, die wij hierna beknopt in herinnering brengen.

Het betreft vooral een wijziging in de samenstelling van hun portefeuille effecten der Staatsschuld. Niettegenstaande de toeneming van de aan de dekkingsreglementering onderworpen passiva, verminderde het bedrag der door de banken aangehouden schatkistcertificaten; de vermindering greep plaats in het tweede halfjaar van 1953. Ze vloeide voort uit de toepassing van de zesde uitvoeringsbeslissing van het reglement op de bankcoëfficiënten (4); krachtens deze laatste werden de banken met grote en gemiddelde circulatie gemachtigd, ten belope van fr 3,6 milliard, schatkistcerti-

ficaten op 4 en op 12 maanden te vervangen door effecten op 2 en op 3 jaar. Die conversie omvatte vier stadia :

in August. 1953 : fr 1,2 milliard 3,25 pCt. certif. op 3 jaar
in Nov. 1953 : fr 1,2 milliard 2 7/8 pCt. certif. op 2 jaar
in Febr. 1954 : fr 0,6 milliard 3,25 pCt. certif. op 3 jaar
in Mei 1954 : fr 0,6 milliard 2 7/8 pCt. certif. op 2 jaar

Die conversie-operatie was een van de oorzaken van de stijging der portefeuille overheidsfondsen, die tijdens de verslagperiode met fr 6,7 milliard toenam. Bovendien schreven de banken in op openbare leningen of kochten dergelijke effecten aan : die beleggingen werden vergemakkelijkt door de uitbreiding der halflange en langlopende middelen der bankinstellingen.

Tenslotte schreven de banken in op speciale schatkistcertificaten, E.B.U.-certificaten genoemd (5); die tegoeden bedroegen op 30 Juni 1954 fr 1,5 milliard en werden onder de overheidsfondsen opge-

(5) « De technische modaliteiten van de tussenkomst der » banken luiden als volgt : op een eerste tranche, fr 300 mil- » lion groot, van bovengenoemde nieuwe certificaten werd » door de banken ingeschreven de dag waarop de inhoudingen » werden afgeschaft; deze tranche omvat fr 150 miljoen cer- » tificaten op 6 maanden met een rentevoet van 2,50 pCt. en » evenveel certificaten op 12 maanden met een rentevoet van » 2,80 pCt.; de banken schreven in naar verhouding tot het » volume van hun aandeel in de inhoudingen. Verder moet op » een bedrag van fr 2.050 miljoen certificaten worden inge- » schreven door de banken naar gelang van de vrijmaking van » het saldo der geblokkeerde E.B.U.-rekeningen; steeds in » verhouding tot het volume van de vrijgemaakte inhoudings- » rekeningen omvatten de inschrijvingen van de banken bij » vierden effecten van beide bovengenoemde types en certifi- » caten op 18 en op 24 maanden met respectieve rentevoeten » van 3,20 pCt. en 3,50 pCt.

» Gezien deze speciale schatkistcertificaten voldoen aan de » voorwaarden bepaald bij artikel 2, paragraaf 2 van het regle- » ment, komen ze in aanmerking voor de vorming van de » reglementaire dekkingen. Doch het doel dat de Regering

(4) Cf. Verslag der Bankcommissie voor 1952 en 1953, blz. 27.

nomen. Dank zij de inschrijving op die speciale schatkistcertificaten naarmate de speciale rekeningen, aangelegd met de inhoudingen op de betalingen herkomstig uit de E.B.U.-landen, vrijkwamen, hebben de banken die vrijmaking mogelijk gemaakt zonder dat de Nationale Bank diende in te grijpen buiten de door de vigerende akkoorden vastgestelde grenzen, noch de Schatkist te verplichten onmiddellijk zelf tot terugbetalingen over te gaan. De gelden die de Schatkist uit de inschrijving op die E.B.U.-certificaten ontving, werden op een bij de Nationale Bank geopende rekening « Speciale provisie » gestort; die provisie verving de provisies gevormd door de bijzondere rekeningen der uitvoerders, welke, ten belope van hun bedrag, de tussenkomst van de Bank in de financiering van de voorschotten aan de Europese Betalingsunie verlaagden (6).

De handelskredieten, waarvan de last door de depositobanken gedragen werd, namen toe; dit was vooral het geval met de portefeuille gediscoteerde wissels. Dank zij de stijging van de actiemiddelen der banken, konden zij hun steun aan de bedrijven en de particulieren — waarvan wij hierboven het verloop hebben geschetst — uitbreiden zonder daarom in ruimere mate een beroep op herdisconto te moeten doen. Het totale bedrag herdiscoteerde wissels schommelde inderdaad plus minus tussen fr 9,5 en fr 10,5 milliard op de vijf kwartaalultimo's van de verslagperiode. Het verschil tussen dit totale bedrag en de bij de Nationale Bank, het Herdisconteringsinstituut en de andere parastatale instellingen herdiscoteerde wissels (kolom 13 van tabel XVI) stemt overeen met de tussenkomst van de markt die, zoals wij zagen, naar gelang van de vervaldagen tamelijk gevoelige schommelingen onderging.

» beoogde, te weten de Schatkist voorlopig de weerslag van
 » de vrijmaking te besparen, ware niet bereikt zo de banken
 » deze nieuwe effecten zonder meer in de dekkingen hadden
 » opgenomen, gezien daarmee het afstoten van een overeen-
 » stemmend bedrag aan gewoon overheidspapier uit haar porte-
 » feuille zou gepaard gegaan zijn. Er werd dan ook tussen de
 » Minister van Financiën en de banken een gentleman's agree-
 » ment gesloten dat de nieuwe certificaten op 18 en op 24
 » maanden, alsook 40 pCt. van de certificaten op 6 en op 12
 » maanden uit de dekkingen uitsluit. Dientengevolge zal slechts
 » 60 pCt. van de nieuwe certificaten op 6 en op 12 maanden,
 » zegge fr 397,5 miljoen effecten op 6 maanden en evenveel
 » effecten op 12 maanden, in de reglementaire beleggingen
 » kunnen worden opgenomen. Dat een gedeelte van de nieuwe
 » effecten tot de vorming van de dekkingen zal mogen bij-
 » dragen, vindt zijn verklaring in het feit dat de vrijmaking
 » van de afhoudingen, al het overige gelijkblijvend, een stijging
 » van de deposito's ten gevolge moet hebben en dat het niet
 » normaal ware dat de Schatkist daarin, dank zij het samenspel
 » van de heersende reglementaire beschikkingen, bijkomende
 » werkmiddelen zou vinden. » (Bankcommissie, Jaarverslag
 1953-1954, blz. 15.)

Van 15 September 1954 af werden de voorwaarden, waaraan de speciale certificaten met het oog op de vorming van de reglementaire dekkingen onderworpen waren, gewijzigd en de beperkingen opgeheven.

(6) Na de vereffeningen op het ogenblik van de verlenging van de E.B.U. op het einde van Juni 1954, werd die speciale provisie vrijgemaakt. De Schatkist kon die bedragen aanwenden, met name voor de terugbetaling van het voorschot haar door de Bank toegestaan bij de mobilisatie, in 1952, van het door het Internationaal Monetair Fonds toegestane trekkingsrecht.

Het Herdiscontering- en Waarborginstituut.

Tijdens het derde kwartaal van 1953 moest het Herdiscontering- en Waarborginstituut in ruimere mate accepten mobiliseren. Het totale uitstaande bedrag geveiseerde accepten was niet belangrijk toegenomen — van einde Juni tot einde September steeg het van fr 7,5 milliard tot fr 7,8 milliard —, doch de instellingen die de markt vormen, kochten minder wissels aan. Daar anderzijds de daggeldmarkt over het algemeen minder ruim was, deed het Instituut meer beroep op herdisconto bij de Nationale Bank : tijdens het derde kwartaal bereikte het gemobiliseerde bedrag een hoger gemiddelde dan tijdens de eerste maanden van het jaar; het uitstaande bedrag steeg trouwens van fr 1,5 milliard op 30 Juni tot fr 2,6 milliard op 30 September. Van November af deed er zich een ontspanning voor. Het bedrag geveiseerde accepten bleef stabiel en de tussenkomst van de markt nam opnieuw in omvang toe; de bemiddeling van het Instituut nam derhalve af en daar het meer daggeld kon ontleen, verminderde zijn herdisconto bij de Nationale Bank; dit bedroeg nog slechts fr 1,3 milliard op het einde van November. De jaarultimo veroorzaakte tegelijkertijd een hoogtepunt in de aankopen van wissels door het Instituut en in zijn beroep op herdisconto. Tijdens de laatste maanden liep de tussenkomst van het Instituut opnieuw terug; vaak volstond het daggeld om een zeer groot gedeelte van de gemobiliseerde wissels te financieren, behoudens echter in de loop van de maand Maart evenals omstreeks de kwartaalultimo. Deze laatste viel samen met de afsluiting van het dienstjaar in verschillende bankinstellingen en veroorzaakte een tijdelijke stijging van het bij het Instituut gemobiliseerde bedrag, evenals een teruggang van het aanbod van daggeld. Alhoewel het uitstaande bedrag geveiseerde accepten niet toenam, veroorzaakte de krapte van de markt een terugvloeiing van accepten naar het Instituut; aangezien de daggeldleningen tijdens de maanden Mei en Juni terugliepen, diende het in ruimere mate zijn toevlucht te nemen op herdisconto bij de Nationale Bank.

De rentevoet door het Instituut op de geveiseerde accepten op meer dan 120 dagen toegepast, werd tijdens de verslagperiode tweemaal verlaagd; vooreerst op het einde van October 1953 ingevolge de verlaging met 1/4 pCt. van de discontovoet der Nationale Bank, waarop de tarieven van het Instituut voor die wissels gesteund zijn; op 9 Februari 1954 werd vervolgens besloten tot een tweede verlaging met 1/8 pCt. of met 1/4 pCt. naargelang van de soort wissels. De rentevoet toegepast op de geveiseerde accepten op minder dan 120 dagen onderging geen wijzigingen.

De Nationale Bank.

De schommelingen in de door het Herdiscontering- en Waarborginstituut aan de Nationale Bank overgedragen wissels zijn de belangrijkste oor-

zaak van de wijzigingen in de handelsportefeuille van die instelling. In haar hoedanigheid van geldschietster in laatste instantie ondergaat zij uiteindelijk de schommelingen van de geldmarkt.

De vervaldag van Juni 1953 had reeds een stijging van de portefeuille der Bank veroorzaakt. Op de vervaldag van Juli bereikte zij een maximum voor het jaar 1953, zegge meer dan fr 9 milliard. Tijdens de volgende twee maanden verminderde het rechtstreekse herdisconto van de banken; op het einde van October steeg het met nagenoeg fr 800 miljoen; op de latere vervaldagen van de verslagperiode handhaafde het zich grosso modo op fr 4 milliard; op het einde van Februari en Maart liep het nochtans lichtjes terug.

Tabel XVII.

Nationale Bank
Handelskrediet
(in milliarden franken)

Einde periode	Handelsportefeuille	Voorschotten op overheidsfondsen	Mobilisatie bijzondere E.B.U.-rekeningen der banken
1953 Juni	7,3	0,8	0,2
Juli	9,2	1,1	0,3
Augustus	7,6	1,0	0,4
September	6,9	0,8	0,2
October	7,7	0,5	0,6
November	6,3	0,6	0,2
December	8,3	0,7	0,2
1954 Januari	6,5	0,4	0,1
Februari	5,0	0,2	0,1
Maart	7,9	0,9	0,3
April	6,1	0,7	0,4
Mei	7,1	0,8	0,1
Juni	7,6	0,8	0,2

Het bedrag der rechtstreeks door de Bank gediscoteerde wissels onderging slechts betrekkelijk weinig wijzigingen: de belangrijkste beweging bestond in een stijging, met een paar honderd miljoen, omstreeks de jaarultimo, die geleidelijk weer opgeslorpt werd in de eerste maanden van 1954.

Tabel XVIII.

Leningen en ontleningen van daggeld
Daggemiddelden
(in miljoenen franken)

Periode	Leningen				Ontleningen		
	In verrekening			Buiten verrekening	In verrekening	Buiten verrekening	
	Particuliere banken	Andere	Totaal			Rentenfondsen	Andere
1950 2 ^e halfjaar	2.261	188	2.449	1.576	2.408	1.596	21
1951	2.479	327	2.806	2.578	2.788	2.561	35
1952	2.652	500	3.152	2.645	3.115	2.534	148
1953 1 ^e halfjaar	2.435	768	3.203	2.238	3.071	2.143	227
3 ^e kwartaal	2.158	501	2.659	2.496	2.656	2.097	402
4 ^e kwartaal	2.493	742	3.235	2.298	3.196	2.229	108
1954 1 ^e kwartaal	2.528	754	3.282	2.522	3.276	2.061	467
2 ^e kwartaal	2.335	470	2.805	2.351	2.793	2.175	188

De wijzigingen in de handelsportefeuille van de Bank stonden dus, van October af, vooral in verband met het indirecte herdisconto via het Herdiscontering- en Waarborginstituut.

De evolutie van de voorschotten op overheidsfondsen hield nagenoeg gelijke tred met die van de handelsportefeuille; zij betreffen echter kleinere bedragen. Ook de mobilisatie van de bijzondere E.B.U.-rekening verruimde de markt.

De discontovoet van de Nationale Bank werd op 29 October 1953 met 1/4 pCt. verlaagd: sedertdien bedraagt de discontovoet voor de geaccepteerde in een bank gedomicilieerde wissels 2,75 pCt. De rentevoet voor mobilisatie van bijzondere E.B.U.-rekeningen werd van 3 1/2 pCt. teruggebracht op 3 pCt. op 8 October 1953 en op 2 3/4 pCt. op 29 October. Op diezelfde datum werd de rentevoet voor de voorschotten op certificaten op meer dan één jaar van 4 3/4 tot 4 1/2 pCt. verlaagd.

*
**

De daggeldmarkten.

Het aanbod op die markten wordt soms al te zeer als representatief voor de geldruimte van de economie beschouwd; de evolutie van het aanbod van daggeld is inderdaad slechts gedeeltelijk aan algemene factoren toe te schrijven; het aanbod, vooral buiten verrekening, ondergaat bovendien de invloed van eigen bijzondere factoren. Wij verwijzen hier in dit verband naar de beschrijving welke van die markten in ons Tijdschrift gegeven werd (7).

De daggeldleningen van de particuliere banken worden tegelijkertijd beïnvloed door de evolutie van de deposito's, door toevallige factoren, zoals de emissies van leningen die tijdelijk liquiditeiten naar de banken doen toestromen, en door seizoenfactoren, zoals de jaarultimo. De seizoeninkrimping van de

(7) Cf. *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* van Mei 1953, blz. 326.

deposito's tijdens het derde kwartaal van 1953 en de andere inkrimpingsfactoren van de geldmarkt deden het gemiddelde van het door de banken aangeboden daggeld teruglopen. De stijging tijdens het laatste kwartaal is toe te schrijven aan de belangrijke inschrijvingen, tijdens de maand October, op de uitgegeven lening en aan de ophoping, in December, van liquiditeiten voor de jaarultimo. Het gemiddelde van het eerste kwartaal van 1954 lag nog enigszins hoger, dank zij de uitbreiding van de deposito's en de stijging van de rekeningen der buitenlandse correspondenten, doch vooral dank zij de emissie van de schatkistlening in Maart. Tijdens het tweede kwartaal van 1954 bleven de daggeldleningen van de depositobanken nagenoeg onveranderd op fr 2,8 milliard.

De tijdelijke verruiming, op het einde van 1953 en in het begin van 1954, van het aanbod vanwege de andere instellingen in verrekening is vooral toe te schrijven aan het toegenomen aanbod vanwege de Centrale Bank van Belgisch-Kongo, die echter van Mei af haar tussenkomst verminderde. Ook het aanbod van het Gemeentekrediet liep van Maart af terug.

Het Herdisconteringinstituut neemt het grootste gedeelte van het in verrekening aangeboden daggeld op. De ontleningen vanwege de Delcredere dienst en enkele openbare kredietinstellingen overtreffen in het geheel geen fr 200 à 300 miljoen per dag. De rentevoet bedraagt nog steeds 1,25 pCt.

De Spaarkas blijft de voornaamste geldschieder buiten verrekening; sedert de invoering van het nieuwe stelsel van storting der bijdragen blijft het aanbod van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid meer stabiel. Bij tussenpozen treden ook andere instellingen voor belangrijke bedragen bemiddelend op: inzonderheid, in het begin van het jaar 1954, de Nationale Kas voor Ouderdoms- en Weduwenrentetoelagen en Wezentoelagen. De tussenkomst van elk van die instellingen hangt af van hun eigen kasmiddelen; uit tabel XVIII

blijkt echter dat het aanbod over het algemeen gemiddeld betrekkelijk stabiel bleef. Het volstond meestal om de behoeften van het Rentenfonds te dekken, zoals uit deze uiteenzetting gebleken is. Van Augustus 1953 tot Juni 1954, behoudens in October 1953 en uitzonderlijk gedurende de volgende maanden, vond het Herdisconteringinstituut aanvullende financieringsmiddelen buiten verrekening.

De rentevoet van de verrichtingen buiten verrekening bleef eveneens onveranderd op 1,25 pCt.

*
**

De markt der aandelen en obligaties van vennootschappen.

De bedrijvigheid op de *contantmarkt der aandelen* van de Beurs te Brussel, die tijdens het derde kwartaal van 1953 op hetzelfde peil lag als gedurende het vorige kwartaal, liep in de loop van de laatste drie maanden van het jaar tamelijk gevoelig terug; het gemiddelde der per zitting verhandelde kapitalen viel van fr 41 miljoen terug op fr 35 miljoen, d.i. het laagste cijfer sedert het begin van de vijandelijkheden in Korea.

Tijdens het eerste kwartaal van 1954 werden de omzettingen levendiger. Dit herstel kan toegeschreven worden hetzij aan de hausse op de grote buitenlandse beurzen, hetzij aan de stijging van sommige wereldprijzen, hetzij aan de verhoging van de door sommige ondernemingen uitgekeerde dividenden. Wat er ook van zij, die heropleving tekende zich tijdens het tweede kwartaal scherper af; in de loop van dit laatste werd de haussetendens gesteund en aangeemoedigd door de verbetering van de toestand in bepaalde sectoren en door het speculatieve karakter van de verrichtingen. Het gemiddelde der per zitting verhandelde kapitalen bereikte nagenoeg fr 50 miljoen tijdens het eerste kwartaal van 1954 en fr 67 miljoen tijdens het tweede kwartaal, d.i. nagenoeg het dubbel van het laatste kwartaal van 1953.

Tabel XIX.

Indexcijfers van de aandelen op de beurzen te Brussel en te Antwerpen
Contantmarkt
(Basis : 1936-1938 = 100)

	8 Juli 1950	2 Juli 1951	1 Juli 1952	1 Juli 1953	1 October 1953	4 Januari 1954	1 April 1954	1 Juli 1954
Verzekeringsmaatschappijen, banken, beleggingsmaatschappijen	152	170	207	252	253	273	274	298
Immobilien- en hypotheekmaatschappijen, hotelbedrijven	112	98	115	118	135	131	136	145
Tram- en electriciteitstrusts	81	81	92	107	112	119	128	145
Gas- en electriciteitsbedrijven	149	163	188	194	207	217	220	243
Metaalnijverheid	160	184	201	192	183	183	181	208
Zink- en loodbedrijven, mijnen	146	206	280	247	248	250	295	317
Scheikundige nijverheid	143	155	175	163	161	171	189	204
Steenkolenmijnen en cokesovens	161	210	228	224	237	223	197	208
Glasfabrieken	198	120	67	86	92	93	99	193
Bouwnijverheid	196	183	186	205	215	229	247	254
Textiel- en zijdenijverheid	204	209	174	152	149	155	148	149
Koloniale ondernemingen	299	394	466	469	456	464	501	582

Het algemene indexcijfer der noteringen bleef tijdens het derde kwartaal van 1953 vast, dank zij de goede noteringen van de effecten van verzekeringsmaatschappijen, banken en beleggingsmaatschappijen die tamelijk sterk gevraagd werden. Het N.I.S.-indexcijfer, berekend op basis van de jaren 1936-1938, steeg van 236 op 1 October 1953 tot 242 op 1 Januari 1954. Van het begin tot het einde van het eerste kwartaal van 1954 steeg het algemene indexcijfer der noteringen met 7 punten evenals tijdens het eerste kwartaal van 1953. Die nieuwe verhoging van het algemene indexcijfer weerspiegelt echter de gunstiger stemming voor de industriële waarden en inzonderheid voor de effecten van de zink- en loodnijverheid, de mijnen, de scheikundige nijverheid, de bouwnijverheid en de koloniale ondernemingen.

De speculatieve beweging die zich in Mei of in Juni 1954 voordeed, bracht het algemene indexcijfer der noteringen van 242 op 1 Januari tot 281 op 1 Juli 1954. Het zijn vooral de effecten van de beleggingsmaatschappijen, de gas- en electriciteitsnijverheid, de metaalnijverheid, de glasnijverheid en de koloniale ondernemingen die door de kopers gezocht werden. In de sector der steenkolenmijnen en der textielnijverheid bestond er daarentegen weinig vraag.

De verrichtingen op de *termijnmarkt* te Brussel vertoonden hetzelfde verloop als op de contantmarkt. Het gemiddelde der per zitting verhandelde kapitalen viel van nagenoeg fr 27 miljoen tijdens het derde kwartaal van 1953 terug op fr 24 miljoen gedurende het volgende kwartaal. Het bedroeg opnieuw fr 35 miljoen tijdens het eerste kwartaal van 1954 en steeg verder gevoelig om gedurende het volgende kwartaal fr 47 miljoen te bereiken, d.i. het maximum sedert het begin van de vijandelijkheden in Korea.

Terwijl het indexcijfer van de contantmarkt stabiel bleef, vertoonde het algemene indexcijfer van de noteringen op de *termijnmarkt* gedurende het

tweede halfjaar van 1953 een dalende lijn : het liep van 198 op 1 Juli 1953 terug tot 182 op 1 October en tot 180 op 1 Januari 1954. Het latere herstel bracht het opnieuw tot 191 op 1 Maart en vervolgens op 204 op 1 Juli.

De bedrijvigheid op de *markt der obligaties van handels- en nijverheidsvennootschappen* nam tijdens de verslagperiode verder af : het gemiddelde der per zitting tijdens die periode verhandelde kapitalen bedroeg nagenoeg fr 510 duizend tegen fr 540 duizend gedurende het eerste halfjaar van 1953 en fr 570 duizend tijdens het eerste halfjaar van 1952. Die evolutie is gedeeltelijk van structurele aard, want, « alhoewel de nijverheids- en handelsvennootschappen zich door middel van obligatieleningen half lange en langlopende kapitalen blijven verschaffen, geven deze laatste evenwel nooit meer aanleiding tot publieke uitgiften » (8).

In het geheel hield de evolutie van de noteringen der obligaties van vennootschappen gelijke tred met die van de Staatsleningen. Het indexcijfer (basis : 3 Januari 1938 = 100) van de gemiddelde beurswaarde der obligaties van vennootschappen steeg van 93,72 in Juni 1953 tot 94,67 in December en tot 95,51 in Juni 1954. De rendementen liepen natuurlijk evenredig terug : dat van de obligaties der handels- en nijverheidsvennootschappen type 4,5 pCt., welk in Januari 1953 4,74 pCt. bedroeg, is in Juni 1954 op 4,57 pCt. teruggevallen.

Volgens de thans beschikbare voorlopige cijfers bereikten de globale netto-emissies der Belgische en Kongolese vennootschappen fr 2.010 miljoen tijdens het tweede halfjaar van 1953 en fr 2.050 miljoen tijdens het eerste halfjaar van 1954. Gedurende dezelfde periodes bereikte het netto-bedrag der Staatsleningen en der leningen van openbare instellingen resp. fr 9,9 en fr 14,5 milliard, excl. de doorlopende emissies.

(8) Cf. Jaarverslag van de Bankcommissie, 1952-1953, blz. 111.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Septembernummer 1954 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

BASYN M., Le crédit aux classes moyennes en Belgique. (*Revue Internationale des Classes Moyennes - Bulletin officiel de l'Institut International des Classes Moyennes*, Brussel, n° 1, 1954, blz. 39-43.)

CROMBE H., Il credito a medio termine nel Belgio. (*Bancaria - Rassegna dell'Associazione Bancaria Italiana*, Rome, X, n° 8, Augustus 1954, blz. 835-844.)

DELMOTTE L., De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Augustus 1954. (*Economisch-Statistische Berichten - uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut*, Rotterdam, XXXIX, n° 1947, 29 September 1954, blz. 780-782.)

Het landbouwkrediet in 1953. (*Statistisch Bulletin, Nationaal Instituut voor de Statistiek, Ministerie van Economische Zaken*, Brussel, XL, n° 9, September 1954, blz. 1309-1313.)

VAN GELDER F., La baisse du loyer de l'argent. (*Socialisme*, Brussel, I, n° 5, September 1954, blz. 409-414.)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

DELMOTTE L., De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Augustus 1954. (*Economisch-Statistische Berichten - uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut*, Rotterdam, XXXIX, n° 1947, 29 September 1954, blz. 780-782.)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

Nota van het Vlaams Economisch Verbond over de herziening der kadastrale inkomsten en over het stelsel der grondbelasting met betrekking op de nijverheidsgebouwen. (*V.E.V.-Berichten*, Antwerpen, XXIX, n° 16, 15 September 1954, blz. 1799-1807.)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE INSTELLINGEN

CAMMANN H., Gefährdet die Konvertierbarkeit Deutschlands Export-situation? (*Mitteilungen des Rheinisch-Westfälischen Instituts für Wirtschaftsforschung*, Essen, V, n° 9, September 1954, blz. 156-168.)

Convertibility stalled at Bank-Fund sessions? (*The Statist*, Londen, CLX, n° 3995, 2 October 1954, blz. 444-445.)

EVITT H., Extension of E.P.U. (*Banker's Magazine*, Londen, n° 1325, Augustus 1954, blz. 88-89.)

I.M.F. at the Ready. (*The Economist*, Londen, CLXXII, n° 5796, 25 September 1954, blz. 995-996.)

JEUNE A., La survie de l'Union Européenne de Paiements. (*Banque, Parijs*, XXIII, n° 98, Augustus 1954, blz. 481-483.)

La convertibilité est-elle une grande illusion? (*L'Economie*, Parijs, X, n° 461, 30 September 1954, blz. 6-7.)

L'Organisation Européenne de Coopération Economique et l'Union Européenne des Paiements. (*Chronique de Politique Etrangère - Institut des Relations Internationales*, Brussel, VII, n° 4-5, Juli-September 1954, blz. 431-454.)

McDOUGALL D., Flexible exchange rates. (*Westminster Bank Review*, Londen, Augustus 1954, blz. 1-3.)

Norway and convertibility. (*International Financial News Survey - International Monetary Fund*, Washington, VII, n° 12, 17 September 1954, blz. 89-96.)

Sterling after convertibility. (*The Statist*, Londen, CLX, n° 3994, 25 September 1954, blz. 1-3.)

Sterling convertibility with a small « c ». (*National City Monthly letter on Business and Economic Conditions - The National City Bank of New York*, New York, September 1954, blz. 104-107.)

The European Payments Union today. (*Monthly Review of Credit and Business Conditions - Federal Reserve Bank of New York*, New York, XXXVI, n° 9, September 1954, blz. 120-124.)

Tien jaren Bretton Woods. (*Economisch-Statistische Berichten - uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut*, Rotterdam, XXXIX, n° 1948, 6 October 1954, blz. 791-793.)

TRIFFIN R., International currency and reserve plans. (*Banca Nazionale del Lavoro - quarterly review*, Rome, n° 28-29, Januari-Juni 1954, blz. 5-22.)

VON HABERLER G., Currency convertibility. (*Washington D.C., American Enterprise Association*, 1954, 46 blz.)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

BLOM F., Loon- of koersaanpassing? (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut*, Rotterdam, XXXIX, n° 1946, 22 September 1954, blz. 750-751.)

De Benelux bestaat tien jaar. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid*, Brussel, IX, n° 22, 10 September 1954, blz. 1265-1268.)

Een tweede loonsverhoging in 1954? (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut*, Rotterdam, XXXIX, n° 1944, 8 September 1954, blz. 709-710.)

ENGELS O., Benelux - 10 jaar oud. (*V.E.V. - Berichten - Tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXIX, n° 16, 15 September 1954, blz. 1747-1750.*)

Holland shows the way. (*The Banker, Londen, CIII, n° 344, September 1954, blz. 157-161.*)

HOLTROP M., Het criterium voor de localisering van monetaire storingsverschijnselen. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXIX, n° 1944, 8 September 1954, blz. 710-713.*)

LINKS J. & TINBERGEN J., Is er in Nederland inflatie? (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXIX, n° 1948, 6 October 1954, blz. 789-790.*)

PELS P., De mogelijkheid van een nieuwe loonsverhoging. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXIX, n° 1944, 8 September 1954, blz. 713-715.*)

WITTEVEEN H., Inflatie, revaluatie en de milioenennota. 1955. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXIX, n° 1947, 29 September 1954, blz. 769-773.*)

9. SCHUMAN-PLAN

Deux ans de Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier. (*L'Economie, Parijs, X, n° 458, 9 September 1954, blz. 19-25.*)

10. ALGEMEEN

DE STAERCKE R., Nationalisatie en algemeen belang. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, IX, n° 23, 20 September 1954, blz. 1321-1324.*)

DUQUESNE de la VINELLE L., Le problème structurel et l'expansion économique en Belgique. (*Bulletin de l'Institut de Recherches Economiques et Sociales, Université Catholique de Louvain, XX, n° 5, Augustus 1954, blz. 513-537.*)

EVALENKO R., La politique économique vue par la F.G.T.B. (*Socialisme, Brussel, I, n° 5, September 1954, blz. 376-395.*)

VERRIEST G., De patrimoniale balans van Belgisch-Congo op 31 December 1950 en op 31 December 1951. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, III, n° 7-8, Juli-Augustus 1954, blz. 285-295.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Wet van 17 Juli 1954

houdende goedkeuring van de Internationale Suiker Overeenkomst, opgemaakt op 1 October 1953, te Londen (Staatsblad, 2 September 1954, blz. 6.114).

Koninklijk besluit van 27 Augustus 1954

tot wijziging van de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes - Erratum (Staatsblad, 22 September 1954, blz. 6.628).

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Koninklijk besluit van 27 Augustus 1954

tot inrichting van de terugbetaling der waarde van de fiscale zegels waarvan het terugtrekken bij koninklijk besluit van 26 September 1953 werd bevolen (Staatsblad, 3 September 1954, blz. 6.158).

Ministerieel besluit van 1 September 1954

betreffende de uitgifte van een tweede reeks van obligatiën aan toonder door de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade (Staatsblad, 11 September 1954, blz. 6.335).

Koninklijk besluit van 27 Augustus 1954

tot wijziging van de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes - Erratum (Staatsblad, 22 September 1954, blz. 6.628).

Koninklijk besluit van 12 September 1954

betreffende de uitgifte door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, van de 4 ¼ pCt. lening 1954-1974, nominaal groot 1.400 miljoen frank, waarvan de Staat de rente- en aflossingslast op zich neemt (Staatsblad, 15 September 1954, blz. 6.415).

Ministerieel besluit van 30 Augustus 1954

houdende goedkeuring van de uitgifte van een lening van 250.000.000 frank door de Nationale Kas voor Beroepskrediet (Staatsblad, 10 September 1954, blz. 6.314).

Koninklijk besluit van 16 September 1954

tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 Maart 1953 houdende verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer (Staatsblad, 22 September 1954, blz. 6.626).

III — LANDBOUW

Koninklijk besluit van 14 September 1954

tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 Januari 1952 betreffende de toelagen voor de verbetering der geiten- en schapenrassen (Staatsblad, 27-28 September 1954, blz. 6.849).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 9 September 1954

tot wijziging van het besluit van de Regent van 30 Juni 1948 ter aanvulling van de reglementering betreffende de handel in zaaigran en peulvruchtenzaad der landbouwvariëteiten (Staatsblad, 19 September 1954, blz. 6.535).

Koninklijk besluit van 20 September 1954

tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 December 1953 betreffende de bewaring en de handel in eieren (Staatsblad, 27-28 September 1954, blz. 6.850).

Koninklijk besluit van 20 September 1954

tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 Maart 1954 betreffende de handel in koemelk (Staatsblad, 27-28 September 1954, blz. 6.886).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Akkoord tussen België en Frankrijk

tot regeling van het grensverkeer van verkochte graangewassen, gesloten door wisseling van brieven, dd. Parijs, 9 Juni 1954 (Staatsblad, 8 September 1954, blz. 6.262).

Koninklijk besluit van 15 September 1954

betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 29 September 1954, blz. 6.915).

Wet van 13 Juli 1954

houdende goedkeuring van het akkoord tussen België en de Verenigde Staten van Amerika, betreffende de « offshore » -aankopen en bijlagen, ondertekend de 2^e September 1953, te Brussel (Staatsblad, 23 September 1954, blz. 6.646).

Koninklijk besluit van 16 September 1954

betreffende de invoer van de producten bedoeld in het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor kolen en staal (Staatsblad, 29 September 1954, blz. 6.919).

Koninklijk besluit van 16 September 1954

tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 Maart 1953 houdende verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer (Staatsblad, 22 September 1954, blz. 6.626).

VIII — VERKEERSWEZEN

Ministerieel besluit van 25 September 1954

betreffende de sleeplonen toe te passen op elk door bemiddeling van de Belgische Sleepvaartgroep-ering gesloten sleepcontract (Staatsblad, 30 September 1954, blz. 6.969).

Ministerieel besluit van 25 September 1954

betreffende de vrachtprijzen toe te passen op ieder door bemiddeling van de Dienst voor Regeling der Binnenvaart afgesloten bevrachtingscontract (Staatsblad, 30 September 1954, blz. 6.969).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 24 Augustus 1954

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 9 Juni 1954 van het Nationaal Paritair Comité van de drukkerij en de graphische kunsten betreffende de koppeling van de lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 12 September 1954, blz. 6.350).

Koninklijk besluit van 23 September 1954

waarbij bindend worden gemaakt de beslissingen van 6 Mei 1954 van het Nationaal Paritair Comité van de bouwbedrijven, tot wijziging der beslissingen van dezelfde datum dezer commissie, bindend gemaakt bij het koninklijk besluit van 23 Juni 1954 betreffende de vaststelling van een loonbarema van toepassing op de arbeiders tewerkgesteld in de bouwnijverheid (Staatsblad, 30 September 1954, blz. 6.958).

Ministerieel besluit van 27 Augustus 1954

houdende reglementering van de zalm in dozen (Staatsblad, 2 September 1954, blz. 6.139). Erratum (Staatsblad, 11 September 1954, blz. 6.337).

X — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 30 Juni 1954

betreffende de maatregelen ter aanvulling van de bepalingen van de wet van 28 Juni 1954 waarbij het ouderdomspensioen der gehuwde arbeiders op 28.000 frank wordt gebracht en waarbij de wetgeving om er de toepassing van te bespoedigen wordt gewijzigd - Errata (Staatsblad, 11 September 1954, blz. 6.333).

artikel 83, § 3, lid 3, van het besluit van de Regent van 26 Mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid (Staatsblad, 8 September 1954, blz. 6.265).

Koninklijk besluit van 20 Augustus 1954

tot bepaling van het aandeel in de Staatstoelage voor 1953 toegekend aan de Bijzondere Compensatiekas voor kinderbijslag voor de gemeenten, de openbare instellingen die er van afhangen en de verenigingen van gemeenten (Staatsblad, 11 September 1954, blz. 6.332).

Koninklijk besluit van 30 Juni 1954

tot wijziging van het besluit van de Regent van 10 Mei 1948 betreffende de aanvullende ouderdoms- en overlevingspensioenen - Errata (Staatsblad, 11 September 1954, blz. 6.333).

Ministerieel besluit van 6 September 1954

genomen in uitvoering van artikel 4 van het besluit van de Regent van 18 September 1947 tot instelling van een Fonds voor bestaanszekerheid ten behoeve van de arbeiders in het bouwbedrijf (Staatsblad, 30 September 1954, blz. 6.962).

Koninklijk besluit van 12 Augustus 1954

tot tijdelijke afwijking, voor de havenarbeiders van Oostende en Zeebrugge, van de bepalingen van

Koninklijk besluit van 15 September 1954

tot regeling van de betalingsmodaliteiten der bijdragen van maatschappelijke zekerheid, verschuldigd door de door arbeidsongevallen getroffen en, begunstigd bij de wetgeving betreffende de vergoeding der schade voortspuitende uit arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden (vissers) (Staatsblad, 27-28 September 1954, blz. 6.844).

Koninklijk besluit van 21 September 1954

betreffende de verdeling van de opbrengst der bijdragen van maatschappelijke zekerheid verschuldigd door de door arbeidsongevallen getroffen en, begunstigd bij de wetgeving betreffende de vergoeding der schade voortspuitende uit de arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden (vissers) (Staatsblad, 27-28 September 1954, blz. 6.847).

Koninklijk besluit van 25 September 1954

tot wijziging van het besluit van de Regent van 12 Augustus 1948, houdende vaststelling van de voorwaarden gesteld tot het verlenen van premieën om niet voor de aanbouw, voor het privaat initiatief, van goedkope woningen en kleine landbouweigendommen, zoals het bij koninklijke besluiten van 30 April 1951 en 21 Mei 1953 gewijzigd werd (Staatsblad, 30 September 1954, blz. 6.975).

Koninklijk besluit van 27 September 1954

waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het bouwbedrijf van 22 September 1954 betreffende de vermindering van de werkgeversbijdrage voor het Fonds voor bestaanszekerheid ten behoeve van de arbeiders van het bouwbedrijf, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 30 September 1954, blz. 6.960).

XI — OORLOGSSCHADE

Koninklijk besluit van 13 Augustus 1954

betreffende de uitbreiding der voorrrangen in zake oorlogsschade aan private goederen (Staatsblad, 8 September 1954, blz. 6.263).

Koninklijk besluit van 27 Augustus 1954

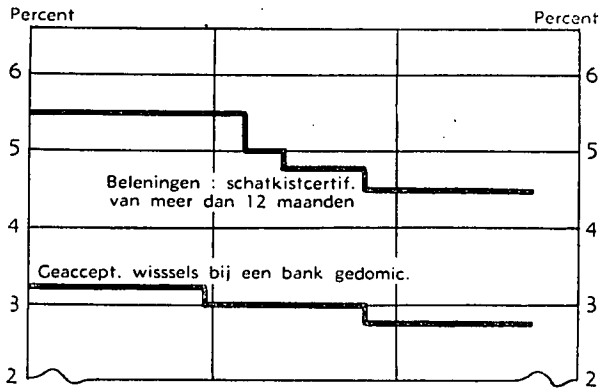
betreffende de vaststelling, in zake oorlogsschade aan boten, van de integrale vergoedingscoëfficiënt toepasselijk op heel het Rijk voor de periode van 1 Juli 1954 tot 31 December 1954 (besluit n° 20) (Staatsblad, 8 September 1954, blz. 6.264).

Koninklijk besluit van 27 Augustus 1954

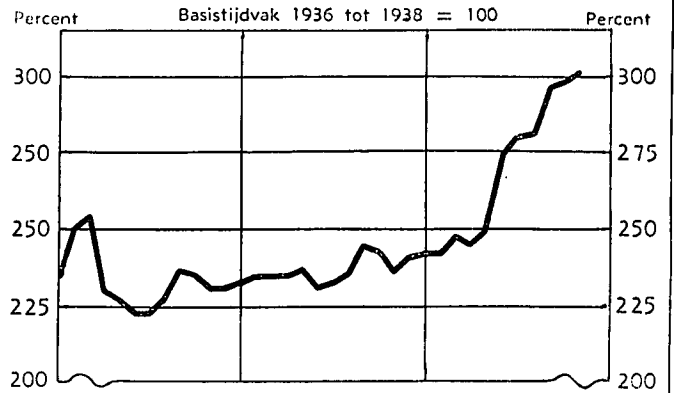
betreffende de vaststelling, in zake oorlogsschade aan woongebouwen, van de integrale vergoedingscoëfficiënt welke van toepassing is voor de periode van 1 Juli 1954 tot 31 December 1954 (besluit n° 23) (Staatsblad, 8 September 1954, blz. 6.264).

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

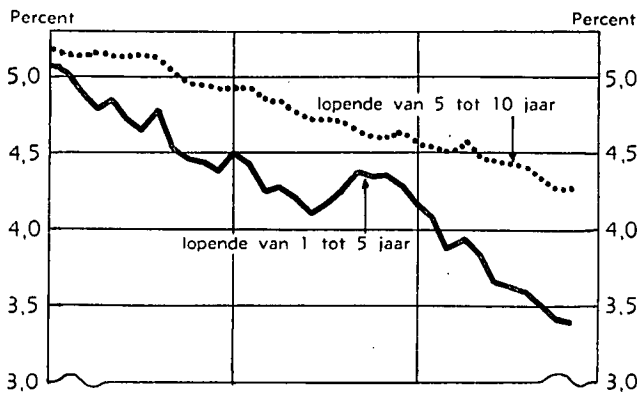
N.B.B. - RENTE VOOR DISCONTO EN BELENINGEN

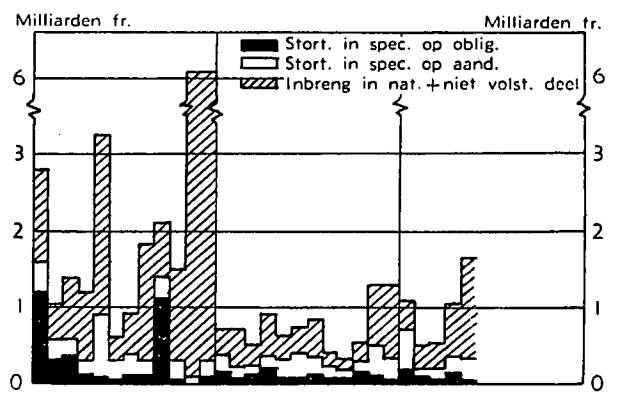
ALGEMEEN INDEXCIJFER DER AANDELEN

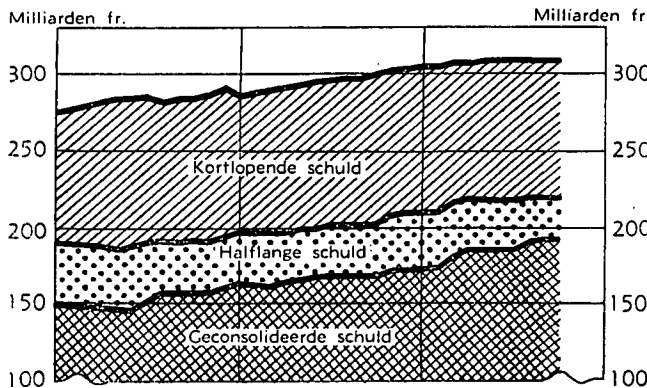
RENDEMENT VAN OBLIGATIES (1)

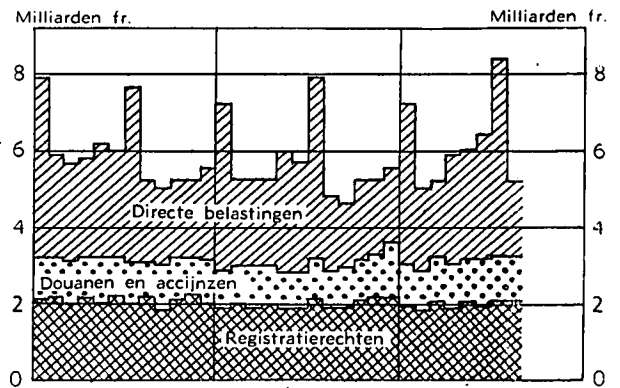
KAPITAALMISSIES

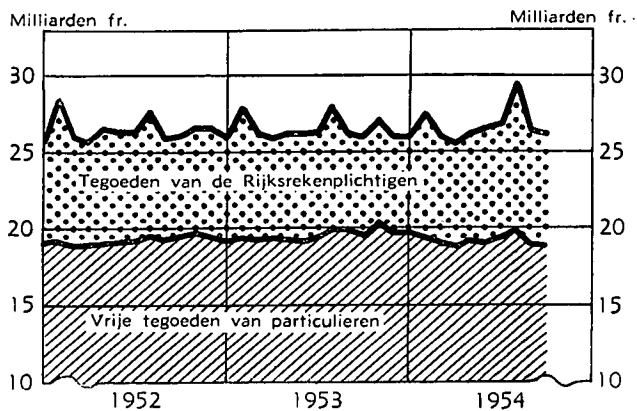
STAATSSCHULD

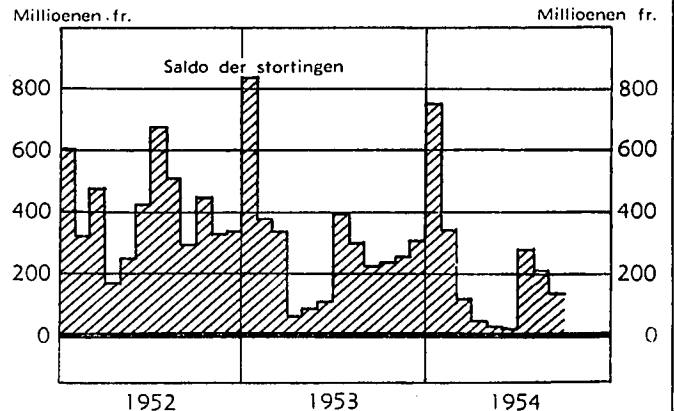
BELASTINGSONTVANGSTEN

TEGOEDEN BIJ HET BESTUUR DER POSTCHEQUES

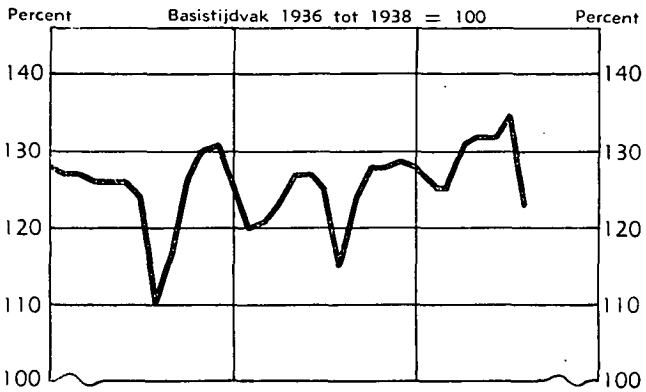
ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

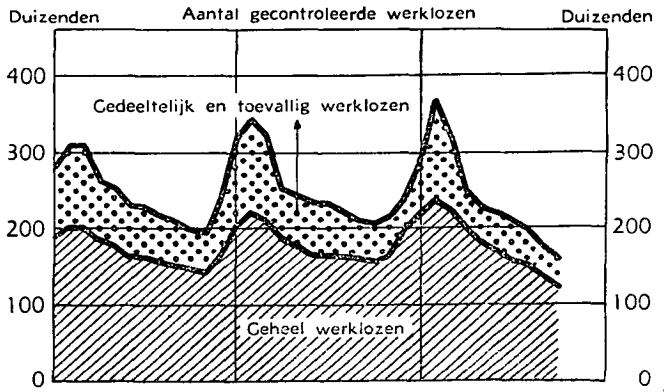
(1) Kasbons 4 1/2 % (parastatalen) voor welke rente en aflossing door de staat gegarand. zijn

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

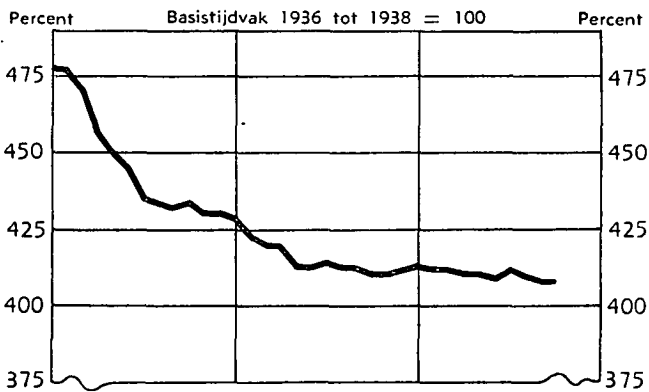
INDEXCIJFER DER INDUSTRIELE PRODUCTIE

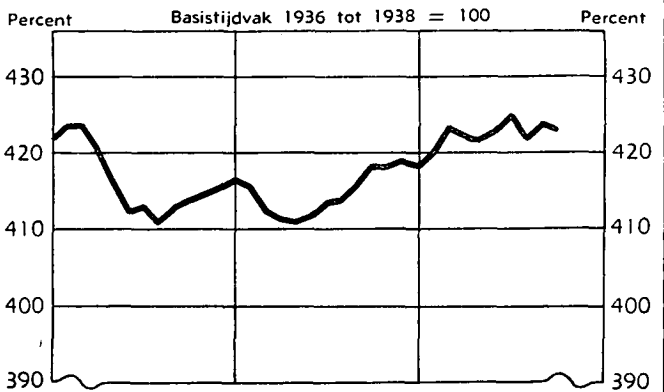
WERKLOOSHEID

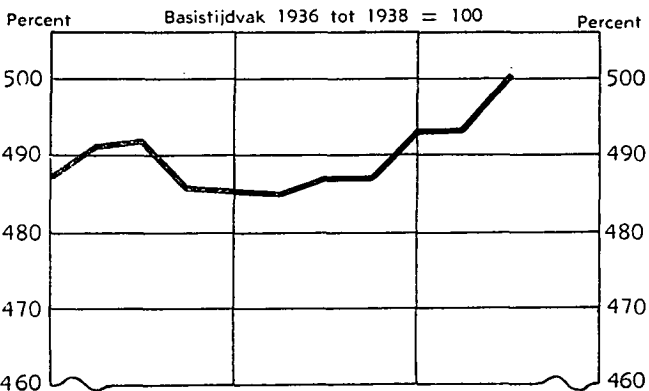
ALG. INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN

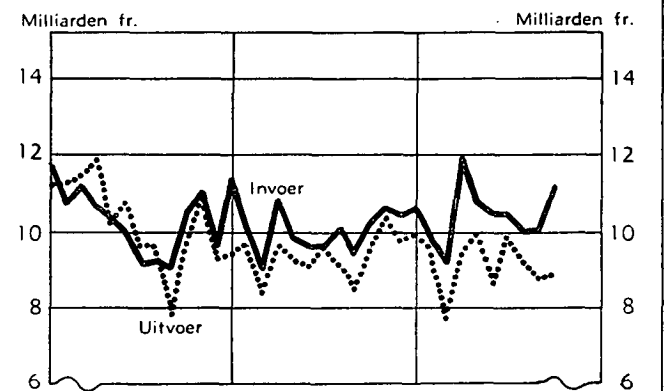
ALG. INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN

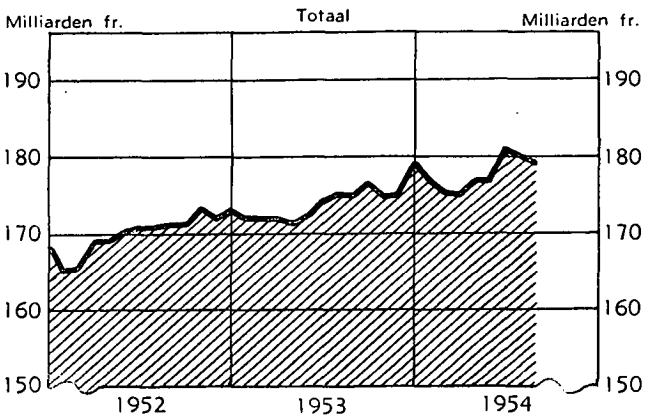
GEMIDDELD UURLOONINDEXCIJFER

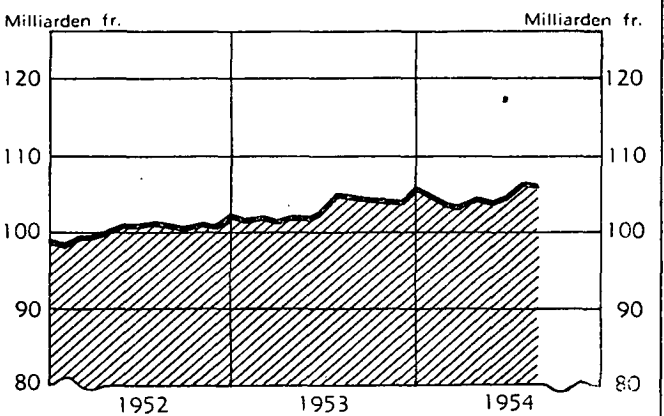
BUITENLANDSE HANDEL

GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

VOORRAAD CHARTAALGELD

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I. — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt)

2

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België										Callgeld		
	Disconto				Beleningen van en voorschotten op ¹ *						Mobilisatie van speciale reken. E.B.U. (besluiten 22-9-52 en 20-7-52)	In verrekeningskamer	Buiten verrekening
	Geaccepteerd in een bank gedominc. papier, warrants en bankaccepten vooraf door de N.B.B. geïseerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomincileerd papier	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden en leningen op halflange termijn	Andere overheidsfondsen				
1952 Gemiddelde ...	3,24	3,74	4,74	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50 ²	1,25	1,25	
1953 Gemiddelde ...	2,96	3,46	4,46	4,89	2,—	2,1875	2,375	4,89	4,89	3,34	1,25	1,25	
1953 Juli	3,—	3,50	4,50	4,75	2,—	2,1875	2,375	4,75	4,75	3,50	1,25	1,25	
Augustus	3,—	3,50	4,50	4,75	2,—	2,1875	2,375	4,75	4,75	3,50	1,25	1,25	
September ...	3,—	3,50	4,50	4,75	2,—	2,1875	2,375	4,75	4,75	3,50	1,25	1,25	
Oct. (van. 29)	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75 ³	1,25	1,25	
November	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
December	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
1954 Januari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Februari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Maart	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
April	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Mei	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Juni	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Juli	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Augustus	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
September ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	

¹ Vanaf 15 April 1954 aanvaardt de Nationale Bank van België de speciale schatkistcertificaten E.B.U. tot onderpand van voorschotten in rekening-courant en van leningen op korte termijn. De rentevoet van deze verrichtingen bedraagt respectievelijk 2,50 %, 2,80 %, 3,20 % en 3,50 % voor certificaten op 6, 12, 18 en 24 maand.

² Gemiddelde van de laatste vijf maanden.

³ 8 pCt van 8 tot 28 October 1953.

* Quotiteit van het voorschot op 30 September 1954 :

Schatkistcert. uitgegeven op korte termijn	max. 95 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1949	max. 90 pCt
Schatkistcert. met een loopt. van meer dan 12 maanden ...	» 90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1954, op 5 jaar	» 90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1951 op 10 of 15 jaar	» 90 pCt	3,75 pCt Schatkistcertificaten 1954 met vijf jaar looptijd ...	» 90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952 op 10 jaar	» 90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	» 90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952-1964 op 12 jaar	» 90 pCt	Obligaties 4 pCt 1950-1960 Belgisch Congo	» 90 pCt
8 ½ pCt Schatkistc. met ten hoogste 15 jaar loopt. 1942 ...	» 90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaamingslening, 2e reeks	» 90 pCt
4 pCt Schatkistcert. met ten hoogste 20 jaar looptijd 1948	» 90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaamingslening, 3e reeks	» 90 pCt
4 pCt Schatkistcert. met 5 of 10 jaar looptijd 1947	» 90 pCt	Ander overheidspapier	» 80 pCt
4 pCt Schatkistcert. met 5 of 10 jaar looptijd 1948	» 90 pCt	Speciale E.B.U. Schatkistcertificaten	» 50 pCt

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

4

Tijdvak	Banken — Depositorsrekeningen *					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)		
	onnidellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	8 maanden	6 maanden	tot fr. 75.000	fr. 75.001 tot 150.000	boven fr. 150.000
1952 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1953 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1953 Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50

* Gemiddelde van vier banken.

III. — Daggeld
(millioenen franken)

Daggemiddelden	Gelden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen ²	In verrekening ³	Buiten verrekening ⁴
	Deposito-banken	Overige instellingen ¹	Totaal			
1952	2.398	754	3.152	2.645	3.115	2.682
1953	2.378	694	3.072	2.319	2.996	2.395
1954 Februari ..	2.386	791	3.177	2.478	3.177	2.478
Maart	2.773	540	3.313	3.025	3.313	3.025
April	2.305	873	3.178	2.398	3.139	2.437
Mei	2.322	418	2.740	2.541	2.740	2.541
Juni	2.380	118	2.498	2.114	2.498	2.114
Juli	2.138	127	2.265	1.665	2.265	1.665
Augustus	2.003	318	2.321	2.522	2.321	2.522
September :						
10 tot 16 ..	2.273	215	2.488	2.730	2.488	2.730
17 tot 23 ..	2.156	423	2.579	2.813	2.579	2.813
24 tot 30 ..	2.157	238	2.395	2.821	2.395	2.821
October :						
1 tot 7 ..	2.018	94	2.112	2.002	2.112	2.002
8 tot 14 ..	2.344	271	2.615	3.098	2.615	3.098
15 tot 21 ..	2.546	324	2.870	3.108	2.870	3.108

¹ Incl. het Gemeentekrediet van België en de Centrale Bank van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi.
² Incl. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
³ Incl. het Herdisconterings- en Waarborginstituut en de Nationale Delcredereinst.
⁴ Incl. het Rentenfonds en het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet.

Notering der edele metalen¹

Daggemiddelden	Londen ¹		Bombay ³	
	Goud in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Goud Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in pence per oz. fijn
1952			364/0	78
1953			345/9	75
1953 Juli			350/0	74
Augustus ..			350/5	74
September ..			347/9	74
October ...			327/6	78
November ..			330/3	73
December ..			326/6	73
1954 Januari ...			333/9	75
Februari ...			347/5	78
Maart	248/4½ ²		356/0	79
April	248/8½		371/9	82
Mei	248/10½		365/6	79
Juni	248/10½		341/0	75
Juli	248/11½		340/0	74
Augustus ..	249/2		351/6	74
September ..	250/5½		349/11	75

¹ Prijs van een oz. fijn goud : 10) te New-York : 85 \$ vanaf 1 Februari 1934; 20) te Londen : 248 sh. vanaf 18 September 1949 tot 19 Maart 1954. — Heropening van de vrije goudmarkt op 22 Maart 1954.
² Gemiddelde van 22 tot 31 Maart 1954.
³ Oorspronkelijke noteringen in roepieën en annas per fine tola en per 100 fine tolas resp.

VALUTAMARKT

I. — Officiële wisselkoersen per 30 September 1954 vastgesteld door de Nationale Bank van België krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944 **10¹**
 (« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)
 (Belgische franken)

Valuta	Contractuële of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
100 Tsjecho-slowaakse kronen	694,44225	692,50	696,50

II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers **10²**
 (Belgische franken)

Gemiddelden	1 Zwitserse frank	1 U.S. dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon
1952	11,45	50,29	14,27	51,38	139,86	173,98 ¹					
1953	11,47	49,96	14,27	50,81	140,14	174,04	13,19 ²	9,67 ³	7,24 ⁴	11,97 ⁵	6,99 ⁶
1953 Juli	11,49	49,96	14,30	50,35	140,01	174,05	13,23	9,65	7,24	11,97	—
Augustus	11,51	49,97	14,35	50,55	140,13	174,05	13,25	9,69	7,24	11,98	—
September ...	11,51	49,85	14,34	50,64	140,05	174,03	13,20	9,69	7,24	11,98	—
October	11,50	49,83	14,29	50,72	140,11	174,04	13,18	9,71	7,23	11,98	—
November	11,48	49,85	14,30	50,99	140,24	174,05	13,17	9,70	7,23	11,97	—
December	11,45	49,87	14,28	51,26	140,00	174,05	13,17	9,66	7,22	11,97	6,99 ⁶
1954 Januari	11,46	49,95	14,29	51,34	139,92	174,08	13,18	9,65	7,23	11,97	6,99
Februari	11,45	49,91	14,25	51,62	139,76	174,07	13,16	9,63	7,21	11,94	6,99
Maart	11,47	50,18	14,24	51,71	139,99	174,05	13,16	9,63	7,21	11,95	7,00
April	11,50	50,32	14,27	51,23	140,62	174,04	13,20	9,66	7,23	11,97	7,03
Mei	11,49	50,22	14,27	51,03	140,65	174,04	13,22	9,67	7,23	11,96	7,03
Juni	11,49	49,90	14,29	50,85	140,46	174,04	13,21	9,69	7,22	11,96	7,02
Juli	11,49	49,97	14,28	51,27	140,26	174,04	13,20	9,66	7,22	11,96	7,01
Augustus	11,47	50,01	14,25	51,55	139,93	174,04	13,17	9,64	7,21	11,94	6,99
September ...	11,46	49,99	14,31	51,56	139,91	174,03	13,18	9,65	7,20	11,92	6,99

¹ Gemiddelde van 7 Juli tot 31 December 1952. — ² Gemiddelde van 26 Januari tot 31 December 1953. — ³ Gemiddelde van 23 Februari tot 31 December 1953. — ⁴ Gemiddelde van 18 Mei tot 31 December 1953. — ⁵ Gemiddelde van 4 Mei tot 31 December 1953. — ⁶ Gemiddelde van 14 tot 31 December 1953.

KAPITAALMARKT

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		1 Juni 1954	1 Juli 1954	2 Augustus 1954	1 Sept. 1954	1 Oct. 1954
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.).						
3 1/2 pCt Schuld 1937 ^{1 2}	100,—	81,55	81,65	82,10	82,95	83,60
3 1/2 pCt Schuld 1943 ^{1 2}	100,—	81,55	82,55	83,05	84,10	84,90
4 pCt Geunificeerde Schuld ^{1 2}	100,—	93,—	94,05	94,—	94,80	94,70
4 pCt Bevrijdingslening, 1945 ²	100,—	90,55	90,80	91,05	91,75	91,80
4 1/2 pCt Lening, 1951 ²	100,—	99,50	100,05	100,40	101,45	101,60
4 1/2 pCt Lening, 1952, op 10 jaar ²	100,—	99,95	100,70	101,—	101,65	101,80
4 1/2 pCt Lening, 1952-1964, op 12 jaar ²	100,—	99,05	99,80	100,20	101,—	100,85
4 1/2 pCt Lening, 1953, op 20 jaar ²	100,—	98,70	99,05	99,05	99,40	99,65
4 1/2 pCt Lening, 1953-1968, op 15 jaar ²	100,—	98,50	98,85	98,95	99,75	99,75
4 1/2 pCt Lening, 1954-1972, op 18 jaar ²	100,—	—	98,20	98,15	98,95	99,60
3 1/2 pCt met ten hoogste 15 j. loopt. Schatkistc. 1942, 1 ^o r. ^{1 2}	100,—	113,40	113,55	113,70	113,90	113,70
3 1/2 pCt Schatkistcert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943, ^{1 2 3}	100,—	106,50	107,25	107,75	108,55	108,60
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1947 ²	100,—	105,20	105,25	105,05	105,25	105,30
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 ²	100,—	107,70	108,40	108,15	108,35	108,20
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 ²	100,—	101,45	101,70	101,80	103,10	102,45
4 pCt Vijfjaarschatkistcertificaten, 1954 ²	100,—	100,75	100,95	100,90	101,05	100,75
3 3/4 pCt Schatkistcert. 1954, met 5 jaar looptijd	100,—	—	—	—	—	99,70
4 pCt Lotenlening 1938	500,—	501,—	500,—	505,—	510,—	512,—
Lotenlening 1941 (4 pCt sedert 1951)	1.000,—	983,—	986,—	991,—	997,—	998,—
Lotenlening 1953 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1967)	1.000,—	1.000,—	1.000,—	1.001,—	1.002,—	1.003,—
II. — Indir. en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.).						
4 pCt Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	506,—	513,—	517,—	520,—	529,—
Len. tot Wederopb. 1 ^{ste} schijf 1947 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1957) ²	1.000,—	1.001,—	1.001,—	1.000,—	1.003,—	1.003,—
Len. tot Wederopb. 2 ^{de} schijf 1949 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1958) ²	1.000,—	1.010,—	1.008,—	1.009,—	1.013,—	1.015,—
Len. tot Wederopb. 3 ^{de} schijf 1950 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1960) ²	1.000,—	1.027,—	1.027,—	1.034,—	1.037,—	1.041,—
4 pCt pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf) ^{1 2}	500,—	491,—	489,—	487,—	497,—	492,—
5 pCt Zelfst. Kas voor Oorlogsschade - 1 ^o schijf 1953 ^{2 4}	100,—	—	—	101,60	102,—	102,—
4 1/2 pCt Tienjaarsl. v.h. Beh. v. Telegr. en Telef. 1952, 2 ^o r. ²	100,—	100,30	101,15	101,60	102,20	102,55
4 1/2 pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^o r. ²	100,—	99,—	99,45	99,50	100,10	100,35
4 1/2 pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^o r. ²	100,—	98,50	98,70	99,20	100,—	100,30
4 1/2 pCt Twintigjaarsl. Beh. v. Télégr. en Telef. 1954, 1 ^o r. ²	100,—	—	—	97,—	97,25	97,15
4 1/2 pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1952-1962 ²	100,—	100,35	100,85	100,80	102,20	102,95
4 1/2 pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1953-1965 ²	100,—	99,25	99,75	100,10	100,30	100,75
4 1/2 pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1972 ²	100,—	98,05	98,30	98,30	98,70	99,25
4 1/2 pCt Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951 ²	100,—	100,60	100,65	100,90	101,45	101,60
4 1/2 pCt Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^e r. 1952 ²	100,—	100,25	100,55	100,80	101,90	102,35
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	245,—	246,—	251,—	255,—	285,—
<i>Rente bij te rekenen :</i>						
4 pCt Koloniale Schuld 1936	100,—	93,85	93,65	93,60	93,60	93,60
4 pCt Koloniale Schuld 1950-60 ²	100,—	99,—	98,70	99,35	100,—	99,75
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 ²	100,—	102,55	102,50	102,50	102,85	102,90

¹ Effecten waarover een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944. — ² Effecten na 6 October 1944 gecreëerd. — ³ De rentevoot werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt gebracht. — ⁴ Tot 30 September 1954 moesten de interesten vergoed worden door de verkoper.

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15¹

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Algemeen indexcijfer	Verzekering- maats., banken, beleggingsmaat.	Onroerende en hypoth. ondern. Hotelbedrijven	Spoorwegen en vervoer te water	Tramwegen, buurtspoorwegen en vervoer	Frusta van tram- weg- en elec- triciteitsondern.	Gas- en electriciteits- ondernemingen	Water- verdeling	Metaal- industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn- en cokesoovens	Spiegelglas- fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Aanplantingen	Voeding	Diversen
-------	----------------------	--	--	--------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------------	------------------	---------------------	--------------------------------	-------------	--------------------------------	------------------------	---------------	-------------	-----------------------------	-------------------------	---------------	---------	----------

Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand

1954 1 ^o Sept. ...	100	98	102	105	108	99	102	100	100	101	99	97	106	107	101	103	100	95	101	130
1 ^o Oct. ...	102	104	103	96	96	99	95	111	98	112	101	97	105	103	102	101	103	100	100	106

Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938

1953 1 ^o Oct. ...	236	253	135	304	75	112	207	42	183	248	161	237	83	92	215	149	456	54	142	274
3 Nov. ...	241	264	136	299	75	117	211	42	182	257	167	227	84	101	220	152	469	51	143	281
1 Dec. ...	242	265	132	306	75	117	212	43	183	258	169	228	77	95	226	160	472	54	146	277
1954 4 Jan. ...	242	273	131	318	78	119	217	44	183	250	171	223	79	93	229	155	464	51	148	277
1 Febr. ...	247	277	132	319	79	125	226	47	189	260	189	215	77	95	238	158	472	52	151	285
1 Maart ...	245	269	132	328	78	131	221	47	184	272	187	201	75	102	239	157	474	53	152	276
1 April ...	255	279	137	331	75	130	220	46	181	298	188	197	77	98	244	151	512	56	154	304
3 Mei	272	291	139	345	77	133	230	53	198	307	203	206	87	104	255	154	558	63	156	313
1 Juni	280	302	144	351	78	143	236	56	207	322	204	200	89	106	258	153	579	57	161	305
1 Juli	281	298	145	340	77	145	243	61	208	317	204	208	100	133	254	149	582	57	165	309
2 Aug.	296	317	148	344	79	162	256	62	220	333	214	229	104	133	271	150	610	58	173	304
1 Sept. ...	297	312	151	362	85	161	261	62	221	337	212	222	110	142	274	154	608	55	175	312
1 ^o Oct. ...	302	325	155	346	82	160	247	69	217	378	214	216	115	146	279	155	629	55	175	330

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)
1952	250	159	150	14.790	19.644	14.949	19.794
1953	248	135	130	12.484	16.443	12.619	16.573
1953 September ...	22	10	10	966	1.306	976	1.316
October	22	13	13	1.108	1.303	1.121	1.316
November ...	19	10	10	988	1.210	998	1.220
December ...	22	11	10	967	1.155	978	1.165
1954 Januari	20	10	9	1.144	1.226	1.154	1.235
Februari	20	11	10	1.401	1.609	1.412	1.619
Maart	23	12	11	1.766	2.550	1.778	2.561
April	20	9	9	1.615	2.114	1.624	2.123
Mei	19	12	12	1.677	2.485	1.689	2.497
Juni	21	12	11	1.692	2.218	1.704	2.229
Juli	20	10	10	1.992	2.705	2.002	2.715
Augustus	21	10	10	1.982	2.102	1.992	2.112
September ...	22	11	11	1.835	2.622	1.846	2.633

IV. — RENDEMENT DER VAST RENTENDE EFFECTEN

1. — Geünificeerde Schuld en ineens op vaste data aflosbare leningen

Begin der maand	Geünificeerde schuld 4 %	Ineens op vaste data aflosbare leningen														
		Vervaldag op 1 tot 5 jaar						Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar				
		Staat		Parastatale		Steden		Vennootschappen		Staat	Parastatale		Steden	Staat	Vennootschappen	
		3½ %	4 %	4 %	4½ %	4 %	4½ %	4 %	4½ %	4 %	4 %	4½ %	4½ %	4 %	4 %	4½ %
1953 Augustus	4,39	3,61	3,88	4,01	4,37	4,16	4,65	5,90	5,22	4,54	4,58	4,65	4,80	4,51	5,32	5,36
September	4,38	3,71	3,65	3,96	4,35	4,16	4,65	6,—	5,18	4,40	4,58	4,63	4,81	4,51	5,14	5,39
October	4,37	3,80	3,64	3,94	4,34	4,16	4,61	6,22	5,27	4,16	4,59	4,63	4,81	4,52	5,34	5,34
November	4,36	3,81	3,98	3,94	4,30	4,21	4,62	6,37	5,35	4,57	4,60	4,66	4,80	—	5,30	5,32
December	4,35	3,93	3,85	3,57	4,18	4,16	4,48	6,71	5,31	4,51	4,49	4,59	4,72	—	5,15	5,25
1954 Januari	4,33	3,84	3,74	3,29	4,10	4,03	4,32	6,63	4,97	4,49	4,46	4,55	4,67	—	5,02	5,28
Februari	4,32	3,65	3,34	3,78	3,88	3,96	4,01	6,81	5,16	4,38	4,32	4,50	4,54	—	4,85	5,26
Maart	4,34	3,60	3,52	3,94	3,94	3,96	4,15	6,82	5,26	4,47	4,41	4,57	4,59	—	4,91	5,37
April	4,32	3,58	3,40	3,62	3,84	3,94	4,07	7,35	4,69	4,43	4,36	4,49	4,58	—	5,03	5,35
Mei	4,32	3,56	3,79	3,58	3,68	3,95	4,06	7,19	5,04	4,44	4,36	4,44	4,58	—	5,02	5,35
Juni	4,30	3,57	3,68	3,21	3,65	3,96	4,03	7,11	5,19	4,40	4,22	4,42	4,54	—	4,78	5,35
Juli	4,25	3,44	3,56	3,25	3,63	3,96	3,96	6,98	5,21	4,33	4,24	4,41	4,49	—	4,67	5,38
Augustus	4,26	3,34	3,56	3,98	3,52	3,96	3,86	7,65	4,71	4,29	4,29	4,34	4,45	—	4,59	5,11
September	4,22	3,28	3,46	3,93	3,41	3,84	3,73	6,97	4,36	4,10	4,15	4,28	4,40	—	4,54	5,10
October	4,22	3,38	3,47	3,92	3,40	3,77	3,61	6,53	4,77	4,17	4,22	4,29	4,31	—	4,50	5,16

2. — Met annuïteiten aflosbare leningen en lotenleningen

Begin der maand	Met annuïteiten aflosbare leningen												Lotenleningen	
	Vervaldag op 1 tot 5 jaar		Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar				Vervaldag op meer dan 20 jaar		Vervaldag op meer dan 20 jaar	
	Vennootschappen		Steden	Vennootschappen		Kolonie	Parastatale	Steden	Vennootschapp.	Parastatale	Steden	Directe Staats-schuld	Indirecte Staats-schuld	
	4 ½ %	5 %	4 %	4 %	4 ½ %	5 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	
1953 Augustus	4,62	6,19	5,30	5,76	4,44	4,42	4,50	5,08	5,02	5,66	4,76	4,93	4,73	5,27
September	4,66	6,64	5,16	5,95	4,64	4,68	4,50	4,99	4,99	5,49	4,76	4,92	4,70	5,28
October	4,99	7,70	5,03	5,90	4,64	4,48	4,50	4,93	4,95	5,34	4,74	4,89	4,70	5,27
November	4,66	7,11	5,—	5,78	4,65	4,68	4,51	4,91	4,93	5,36	4,73	4,89	4,67	5,31
December	4,81	—	4,99	5,81	4,72	4,99	4,51	4,91	4,91	5,36	4,71	4,87	4,63	5,24
1954 Januari	4,70	7,55	4,97	5,88	4,70	4,92	4,51	4,90	4,90	5,39	4,72	4,88	4,58	5,12
Februari	4,81	7,69	4,96	5,60	4,67	4,69	4,53	4,90	4,89	5,32	4,71	4,87	4,54	5,14
Maart	5,02	8,25	4,96	5,74	4,68	4,61	4,54	4,90	4,89	5,48	4,71	4,86	4,54	5,21
April	4,37	7,18	4,94	5,68	4,64	4,63	4,54	4,90	4,90	5,51	4,70	4,86	4,55	5,23
Mei	4,74	7,32	4,90	5,84	4,69	4,76	4,53	4,91	4,89	5,50	4,69	4,86	4,53	5,20
Juni	4,79	7,62	4,88	5,83	4,63	4,81	4,54	4,89	4,90	5,63	4,68	4,86	4,49	5,16
Juli	4,71	7,87	4,81	5,73	4,61	4,88	4,56	4,84	4,90	5,58	4,64	4,86	4,48	5,10
Augustus	4,36	7,37	4,72	5,71	4,48	4,68	4,57	4,82	4,89	5,40	4,59	4,85	4,41	5,03
September	4,39	6,71	4,38	5,47	4,39	4,51	4,57	4,71	4,83	5,30	4,56	4,83	4,38	4,96
October	4,36	6,26	4,30	5,44	4,41	4,47	4,57	4,63	4,79	5,08	4,49	4,78	4,38	4,90

N. B. — Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting Aprilnummer 1953, op blz. 281.

Retrospectief overzicht

(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting van vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gezamenlijke uitgiften	Uitgiftepremiën	Stortingen andere dan in gold		Netto uitgiften
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1952	2.165	1.640	1.401	1.235	14.251	16.407	15.698	72	3.476	21.523	41,4	1.386	13.666	5.541
1953	2.209	1.736	1.546	647	6.040	2.924	2.593	73	1.496	6.156	19,5	1.713	1.288	2.627
1953 5 eerste maand.	973	702	648	233	1.975	1.175	1.020	14	523	2.400	0,2	845	407	939
1954 5 eerste maand.	1.026	955	852	272	2.842	2.279	1.983	15	598	3.832	1,5	762	1.282	1.390
1953 Juli	181	267	243	42	183	185	110	2	55	457	—	230	49	129
Augustus ...	111	74	71	29	83	65	63	1	10	149	—	64	4	76
September ...	170	107	99	34	64	67	64	2	30	204	—	101	12	80
October	195	171	131	60	126	131	122	2	140	442	—	83	64	246
November ...	138	69	55	61	631	336	226	3	90	495	1,2	51	112	209
December ...	256	237	206	126	3.010	825	801	2	22	1.084	18,1	257	562	228
1954 Januari	213	179	156	38	184	272	262	5	236	687	—	121	62	471
Februari	198	149	128	42	194	165	106	2	100	414	—	127	14	193
Maart	238	220	185	54	244	162	152	2	80	462	—	171	43	203
April	194	133	120	71	1.401	561	520	4	158	852	—	149	347	302
Mei	183	274	262	67	819	1.120	943	2	23	1.417	1,5	194	814	221
Juni	∅	99	91	—	—	147	128	—	100	346	—	68	70	181
Juli	∅	98	86	—	—	447	439	—	—	545	—	134	197	194
Augustus ... ∅	∅	99	87	—	—	146	112	—	—	245	—	73	68	58

B. — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1952	279	1.187	835	110	6.417	6.182	5.093	5	212	7.581	46,6	1.806	2.570	1.811
1953	253	1.047	785	103	3.029	2.185	1.480	4	130	3.362	8,1	332	227	1.844
1953 5 eerste maand.	88	300	236	39	1.273	669	539	—	—	969	8,1	101	151	531
1954 5 eerste maand.	115	621	378	39	459	337	315	2	25	983	9,0	205	25	497
1953 Maart	22	87	57	6	27	21	21	—	—	108	—	22	9	47
April	17	97	82	6	142	159	42	—	—	256	—	30	2	92
Mei	14	18	14	9	561	148	148	—	—	166	—	8	28	126
Juni	21	169	145	6	482	201	63	2	70	440	—	40	8	230
Juli	30	204	109	10	209	161	127	1	35	400	—	42	55	174
Augustus ...	17	75	35	8	123	134	124	—	—	209	—	14	—	145
September ...	13	61	43	4	27	30	13	—	—	91	—	12	—	44
October	24	76	64	10	121	55	53	—	—	131	—	54	—	63
November ...	16	25	23	18	698	803	475	—	—	828	—	15	13	470
December ...	28	100	96	6	95	130	85	—	—	230	—	33	—	148
1954 Januari	25	211	116	11	205	201	180	—	—	412	—	61	6	229
Februari	20	61	56	5	19	8	8	—	—	69	—	23	1	40
Maart	20	43	30	4	10	26	26	—	—	69	—	22	2	32
April	27	176	79	6	12	5	5	1	5	186	—	20	—	69
Mei	27	130	97	13	214	95	95	1	20	245	9,0	78	15	128

¹ In de gestorte bedragen niet begrepen.² In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.³ In de kapitaalverhogingen begrepen.⁴ Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in gold en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V. — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

172

(millioenen franken)

APRIL 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rubriek	Oprichtingen van						Kapitaalverhogingen Aandelenvennootschappen en personenvennootschappen			Obligatie- uitgiften			Uitgiftepremiën (niet in de gestorte bedragen begrepen)	Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van aandelenvennootsch. en personenvennootschappen				Kapitaal- vermindere- ringen. Ven. op aand. en personen- vennootsch.				
	aandelen- vennootschappen			personen- vennootschappen			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag		waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura				Liquidaties		Samensmelt.		Aantal	Bedrag		
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									Oprichtingen van			Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag			Aantal	Bedrag
															Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen	Kapitaalver- hogingen									

Indeling der emissies

— 305 —

Banken, financ. maatsch. ...	1	100,0	20,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Handelsvennootschappen	—	—	—	16	33,4	31,4	4	5,0	3,2	3,2	—	—	—	—	15,7	—	—	—	—	—	3	7,0	—	—	—	3	1,8
Nijverheidsvennootschappen	—	—	—	4	7,1	6,7	1	1,8	1,2	1,2	—	—	—	—	0,9	—	—	—	—	—	1	2,0	—	—	—	—	—
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huizenbouw	1	1,2	1,2	1	0,6	0,6	1	5,0	1,0	1,0	—	—	—	—	0,4	—	—	—	—	—	1	0,4	—	—	—	—	—
Landbouwmaatschappijen	2	30,0	15,6	2	3,5	3,5	—	—	—	—	1	5,0	—	—	2,0	1,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	24,0	
Totalen ...	4	131,2	36,8	23	44,6	42,2	6	11,8	5,4	5,4	1	5,0	—	—	2,0	18,5	—	—	—	5	9,4	—	—	—	4	25,8	

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Van 1 miljoen en minder	—	—	—	10	3,9	3,9	4	8,5	2,7	2,7	—	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	3	1,7	—	—	—	3	1,8
Van 1 tot 5 miljoen ...	1	1,2	1,2	12	34,7	32,3	2	3,3	2,7	2,7	1	5,0	—	—	11,9	—	—	—	—	—	1	2,0	—	—	—	—	—
Van 5 tot 10 miljoen ...	1	10,0	10,0	1	6,0	6,0	—	—	—	—	—	—	—	6,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 10 tot 20 miljoen ...	1	20,0	5,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 20 tot 50 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 50 tot 100 miljoen ...	1	100,0	20,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meer dan 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	4	131,2	36,8	23	44,6	42,2	6	11,8	5,4	5,4	1	5,0	—	—	2,0	18,5	—	—	—	5	9,4	—	—	—	4	25,8	

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,6	—	—	—	—	—
Venn. van Congoles recht	4	131,2	36,8	23	44,6	42,2	6	11,8	5,4	5,4	1	5,0	—	—	2,0	18,5	—	—	—	4	8,8	—	—	—	4	25,8	
Totalen ...	4	131,2	36,8	23	44,6	42,2	6	11,8	5,4	5,4	1	5,0	—	—	2,0	18,5	—	—	—	5	9,4	—	—	—	4	25,8	

V. — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

172

(millioenen franken)

MEI 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rubriek	Oprichtingen van						Kapitaalverhogingen			Obligatie-uitgiften			Uitgiftepremiën (niet in de gestorte bedragen begrepen)	Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van aandelenvennootsch. en personenvennootschappen				Kapitaalverminderingen			
	aandelenvennootschappen			personenvennootschappen			Aandelenvennootschappen en personenvennootschappen							Inbreng in natura		Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)		Liquidaties		Samensmelt.		Ven. op aand. en personenvennootsch.			
	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag		waarvan conversie-leningen	Aandelenvennootschappen	Personenvennootschappen	Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch. ...	—	—	1	3,0	3,0	1	10,0	30,0	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelsvennootschappen ...	3	60,1	52,1	12	21,9	20,9	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1,0	—	—	2	4,8	
Nijverheidsvennootschappen	2	7,0	1,4	3	2,9	2,9	6	180,7	49,5	49,5	—	—	—	9,0	—	2,6	6,2	14,0	—	—	—	1	16,0	
Mijnen	—	—	—	2	10,7	10,7	—	—	—	—	—	—	—	—	9,0	—	—	—	1	5,0	—	—	—	
Huizenbouw	1	15,0	3,0	1	0,1	0,1	1	10,0	10,0	10,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Landbouwmaatschappijen .	1	8,0	1,6	1	1,0	1,0	3	11,7	5,8	5,8	1	20,0	—	—	—	0,7	1,0	1	3,8	—	—	—	—	
Vervoer	—	—	—	—	—	—	1	1,0	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Totalen...	7	90,1	58,1	20	39,6	38,6	13	213,5	95,6	95,6	1	20,0	—	9,0	50,1	21,2	7,0	15,0	3	9,8	—	—	3	20,8

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Van 1 miljoen en minder	1	0,1	0,1	12	8,2	8,2	4	12,8	1,7	1,7	—	—	—	—	1,9	0,1	1,3	1	1,0	—	—	1	0,5	
Van 1 tot 5 miljoen ...	2	7,0	1,4	7	21,4	20,4	4	3,7	10,9	10,9	—	—	—	—	10,3	6,9	—	2	8,8	—	—	1	4,3	
Van 5 tot 10 miljoen ...	2	18,0	3,6	1	10,0	10,0	1	10,0	10,0	10,0	—	—	—	0,1	9,0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Van 10 tot 20 miljoen ...	1	15,0	3,0	—	—	—	3	177,0	43,0	43,0	1	20,0	—	9,0	50,0	—	—	13,7	—	—	—	1	16,0	
Van 20 tot 50 miljoen ...	1	50,0	50,0	—	—	—	1	10,0	30,0	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Van 50 tot 100 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Meer dan 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Totalen...	7	90,1	58,1	20	39,6	38,6	13	213,5	95,6	95,6	1	20,0	—	9,0	50,1	21,2	7,0	15,0	3	9,8	—	—	3	20,8

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Venn. van Congolees recht .	7	90,1	58,1	20	39,6	38,6	13	213,5	95,6	95,6	1	20,0	—	9,0	50,1	21,2	7,0	15,0	3	9,8	—	—	3	20,8
Totalen...	7	90,1	58,1	20	39,6	38,6	13	213,5	95,6	95,6	1	20,0	—	9,0	50,1	21,2	7,0	15,0	3	9,8	—	—	3	20,8

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

173

Indeling der emissies

(miljoenen franken)

APRIL 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Oprichtingen van vennootschappen ¹					Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)				Obligatie- uitgiften		Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld				Outbindings van vennootschappen ¹ (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				Kapitaal- vermindere- ringen (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personen- vennoot. m. beperk. aansprak.)		
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid		Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag		waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaal- verhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen- smeltingen		Aantal	Bedrag	
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag									Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag
	Oprichtingen van vennootsch.			Kapitaalverhogingen		naamloze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.		Kapitaalverhogingen			naamloze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.		naamloze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.		naamloze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.
Banken	—	—	—	—	—	7	712,9	303,8	303,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verzekeringen	—	—	—	—	—	1	10,0	10,0	2,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële en immobiliënverricht.	4	7,1	2,3	—	—	12	22,4	33,2	31,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kleinhandel	2	0,8	0,8	5,3	4,8	1	0,1	0,2	0,2	1	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groothandel en buitenl. handel ...	11	6,7	6,5	35	7,9	6	3,6	6,3	6,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Metaalverwerkende nijverheid ...	4	13,6	13,2	9	6,3	7	16,5	50,2	48,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IJzer- en staalvoortbreng. nijv. ...	—	—	—	1	4,0	1	4,9	3,2	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Textielnijverheid	5	11,7	10,9	9	6,6	4	4,7	5,4	5,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voedingsnijverheid	3	0,8	0,8	6	8,7	3	11,5	14,5	14,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Houtnijverheid	1	2,8	2,8	4	2,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scheikundige nijverheid	2	0,5	0,5	1	1,0	2	5,6	6,4	6,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	1	1,9	0,4	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Electriciteit	—	—	—	—	—	1	188,6	36,8	7,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	—	—	—	1	2,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Papierenijv. en grafische bedrijven	3	0,7	0,7	4	2,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verkeer	2	0,8	0,8	2	1,1	3	36,3	11,0	11,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toerisme	—	—	—	6	1,0	2	0,7	0,6	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tussenhandel	3	0,5	0,5	6	0,3	3	0,8	1,0	0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oude en afvalgoederen	1	1,5	1,5	1	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	2	10,1	6,1	12	3,3	7	19,2	12,1	12,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kleinnijverheid	—	—	—	2	2,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cement- en aanverwante nijv. ...	—	—	—	—	—	1	345,0	46,5	46,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groeven	—	—	—	—	—	2	2,5	4,1	4,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keramische nijverheid	1	1,2	1,2	—	—	1	12,5	12,5	12,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	2	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	—	—	—	2	9,1	1	0,4	0,6	0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Film, schouwburgen, attracties ...	—	—	—	1	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ambachtswezen	1	0,1	0,1	9	2,7	2	0,6	1,8	1,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landb., tuinb., veeteelt, visserij ...	—	—	—	5	3,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	—	—	—	4	0,4	3	0,5	0,5	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	45	58,9	48,7	149	74,0	71	1.401,2	561,1	519,6	4	158,5	—	—	36,8	51,2	61,2	347,3	92	98,8	—	—	7	31,4

¹ Coöperaties : 13 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr. 860.636.300; 11 vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr. 3.057.300.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

173

Indeling der emissies

(miljoenen franken)

MEI 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Oprichtingen van vennootschappen ¹						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			Obligatie- uitgiften			Uitgiftepremieën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld			Ontbindingen van vennootschappen ¹ (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootschap. met beperkte aansprakelijkheid)				Kapitaal- vermindere- ningen (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personen- vennoot. m. beperk. aansprak.)					
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaal- verhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen- smeltingen		Aantal	Bedrag			
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									naamloze en commanditaire op aandelen	personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid		Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag	Aantal	Bedrag
Banken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Verzekeringen	—	—	—	—	—	3	40,0	15,5	7,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Financiële en immobiliënverricht. .	10	88,8	88,6	—	—	8	31,0	9,1	6,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Kleinhandel	5	3,2	3,0	28	6,6	6,6	2	0,3	0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Groothandel en buitenl. handel ...	10	12,1	10,4	23	6,3	6,3	16	297,8	204,0	204,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Metaalverwerkende nijverheid ...	3	12,3	4,5	4	5,6	5,6	5	74,2	53,5	53,5	1	3,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
IJzer- en staalvoortbreng. nijverh.	1	1,7	1,3	—	—	—	—	—	—	—	1	20,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Non-ferro metaalnijverheid	2	1,1	1,1	—	—	—	1	24,0	476,0	476,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Textielnijverheid	1	0,5	0,5	3	1,4	1,1	1	15,0	45,0	45,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Voedingsnijverheid	3	8,9	8,9	2	0,6	0,6	4	61,2	21,8	21,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Houtnijverheid	1	0,4	0,4	12	8,0	8,0	3	1,3	5,2	5,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Scheikundige nijverheid	2	1,6	1,4	3	0,4	0,4	2	2,1	203,5	40,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Glasnijverheid	—	—	—	1	3,2	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Ledernijverheid	—	—	—	—	—	—	2	0,3	5,7	5,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Papiernijv. en grafische bedrijven	2	0,8	0,8	2	1,2	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Verkeer	1	80,0	80,0	4	1,5	1,5	2	257,1	57,9	57,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Toerisme	1	1,2	1,2	4	0,4	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Tussenhandel	2	0,6	0,5	13	1,4	1,4	5	6,0	2,8	2,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Onde en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	1	0,4	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Bouwbedrijf	4	4,0	2,6	9	9,6	9,6	7	6,3	12,4	12,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Kleinnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Cement- en aanverwante nijverhed.	—	—	—	2	0,6	0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Groeven	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Tabaksnijverheid	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Diamantnijverheid	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Uitgeverij, boekhandel, pers	2	4,2	4,2	3	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Film, schouwburgen, attracties ...	—	—	—	2	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Ambachtswezen	—	—	—	10	3,8	3,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Landb., tuinb., veeteelt, visserij ...	1	0,2	0,2	1	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Diversen (niet genoemd)	—	—	—	3	1,3	1,3	5	1,9	6,5	4,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Totalen...	51	221,6	209,6	132	52,8	52,5	67	818,9	1.119,7	942,7	2	23,0	—	1,5	127,3	38,9	27,4	814,4	70	39,0	5	6,9	9	45,5		

¹ Coöperaties : 14 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr. 909.100; 8 ontbonden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr. 1.043.920.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN 17⁴

Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal
(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Omschrijving	Oprichtingen van vennootschappen						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootsch.) (comm. ven. op aand.) (personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.)				Obligatie- uitgiften		Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld		Ontbin- dingen		Kapitaalverminderingen Bedrag
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag waarvan omversteelingen		Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties	Samenmeltingen	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde												

1. — naar hun geographische ligging

APRIL 1954

België	45	58,9	48,7	149	74,0	71,2	70	1400,7	560,6	519,1	4	158,5	—	—	148,9	347,1	98,8	—	31,4
Buitenland	—	—	—	—	—	—	1	0,5	0,5	0,5	—	—	—	—	0,3	0,2	—	—	—
Totalen...	45	58,9	48,7	149	74,0	71,2	71	1401,2	561,1	519,6	4	158,5	—	—	149,2	347,3	98,8	—	31,4

2. — naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder ...	33	12,3	10,1	138	38,4	35,9	35	23,1	16,3	15,9	—	—	—	—	26,1	5,9	18,0	—	1,7
van 1 tot 5 mill.	9	18,6	14,6	9	20,8	20,5	22	49,7	52,0	47,9	—	—	—	—	39,3	18,0	32,3	—	4,7
van 5 tot 10 mill.	3	28,0	24,0	2	14,8	14,8	4	60,0	34,3	26,7	1	8,5	—	—	37,3	14,2	21,5	—	—
van 10 tot 20 mill.	—	—	—	—	—	—	5	34,8	75,2	75,2	—	—	—	—	—	59,2	27,0	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	3	533,6	133,3	103,9	3	150,0	—	—	46,5	—	—	—	25,0
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	700,0	100,0	100,0	—	—	—	—	—	100,0	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	—	150,0	150,0	—	—	—	—	—	150,0	—	—	—
Totalen...	45	58,9	48,7	149	74,0	71,2	71	1401,2	561,1	519,6	4	158,5	—	—	149,2	347,3	98,8	—	31,4

1. — Naar hun geographische ligging

MEI 1954

België	51	221,6	209,6	132	52,8	52,5	67	818,9	1119,7	942,7	2	23,0	—	1,5	193,6	814,4	39,0	6,9	45,5
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	51	221,6	209,6	132	52,8	52,5	67	818,9	1119,7	942,7	2	23,0	—	1,5	193,6	814,4	39,0	6,9	45,5

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder ...	30	17,0	15,4	122	28,5	28,2	30	30,7	12,1	11,3	—	—	—	—	24,4	2,6	14,4	1,9	3,0
van 1 tot 5 mill.	16	38,8	35,2	10	24,3	24,3	21	79,3	54,5	47,3	1	3,0	—	—	49,3	26,0	11,8	5,0	4,1
van 5 tot 10 mill.	2	15,8	9,0	—	—	—	8	106,3	62,2	56,0	—	—	—	1,5	12,7	38,4	12,8	—	—
van 10 tot 20 mill.	1	20,0	20,0	—	—	—	2	252,6	25,9	25,9	1	20,0	—	—	20,0	25,9	—	—	13,4
van 20 tot 50 mill.	1	50,0	50,0	—	—	—	3	80,5	129,5	129,5	—	—	—	—	7,5	89,5	—	—	25,0
van 50 tot 100 mill.	1	80,0	80,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79,7	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	3	269,5	835,5	672,7	—	—	—	—	—	632,0	—	—	—
Totalen...	51	221,6	209,6	132	52,8	52,5	67	818,9	1119,7	942,7	2	23,0	—	1,5	193,6	814,4	39,0	6,9	45,5

VI. — LENINGEN UITGE- 18
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELLINGEN
VAN OPENBAAR NUT ¹

(Openbare uitgaven op lange
en halflange termijn)

Tijdvak	in België	in het buitenland
	(millioenen franken)	(millioenen)
1952	23.760	\$ U.S. 50 Cong. fr. 100 Zw. fr. 50
1953	20.996	Cong. fr. 265 Zw. fr. 60
1953 September .	1.500	—
October	6.901	—
November .	475	Zw. fr. 60
December .	400	—
1954 Januari ...	1.500	—
Februari ...	11.514	—
Maart	1.574	—
April	2.220	—
Mei	1.400	—
Juni	650	—
Juli	7.535	Guldens 100
Augustus .	—	—
September .	1.650	Guldens 12,5

VII. — BANKOPERATIES 19
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschik- kingen over rekeningen ²	Netto- terugbetaald	Netto- voor- schotten
	(millioenen franken)		
1952 Gemiddelde	409	72	276
1953 Gemiddelde	415	57	233
1953 Augustus .	447	23	105
September .	372	—	210
October	564	18	116
November .	465	68	150
December .	424	12	240
1954 Januari ...	370	688	268
Februari ...	432	14	269
Maart ...	509	25	335
April	288	18	272
Mei	407	11	148
Juni	417	14	204
Juli	473	19	206
Augustus .	439	24	260

VIII. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN ³

Tijdvak	Bedrag naar de geïnde inschrij- vingsrechten
(millioenen franken)	
1952 Gemiddelde	1.267
1953 Gemiddelde	1.466
1953 Augustus .	1.496
September .	1.561
October	1.774
November .	1.286
December .	1.669
1954 Januari ...	1.458
Februari ...	1.334
Maart ...	1.566
April	1.710
Mei	1.606
Juni	1.751
Juli	1.939
Augustus .	1.541

¹ Leningen van Staat, Kolonie, provincien en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

² Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

³ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt van het totaal; excl. de wettelijke hypotheken.

RIJKSFINANCIËN

I. — STAND VAN DE STAATSSCHULD (miljoenen franken)

25¹

Einde maand	Geconsolideerde schuld				Halflange schuld ³			Kortlopende schuld ⁴			Partio. tegoeden op postchèque-rekening	Gezamenlijke schuld _{1 5}
	binnenlandse			buitenlandse _{1 2}	binnenlandse	buitenlandse ₂	totale	binnenlandse ₅	buitenlandse ₂	totale		
	directe	indirecte	totale									
1953 Juli	124.839	8.656	133.495	14.441	31.362	2.825	34.187	69.714	2.786	72.500	20.486	275.109
Augustus	124.736	8.656	133.392	14.515	32.378	2.823	35.201	69.551	4.358	73.909	20.361	277.378
September	124.632	8.648	133.280	14.481	32.975	2.817	35.792	69.115	4.351	73.466	20.914	277.933
October	131.401	8.639	140.040	14.580	32.759	2.818	35.577	64.600	4.552	69.152	20.346	279.695
November	130.992	8.632	139.624	14.612	33.996	2.817	36.813	64.532	4.549	69.081	20.528	280.658
December	130.564	8.624	139.188	14.578	33.098	2.567	35.665	66.732	4.548	71.275	21.223	281.929
1954 Januari	129.315	8.600	137.915	14.606	32.897	2.570	35.467	69.615	4.545	74.160	19.945	282.093
Februari	138.124	8.593	146.717	14.636	31.327	2.572	33.899	68.510	4.547	73.057	19.241	287.550
Maart	140.614	8.586	149.200	14.670	30.687	2.584	33.271	65.571	4.559	70.130	20.071	287.342
April	140.493	8.576	149.069	14.687	29.564	2.591	32.155	69.875	4.567	74.442	19.791	290.144
Mei	140.887	8.565	148.952	14.616	30.619	4.059	34.678	68.887	4.808	73.695	19.470	291.411
Juni	141.026	8.558	149.584	14.504	30.520	2.057	32.577	68.294	4.146	72.440	20.450	289.555
Juli	146.408	8.553	154.961	14.660	28.560	2.054	30.614	64.955	3.834	68.789	20.387	289.411
Augustus	147.605	8.553	156.158	15.469	25.845	2.050	27.895	67.862	3.267	71.129	19.841	290.492
September	147.504	8.545	156.049	15.478	25.808	2.050	27.858	67.284	4.470	71.754	19.523	290.662

¹ Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden. — ² Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. — ³ Schatkisccertificaten met meer dan één jaar looptijd. — ⁴ Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd. — ⁵ Excl. de Dotatie der Oudstrijders.

II. — BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË (miljoenen franken)

25²

Einde maand	ten hoogste 120 dagen looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd		Totaal
	Schatkiscertificaten ¹	Geconsolideerde vordering op de Staat ²	Nationale overheidsfondsen ³	
1951 Maart	555	34.860	1.093	36.508
Juni	1.222	34.860	1.172	37.254
September	2.949	34.860	1.188	38.997
December	6.529	34.860	1.221	42.610
1952 Maart	7.178	34.763	1.269	43.210
Juni	8.865	34.763	1.435	45.063
September	8.953	34.763	1.475	45.191
December	6.260	34.763	1.478	42.501
1953 Maart	7.819	34.660	1.565	44.044
Juni	6.009	34.660	1.653	42.322
September	8.965	34.660	1.678	45.303
December	8.040	34.660	1.678	44.378
1954 Maart	5.449	34.660	1.781	41.890
Juni	7.983	34.660	1.790	44.433
September	8.681	34.660	1.792	45.133

¹ Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 18 van de organieke wet der Nationale Bank van België. — ² Art. 3, § b), van de wet van 28 Juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België. — ³ Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

25³

III. — OVERZICHT VAN DE UITVOERING DER BEGROTINGEN (zonder onderscheid van dienstjaar) (van 1 Januari tot 31 Juli 1954)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Ontvangsten	miljoenen franken	Uitgaven	miljoenen franken
Rijksmiddelen :			
Belastingen	49.403	Gewone uitgaven :	6.658
Taksen, tolgeden en cijzen	1.503	Rijksschuld	7.593
Patrimoniums-inkomsten	793	Pensioenen	192
Terugbetalingen	591	Dotatiën	714
Diverse opbrengsten	950	Kwade posten en terugbetalingen	12.147
Geldsaneringsbelastingen	535	Algemeen bestuur { bezoldigingen ...	4.632
Ontvangsten voortvloeiende uit de oorlog	670	{ materieel	16.639
		Toelagen	862
		Werken	2.748
		Andere uitgaven	745
		Uit de oorlog voortvloeiende uitgaven	
Totaal ...	54.445	Totaal ...	52.930
Buitengewone ontvangsten :			
Diversen	1.843	Buitengewone uitgaven :	1.118
Opbrengst van de geldsaneringslening	1	Dienst van de Rijksschuld	367
Opbrengsten van gevestigde leningen	18.985	Kredieten betreffende voorschotten	786
Geldsaneringsbelastingen	—	Kredieten betreffende participaties	9.110
		Kred. betreff. { nieuwe beleggingen .	1.065
		{ herst. v. openb. dom.	—
		Andere uitgaven	4
		Beleggingen met Marshallhulp	
		Tegenwaardefondsen van E.R.P. hulp	350
Totaal ...	20.829	Totaal ...	12.800
EINDTOTAAL...	75.274	EINDTOTAAL...	65.730
		Overschot...	+ 9.544

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Tijdvak	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten	Gecumuleerde ontvangsten sedert Januari ¹
1952 Maandgemiddelde	2.730	1.140	2.070	5.940	—
1953 Maandgemiddelde	2.568	1.081	1.997	5.646	—
1953 Juni	2.730	1.068	1.939	5.737	34.633
Juli	4.748	1.129	2.069	7.946	42.579
Augustus	1.877	1.029	1.893	4.799	47.378
September	1.562	1.147	1.940	4.649	52.027
October	1.883	1.144	2.088	5.115	57.142
November	1.985	1.083	2.232	5.300	62.442
December	2.000	1.175	2.129	5.304	67.746
1954 Januari	4.202	1.022	1.964	7.188	7.188
Februari	2.046	995	1.842	4.883	12.071
Maart	2.114	1.202	2.026	5.342	17.413
April	2.861	1.116	1.978	5.955	23.368
Mei	2.885	1.081	2.074	6.040	29.408
Juni	3.366	1.131	1.992	6.489	35.897
Juli	4.998	1.122	2.072	8.192	44.089
Augustus	2.153	1.096	2.064	5.313	49.402

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1953 en 1954 vóór 31 Augustus geïnd

(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	Begrotingsjaar 1953		Begrotingsjaar 1954		Augustus 1954
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1954
I. Directe belastingen ¹	32.684	34.196	17.380	17.394	2.153
II. Douanen en accijnzen	13.210	12.934	8.431	8.273	1.096
waarvan douanen	4.381	4.200	3.000	2.891	342
accijnzen	7.913	8.578	4.836	5.279	699
bijzondere verbruikstaxes	670		417		44
III. Registratie	23.958	24.035	16.006	16.429	2.064
waarvan registratie	2.353	2.370	1.633	1.529	163
erfenissen	1.126	925	725	669	95
zegel en gelijkgest. taxes	20.201	20.500	13.456	14.005	1.786
Totaal ¹ ...	69.852	71.165	41.817	42.096	5.313
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen	— 1.313		— 279		

¹ Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

30¹

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in April 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-uitslagen		Betaalbaar gesteld bruto dividend	Obligatieschuld ¹	Bruto-obligatiecoupons ²
	getelde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(miljoenen franken)

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	16	16	—	950,0	1.192,5	302,4	—	139,2	153,7	4,2
Verzekeringen	18	18	—	117,5	120,5	48,9	—	16,9	—	—
Financiële en immobilaire verrichtingen .	262	211	51	2.056,4	2.995,7	291,2	6,5	174,1	1.222,3	51,3
Kleinhandel	77	49	28	95,9	37,0	11,4	3,5	1,3	66,9	4,1
Groothandel en buitenlandse handel	468	328	140	755,3	616,5	138,0	27,3	31,0	11,9	1,0
Metaalverwerkende nijverheid	286	210	76	2.867,6	1.134,8	341,1	43,2	218,0	51,5	2,9
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	20	12	8	197,8	86,1	8,5	3,0	1,8	181,3	9,2
Non-ferro metaalnijverheid	13	8	5	428,5	140,1	47,5	1,1	36,0	14,2	0,7
Textielnijverheid	227	144	83	2.088,5	2.367,6	97,8	79,3	25,2	35,7	2,0
Voedingsnijverheid	161	125	36	1.187,2	737,2	170,8	12,8	80,5	122,6	7,4
Houtnijverheid	58	42	16	165,5	78,6	13,6	3,0	1,5	16,9	1,2
Scheikundige nijverheid	98	66	32	786,8	748,3	94,5	23,4	61,7	149,4	8,6
Glasnijverheid	20	16	4	103,3	139,2	24,9	0,8	20,1	—	—
Electriciteit	11	11	—	3.406,8	417,5	289,5	—	255,2	542,6	30,5
Gas	9	8	1	993,8	352,1	81,4	0,1	66,3	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	34	22	12	251,5	171,1	10,0	13,2	1,1	0,8	0,1
Papierenijverheid en grafische bedrijven .	70	53	17	389,9	222,8	60,8	8,2	20,3	—	—
Verkeer	117	95	22	412,5	436,3	81,2	21,6	37,3	6,0	0,3
Toerisme	52	37	15	124,9	75,1	14,5	1,7	8,8	1,0	0,1
Tussenhandel	90	64	26	202,6	49,9	40,2	1,6	22,1	—	—
Oude en afvalgoederen	12	6	6	29,6	6,5	7,6	0,9	—	—	—
Bouwbedrijf	94	78	16	390,1	168,8	59,1	4,4	19,9	3,4	0,2
Kolennijverheid	22	16	6	2.249,6	632,7	309,5	14,6	240,3	93,8	5,1
Kleinnijverheid	18	13	5	112,3	70,3	12,8	1,5	6,1	—	—
Cement- en aanverwante bedrijven	29	27	2	1.223,8	410,9	205,1	0,1	148,1	70,0	4,4
Groeven	34	26	8	213,7	69,6	30,3	1,0	24,5	0,7	0,1
Kalknijverheid	10	10	—	58,7	46,5	10,9	—	8,3	—	—
Ceramische nijverheid	12	5	7	54,0	21,7	4,2	3,3	0,9	—	—
Tabaksnijverheid	2	2	—	7,8	9,5	1,2	—	0,4	—	—
Diamantnijverheid	4	3	1	1,6	4,7	0,3	—	0,1	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	27	15	12	50,1	2,9	4,9	1,9	3,0	—	—
Film, schouwburgen	29	16	13	29,9	0,1	1,8	0,7	0,5	—	—
Ambachtswezen	97	67	30	144,5	107,0	17,0	2,3	3,4	6,7	0,4
Landbouw, tuinbouw, veeteelt, visserij ...	7	4	3	19,0	1,9	0,3	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	94	73	21	202,8	80,2	16,3	2,2	3,5	1,9	0,1
TOTAAL...	2.598	1.896	702	22.369,8	13.752,2	2.849,5	283,5	1.677,4	2.753,3	133,9

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken, financiële vennootschappen	1	1	—	400,0	137,5	155,1	—	65,1	5,0	0,2
Handelsvennootschappen	1	—	1	0,6	—0,3	—	0,6	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	2	1	1	6,0	0,3	—	—	—	—	—
Landbouwvennootschappen	2	2	—	31,5	14,9	8,2	—	6,5	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	92,0	4,3
Bouwnijverheid	1	—	1	0,2	—	—	—	—	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	1	1	—	1,0	0,1	0,2	—	—	—	—
TOTAAL...	8	5	3	439,3	152,5	163,5	0,6	71,6	97,0	4,5

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	2	—	2	13,0	—4,4	—	0,3	—	—	—
Tramwegen	1	—	1	7,5	8,7	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen ...	1	1	—	14,1	14,8	7,6	—	1,3	—	—
Diverse vennootschappen	3	2	1	102,4	18,1	22,7	0,1	18,2	—	—
TOTAAL...	7	3	4	137,0	37,2	30,3	0,4	19,5	—	—
ALGEMEEN TOTAAL...	2.613	1.904	709	22.946,1	13.941,9	3.043,3	284,5	1.768,5	2.850,3	138,4

¹ De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.
² Daarenboven werden er gedurende de maand April 1954 betaalbaar gesteld :

(miljoenen franken)	
Coupons van Staatsleningen	600,1
Coupons van leningen van de Kolonie	37,2
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	71,6
Coupons van verscheidene leningen	149,8
	858,7
Coupons van buitenlandse leningen	—

I. -- RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN 30²

Retrospectief overzicht *

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld ¹	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(millioenen franken)										
1952 ²	12.118	9.293	2.825	117.894	88.757	24.715	1.026	12.988	35.732 ³	1.267
1953 ²	12.805	9.046	3.759	136.107	86.053	23.561	2.078	13.128	36.474 ³	1.501
1953 Februari	204	105	54	501	1.037	292	15	38	2.985	124
Maart	2.005	1.428	577	12.137	9.996	2.038	303	1.127	2.687	109
April	3.286	2.298	988	25.257	14.764	3.233	437	1.903	3.290	142
Mei	3.125	2.222	903	31.858	21.266	5.656	553	2.902	2.602	107
Juni	1.531	1.077	454	20.472	13.318	3.673	199	1.930	2.717	111
Juli	611	438	173	13.279	5.457	4.717	139	2.785	3.474	150
Augustus	240	161	79	1.545	1.301	203	53	134	2.523	97
September ...	362	243	119	2.047	1.650	245	42	104	2.841	117
October	654	470	184	10.986	6.432	1.443	172	884	2.800	116
November	352	251	101	10.126	6.159	1.293	81	915	2.730	113
December	342	239	103	5.806	3.671	578	73	287	3.361	147
1954 Januari	112	82	30	2.221	734	190	19	106	3.885	171
Februari	169	123	46	649	1.466	353	13	57	2.882	124
Maart	1.576	1.160	416	12.949	10.642	2.013	189	1.146	2.718	111
April	2.613	1.904	709	22.946	13.942	3.043	285	1.769	2.850	138

* De cijfers van 1954 zijn voorlopig.

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbelstellingen.

³ Op 31 December.

II. -- ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

31

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas¹ (Netto-spaarbedrag) (millioenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbetaalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak
1952 Maandgem.	1.080	677	403	40.748 ²
1953 Maandgem.	1.100	807	293	45.493 ²
1953 Juli	1.242	843	399	42.951
Augustus .	1.044	746	298	43.249
September .	1.017	800	217	43.466
October ...	1.078	847	231	43.697
November .	953	693	260	43.957
December .	1.283	973	310	45.493 ²
1954 Januari ...	1.438	684	754	46.247
Februari .	1.112	757	355	46.602
Maart ...	1.074	958	116	46.718
April ... v	1.022	971	51	46.769
Mei	980	944	36	46.805
Juni	1.025	1.004	21	46.826
Juli	1.303	1.018	285	47.111
Augustus v	1.001	799	202	47.313
Sept. ... v	1.006	863	143	47.456

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas * (millioenen franken)

Tijdvak	Handarbeiders			Bedienden (Wetten van 10-8-1925 en 18-0-1930)	Totalen
	Wet van 16-8-1865	Wet van 15-12-1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1952 Maandgem.	3,2	35,5	13,3	26,1	78,1
1953 Maandgem.	3,9	37,6	13,6	26,5	81,6
1952 October ...	3,9	34,9	12,4	27,2	78,4
November	2,2	34,4	12,8	26,2	75,6
December	3,2	34,2	14,5	26,5	78,4
1953 Januari ...	3,1	38,1	14,4	26,5	82,1
Februari ...	4,8	34,6	13,2	25,7	78,3
Maart	3,6	37,7	14,1	26,4	81,8
Avril	3,5	34,6	12,6	26,4	77,1
Mei	4,0	39,4	13,7	25,5	82,6
Juni	4,1	33,8	13,0	26,8	77,7
Juli	4,2	36,1	12,9	26,5	79,7
Augustus .	3,6	37,9	13,2	25,8	80,5
September .	3,5	35,5	13,5	25,9	78,4
October ...	4,9	37,1	13,1	28,7	83,8
November .	2,9	35,5	12,5	25,1	76,0
December	4,8	50,6	17,3	29,3	102,0

* De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnwerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en besluit van 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers bedroegen respectievelijk fr. 211,8 miljoen in 1951, 228,7 miljoen (voorlopig cijfer) in 1952 en 227,3 miljoen (voorlopig cijfer) in 1953. (Bron : Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.)

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsvangenen. Aantal spaarboekjes op 31 December 1952 : 7.223.062 en op 31 December 1953 : 7.222.827.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening : zie Meinummer 1949, blz. 234.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer *	Indexcijfer per bedrijfsklasse																							
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardwerf- en steenbakerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voedingsbedrijven	Textielbedrijven			Bouwrijheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Vervoer			Gas en elektriciteit
				IJzer- en staalijzerheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Giet- en machinebouw en metaalverwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breigoed	Samen	Fabrieken					Drukkerij en verwerking	Kunst- en precisiebedrijven	Havenwerkers, sleepers	Spoorwegen ¹	Samen ¹	
a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon																									
1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114
1951 December ²	487	508	469	495	501	479	488	441	488	495	476	519	505	512	480	484	470	424	475	469	463	465	423	431	516
1952 Maart ²	491	510	472	505	499	493	498	452	477	498	474	511	499	505	482	483	473	430	475	475	460	443	446	445	526
Juni	492	515	476	508	501	491	499	440	490	508	465	516	499	508	489	491	468	429	475	458	479	428	448	444	540
September	486	514	478	492	489	499	495	436	458	496	458	504	482	493	489	484	458	422	464	462	484	439	448	446	527
December	485	520	472	498	501	493	496	436	464	500	464	506	482	494	472	483	449	418	464	460	479	455	452	453	526
1953 Maart	485	497	477	493	492	497	495	440	460	464	464	513	486	499	463	484	453	416	464	463	474	445	454	452	530
Juni	487	505	475	493	491	500	497	440	459	467	467	513	493	503	459	488	458	414	464	463	496	445	453	452	528
September	487	499	480	485	497	502	495	444	464	469	469	512	489	501	458	488	457	414	461	461	491	449	455	454	530
December	493	507	491	493	522	501	501	447	469	478	525	501	513	459	487	458	413	494	463	484	455	459	458	538	
1954 Maart	v494	497	485	494	513	506	503	445	478	v480	524	v503	v513	462	485	466	428	511	495	479	450	458	457	533	
Juni	v502	518	495	509	533	507	511	468	486	v485	v530	v507	v518	480	494	472	440	514	497	496	459	460	460	556	
b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werkliden																									
1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	112	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115	
1951 December ²	473	456	435	449	501	457	459	419	470	464	457	505	519	512	467	455	477	413	483	499	432	410	—	—	526
1952 Maart ²	476	459	439	461	495	467	468	428	470	472	457	501	510	506	472	446	478	423	483	505	438	410	—	—	536
Juni	475	456	439	463	482	466	467	420	463	474	451	500	508	504	480	450	474	419	483	490	453	410	—	—	544
September	470	456	440	446	481	469	462	415	452	469	445	490	494	492	479	443	467	420	472	491	457	410	—	—	528
December	469	449	438	457	489	468	467	412	452	470	449	490	494	492	461	444	456	421	472	490	451	410	—	—	530
1953 Maart	470	444	448	453	482	470	465	411	449	448	492	497	494	461	445	463	420	472	492	455	410	—	—	—	529
Juni	470	448	448	445	471	473	462	413	449	449	496	499	498	458	446	466	419	472	493	470	410	—	—	—	529
September	470	445	448	440	478	473	461	411	457	453	490	506	498	458	442	459	419	472	491	458	410	—	—	—	531
December	475	446	454	447	483	473	465	406	458	458	511	518	515	458	446	461	419	489	493	462	410	—	—	—	531
1954 Maart	v477	458	454	452	481	477	468	408	468	v463	507	v516	v511	462	440	465	431	499	516	459	410	—	—	—	539
Juni	v482	465	457	462	485	479	473	428	469	v467	v512	v516	v514	476	448	472	431	502	520	468	410	—	—	—	553
c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werkliden																									
1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	112	113	106	116	113	106	119	108	—	—	116	
1951 December ²	469	455	458	464	506	455	465	480	454	435	433	504	527	515	457	475	432	423	438	457	457	426	—	—	476
1952 Maart ²	475	457	462	475	517	470	478	483	441	443	438	499	525	512	463	467	432	433	438	461	460	436	—	—	486
Juni	475	454	461	481	514	466	477	476	440	444	430	493	521	507	470	492	428	430	439	442	482	449	—	—	493
September	468	454	462	467	505	468	472	475	432	442	428	480	498	489	469	482	418	431	430	442	477	449	—	—	479
December	468	452	461	470	522	466	475	475	432	441	429	478	496	487	458	482	414	431	430	443	486	449	—	—	481
1953 Maart	468	447	468	470	513	469	475	475	427	430	481	495	488	452	485	418	431	430	443	496	457	—	—	—	485
Juni	470	451	464	465	507	472	474	475	427	432	486	501	494	456	488	423	431	430	444	501	457	—	—	—	485
September	469	448	464	457	505	476	473	475	432	435	483	498	490	456	481	418	431	430	443	499	457	—	—	—	486
December	475	449	476	466	514	475	477	475	432	442	495	516	506	456	486	424	431	452	444	495	457	—	—	—	486
1954 Maart	v475	452	473	470	515	476	479	475	444	v445	493	v513	v503	456	485	429	442	462	467	487	457	—	—	—	495
Juni	v479	457	473	477	524	477	483	495	444	v448	v493	v514	v504	475	471	433	442	465	476	495	457	—	—	—	510

* Het algemeen indexcijfer houdt rekening met de lonen in de steenkolenmijnen.

¹ Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegaan. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

² Incl. de tijdelijke vergoeding voorzien in het Belgisch Staatsblad van 10 November 1951.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen		Totaal	
		Callgeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschr., ohèq. wisselbr., prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal		duizen-den stukken	milliard. franken	duizen-den stukken	milliard. franken
		duizen-den stukken	milliard. franken	duizen-den stukken	milliard. franken	duizen-den stukken	milliard. franken	duizen-den stukken	milliard. franken	duizen-den stukken	milliard. franken				
1952 Gemiddelde	38	2,3	159,0	1,9	9,4	156,6	84,6	2,9	4,1	163,7	257,1	177,1	58,8	340,8	315,9
1953 Gemiddelde	38	2,4	154,8	1,8	8,4	159,4	75,6	2,6	3,2	166,2	242,0	185,3	56,1	351,5	298,1
1953 Juli	38	2,4	144,5	2,4	6,5	162,6	75,9	2,6	3,6	170,0	230,5	188,4	60,5	358,4	291,0
Augustus	38	2,5	122,3	1,5	6,3	148,5	73,0	2,4	2,6	154,9	204,2	174,2	52,8	329,1	257,0
September	38	2,6	142,5	1,9	7,6	160,8	67,6	2,5	3,2	167,8	220,9	188,3	57,0	356,1	277,9
October	38	2,6	166,5	1,9	14,4	169,4	78,9	2,7	3,1	176,6	262,9	203,3	61,6	379,9	324,5
November	38	2,1	135,9	1,5	6,6	154,4	72,8	2,5	2,9	160,5	218,2	185,6	53,4	346,1	271,6
December	38	2,3	186,2	1,7	8,4	174,4	81,4	2,7	3,1	181,1	279,1	209,0	64,3	390,1	343,4
1954 Januari	38	2,2	167,4	1,5	8,6	158,0	77,6	2,6	2,8	164,3	256,4	181,9	56,1	346,2	312,5
Februari	38	2,2	151,8	1,4	8,1	152,4	69,7	2,4	2,8	158,4	232,4	182,4	52,1	340,8	284,5
Maart	38	2,4	180,5	1,7	12,0	177,2	80,8	2,8	3,4	184,1	276,7	213,5	60,2	397,6	336,9
April	38	2,2	151,6	1,7	7,5	163,8	82,8	2,6	3,4	170,3	245,3	195,2	53,9	365,5	299,2
Mei	38	2,3	131,9	1,7	7,2	165,0	74,2	2,6	3,8	171,6	217,1	195,6	51,4	367,2	268,5
Juni	38	2,2	119,5	1,8	6,1	169,6	78,3	2,5	3,9	176,1	207,8	199,3	53,2	375,4	261,0
Juli	38	2,6	117,8	2,1	10,9	175,4	90,4	2,8	3,8	182,9	222,9	202,3	56,1	385,2	279,0
Augustus	38	2,5	115,8	1,7	7,8	163,7	76,8	2,4	2,9	170,3	203,3	187,3	50,6	357,6	253,9
September	38	2,5	124,4	1,4	5,0	169,2	74,3	2,5	3,0	175,6	206,7	201,0	54,1	376,6	260,8

¹ Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(milliarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pCt.	Omloop-snelheid ²
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1952 Gemiddelde ...	652 ¹	28,1	21,0	27,9	71,7	28,0	71,7	199,3	91	3,74
1953 Gemiddelde ...	664 ¹	27,8	21,1	28,7	71,9	28,6	71,9	201,1	92	3,80
1953 Juli	659	29,5	21,4	31,6	79,6	33,2	79,6	224,0	91	4,02
Augustus	660	26,8	21,4	28,5	69,0	28,5	69,0	195,0	92	3,84
September	661	27,3	21,0	27,2	65,2	25,1	65,2	182,7	91	3,35
October	662	28,4	21,8	29,4	77,8	32,0	77,8	217,0	92	3,75
November ...	663	27,1	21,2	27,2	67,6	27,0	67,6	189,4	92	3,83
December ...	664	27,2	21,1	30,8	76,3	28,8	76,3	212,2	92	3,91
1954 Januari	666	28,6	20,9	30,3	79,0	32,0	79,0	220,3	92	4,07
Februari	667	27,2	20,4	26,2	66,5	26,8	66,5	186,0	92	3,75
Maart	669	26,7	20,1	29,2	72,2	27,8	72,2	201,4	92	3,65
April	669	27,7	20,7	29,9	75,6	30,9	75,6	212,0	92	4,04
Mei	670	28,0	20,3	27,5	71,8	28,3	71,8	199,4	92	3,92
Juni	671	28,1	20,7	29,3	70,4	26,2	70,4	196,3	91	3,61
Juli	672	30,6	21,1	34,4	84,5	36,8	84,5	240,2	91	3,97
Augustus	673	27,4	20,5	28,2	70,8	28,5	70,8	198,3	91	3,65
September ...	675	27,2	20,0	28,5	71,3	28,0	71,3	199,1	91	3,67

¹ Op 31 December.

² Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringenslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

c) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vet-stoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steen-kool	Bijpro-ducten uit steen-kool	Petro-leum producten	Ertsen en ruwe metalen	Groeve-producten	Algem. indexcijfer van de groep	Scheikundige producten	Scheikundige meststoffen	
Aantal producten	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1952 Gemiddelde	444	402	485	395	473	556	507	291	534	462	346	374	280	359
1953 Gemiddelde	415	387	475	344	430	552	455	280	420	458	303	315	276	366
1953 Juli	413	391	468	333	429	551	446	281	422	459	299	312	268	364
Augustus	413	399	462	335	429	551	446	281	420	459	299	311	270	362
September	411	394	465	335	429	551	446	281	420	459	299	311	270	360
October	411	400	458	337	426	551	438	281	418	458	300	311	272	363
November	412	407	453	339	426	550	438	281	417	458	302	312	277	363
December	413	404	462	343	424	550	438	278	415	457	303	312	280	361
1954 Januari	412	401	477	350	419	550	438	278	396	457	304	312	281	361
Februari	412	394	495	340	420	550	438	282	396	457	304	312	282	358
Maart	410	376	491	340	420	550	438	281	401	446	305	314	282	350
April	410	373	488	343	422	550	438	284	406	446	303	315	273	352
Mei	409	357	494	333	423	550	438	280	410	450	301	316	265	352
Juni	412	369	486	332	422	550	438	277	410	450	302	317	266	350
Juli	409	390	433	329	421	550	438	277	407	450	302	316	266	337
Augustus	408	399	420	322	423	550	438	279	411	449	302	317	267	329
September	408	385	426	320	423	550	438	274	417	449	303	317	267	326

c) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouw-materialen	Metalen en metaalproducten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunstmatische vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaalnijverheid	Metaalfabrik.	Niet-ijzerhoudende
Aantal producten	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1952 Gemiddelde	325	650	499	412	412	369	550	416	273	442	477	525	420	584
1953 Gemiddelde	232	625	427	384	457	329	478	341	259	447	438	487	402	456
1953 Juli	222	623	422	387	460	325	488	355	256	445	434	488	402	428
Augustus	224	623	423	385	463	327	477	349	256	445	435	488	404	431
September	223	623	426	377	453	322	468	328	256	446	435	488	403	429
October	192	625	434	378	456	323	468	328	256	447	431	488	396	429
November	204	625	442	379	454	325	467	345	256	458	429	485	393	436
December	202	628	443	381	448	332	472	341	256	458	429	484	392	434
1954 Januari	195	624	449	378	438	329	475	335	253	461	424	472	396	426
Februari	190	625	449	376	431	325	481	328	253	461	422	465	392	428
Maart	194	620	458	374	426	322	483	330	253	461	421	461	390	439
April	215	615	462	377	442	314	475	368	253	461	422	461	390	449
Mei	220	614	463	375	448	315	459	361	253	463	425	464	392	452
Juni	230	625	463	382	463	331	472	331	253	463	427	469	392	457
Juli	242	625	465	382	456	329	480	335	252	463	428	472	392	455
Augustus	234	632	469	382	450	328	484	340	252	465	427	473	391	451
September	246	632	472	381	433	328	493	345	252	468	430	474	393	463

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN **45²**
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : gemiddelde 1948 = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vere- nigde Staten (Depart- ment of Labor, Bureau Labor Statist- ics)	Frank- rijk (Statist- tische générale de la France) 1	Neder- land (Centr. Bureau voor de Statistiek)	Vere- nigd Konink- rijk (Board of Trade)	Zweden (Hand- dels- dienst)	Zwitser- land (Office fédéral de l'In- dustrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1952 Gemiddelde ...	114	106	143	140	149	148	102
1953 Gemiddelde ...	107	105	138	134	149	139	98
1953 Juli	106	105	137	133	150	139	98
Augustus	106	105	137	133	149	138	98
September ...	106	105	137	133	149	138	98
October	106	105	136	133	148	138	98
November ...	106	104	137	134	149	138	98
December	106	105	138	134	149	138	97
1954 Januari	106	105	138	135	149	138	98
Februari	106	105	138	136	149	138	99
Maart	106	105	136	135	150	138	99
April	106	105	139	136	150	139	99
Mei	105	105	139	137	151	138	99
Juni	106	v 105	135	137	152	139	99
Juli	105	v 106	v 134	134	152	139	99
Augustus	105	v 106	v 136		v 150		99
September ...	105		v 135		v 150		

¹ Basis 1949 = 100.

c) INDEXCIJFERS DER KLEIN-
HANDELSPRIJZEN IN BELGIE **46**

Basistijdvak : 1936-1938 = 100

Tijdvak	Alge- meen Index- cijfer	Voe- dings- waren	Produc- ten excl. voe- dings- waren
Aantal producten	56	34	22
1952 Gemiddelde	416	392	453
1953 Gemiddelde	415	395	446
1953 Juli	414	393	446
Augustus	416	396	447
September	419	400	447
October	418	400	446
November	419	401	446
December	418	400	445
1954 Januari	420	404	445
Februari	424	409	445
Maart	422	407	446
April	422	406	445
Mei	423	408	445
Juni	424	410	445
Juli	422	407	444
Augustus	424	409	444
September	423	407	444

PRODUCTIE

I. — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55¹

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolenmijnen									Gemiddeld aantal extractie- dagen	Voorraad einde tijdvak (dus. tonnen)
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)								
	onder- grondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	Totaal			
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502	
1952 Gemiddelde	98	135	400	309	601	413	809	2.532	24,3	1.673	
1953 Gemiddelde	95	132	385	307	606	417	790	2.505	24,3	3.074	
1953 Juli	92	129	311	256	499	339	734	2.139	21,7	3.010	
Augustus	90	126	365	277	575	386	729	2.332	24,1	2.955	
September	92	128	387	298	596	423	796	2.500	25,0	2.975	
October	94	130	404	327	641	431	834	2.637	25,9	3.112	
November	97	133	399	304	613	401	801	2.518	24,0	3.117	
December	97	133	350	311	619	427	833	2.540	24,0	3.074	
1954 Januari	93	129	389	306	619	411	832	2.557	24,7	3.118	
Februari	93	129	358	290	585	411	795	2.439	23,7	3.184	
Maart	93	128	403	321	661	462	829	2.676	25,9	3.372	
April	94	129	370	316	618	434	748	2.486	24,0	3.729	
Mei	94	130	339	279	581	412	688	2.299	22,0	3.899	
Juni	93	129	359	303	625	433	718	2.438	23,5	4.085	
Juli	89	124	283	230	479	342	735	2.069	21,1	4.095	
Augustus	v		354	295	564	386	728	2.327		4.085	
September	v		343	311	594	416	763	2.427		4.057	

¹ Inbegrepen 32.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaken van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	37 ¹	261	253	202
1952 Gemiddelde	535	4.848	124	672	50 ²	398	416	314
1953 Gemiddelde	496	4.736	110	585	42 ²	351	366	280
1953 Juni	495	4.727	106	557	46	378	394	291
Juli	477	4.690	80	556	45	390	326	238
Augustus	472	4.692	101	551	41	314	320	262
September	457	4.678	130	584	41	309	336	279
October	479	4.704	141	613	41	338	364	294
November	466	4.678	133	598	41	333	349	263
December	486	4.636	130	606	42	350	370	290
1954 Januari	499	4.618	129	599	42	358	373	284
Februari	465	4.613	127	614	43	341	364	275
Maart	507	4.636	115	580	43	372	402	300
April	486	4.635	91	550	45	361	391	284
Mei	497	4.627	95	559	47	376	389	278
Juni	509	4.644	104	520	v 46	391	417	290
Juli	507	4.635	86	516	v 44	377	391	263
Augustus	526	4.772	102	505		397	411	292

¹ Op 31 December 1938.² Op 31 December.

II. — TEXTIELNIJVERHEID

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

Tijdvak	Spinnerij (tonnen)							Productie van ruwe weefsels van getouw gevallen (voor eigen rekening, voor openbare loondiensten en voor orders) (tonnen)				
	vlas- garen	jute- garen	hennep- garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute 1	katoen	wol 2	rayonne
				fijn- spinnerij	kaard- spinnerij	kamwol	kaardwol					
1952 Gemiddelde ...	898	5.141	165	6.338	436	1.375	1.081	665	3.569	5.161	1.688	373
1953 Gemiddelde ...	760	5.973	152	6.875	533	1.835	1.281	619	3.655	5.591	2.012	525
1953 Mei	675	5.016	146	5.885	455	1.629	1.153	525	3.252	4.705	1.717	451
Juni	791	6.066	172	6.515	500	1.838	1.571	596	3.882	5.252	2.073	504
Juli	533	5.708	97	5.180	414	1.189	1.050	480	3.675	4.717	1.805	396
Augustus	691	5.702	130	6.402	423	1.748	1.393	525	3.408	4.933	1.887	405
September ...	792	5.821	163	6.305	523	2.122	1.433	721	3.727	6.293	2.389	581
October	938	6.659	160	7.849	608	2.204	1.461	717	3.895	7.064	2.373	650
November	868	6.685	189	7.390	571	1.989	1.319	586	3.624	6.090	2.143	593
December	825	6.596	176	7.841	618	2.011	1.346	678	3.620	6.882	2.212	617
1954 Januari	830	6.359	172	7.551	547	1.777	1.222	581	3.203	6.001	1.956	568
Februari ...	742	5.853	189	7.371	565	1.751	1.190	592	2.985	6.050	1.948	581
Maart	714	6.632	203	8.633	693	1.895	1.355	570	3.282	7.062	2.226	694
April	669	6.364	188	7.457	593	1.607	1.235	557	3.102	6.573	1.928	603
Mei	628	5.637	158	7.217	563	1.614	1.322	582	3.060	5.903	1.815	591
Juni	592	6.023	157	7.831	571	1.774	1.396	621	3.456	6.291	1.834	635
Juli	555	5.273	185	4.974	401	1.421	1.162	595	3.270	5.143	1.746	477

¹ Incl. de jutetapijten.² Incl. wollen dekens en tapijten.

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Bestuur der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Cement	Kalk	Kalksteen	Synthetische ammoniak en derivaten		Samengestelde meststoffen	Papier		Baksteen		Suiker				Brouwerijen ⁴	Distilleerderijen (duizenden hectoliters)	Lucifers (miljoenen stukken)	Visserij Verkoop van vis ⁵		
				Primaire stikstof	Stikstof in de afgewerkte meststoffen		Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen	Voortbrengrat			In consumptie gebracht				Hoeveelh. (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	
											Ruwe suiker	Geraffineerde suiker	Voorraad (ruwe en geraff. suiker)							
(duizenden tonnen)						(miljoen.stuks)		(duizenden tonnen)												
1936-1938 Gem.	250 ¹	117 ²	154 ²	15,8	14,7	7,3	15,5 ¹	18,3	3,1	169	11,4	17,5	17,2	121	20,7	16,4	35,0	4.421	2,3	7,2
1952 Gemiddelde	343	136	145	15,8	14,7	7,3	18,3	3,1	169	11,4	25,0	16,0	147	19,0	12,4	19,8	4.114	3,6	33,0	
1953 Gemiddelde	386	125	163	15,2	13,8	7,7	20,1	3,3	172	12,0	31,9	16,4	158	19,5	12,4	23,1	4.694	3,7	31,8	
1953 Juli	433	109	180	14,9	13,5	2,9	15,0	2,6	237	14,8	—	16,0	96	24,8	14,1	12,3	4.050	3,4	27,1	
Augustus	442	114	188	15,4	14,1	4,8	18,0	2,9	228	13,2	—	15,7	52	20,7	14,0	10,3	4.315	3,4	26,0	
September	435	131	202	14,3	12,8	9,3	21,5	3,7	241	13,6	5,8	14,5	32	20,4	11,3	23,6	3.612	3,4	35,0	
October	447	136	203	16,3	14,9	6,8	21,8	3,9	240	14,0	169,1	28,2	132	19,1	12,3	28,8	5.316	3,1	31,6	
November	355	124	190	17,3	16,4	7,6	20,3	3,7	174	12,9	174,3	30,8	247	22,1	10,9	29,1	4.949	3,5	35,6	
December	349	132	147	18,0	16,8	13,3	21,6	3,6	152	12,3	33,0	16,4	253	18,9	12,5	20,2	5.432	3,4	31,4	
1954 Januari	256	119	92	18,0	15,7	12,4	19,7	3,8	121	9,4	—	11,3	231	20,7	9,9	15,5	5.031	2,8	35,2	
Februari	181	113	72	15,8	14,1	13,4	20,5	3,8	92	7,8	—	11,5	205	18,5	9,2	17,4	5.113	3,5	30,1	
Maart	375	141	129	19,3	17,8	17,2	23,9	4,3	114	10,0	—	13,4	179	18,1	13,0	29,4	5.663	5,6	50,1	
April	392	124	171	18,6	16,8	7,3	22,3	3,7	144	12,8	—	13,6	169	18,4	15,0	12,3	5.171	3,3	35,3	
Mei	427	125	178	18,7	17,0	1,4	21,1	3,7	199	13,4	—	12,3	153	18,2	13,6	10,3	4.643	3,7	29,7	
Juni	415	120	182	18,3	16,9	4,2	22,3	4,0	220	14,0	—	10,3	114	22,8	14,3	23,8	5.066	3,1	31,6	
Juli	430	v124	v167	17,8	17,1	3,8	17,9	3,0	v226	v14,5	—	11,8	99	25,9	14,4	19,6	4.451	2,5	24,7	
Augustus	v415			19,6	18,2	9,6					0,2	11,7	69	22,2	13,0	17,8	4.371	3,1	29,5	
September											0,3	13,0	34	26,1	11,8	31,7				

¹ Gemiddelde 1938.

² Gemiddelde 1937-1938-1939.

³ Einde maand.

⁴ Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker). Incl. het Groothertogdom Luxemburg.

⁵ In de vismijnen te Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge en Blankenberghe; in 1936-1938 : enkel verkoop op de vismijn te Oostende. Excl. haring, sprot en garnalen.

IV. — ELECTRICISCHE ENERGIE *

(miljoenen kWh)

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie.

Tijdvak	Voortbrenging ¹				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België			
	Gemeentebedrijven	Particuliere maatschappijen					
(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) - (6)	
1936-1938 Gemiddelde ...	20,4	190	228	438	5,5	2,2	441
1952 Gemiddelde	30,9	394	364	789	16,7	9,9	796
1953 Gemiddelde	32,7	400	384	817	17,8	17,9	817
1953 Juni	29,6	366	373	769	28,2	9,8	787
Juli	26,9	337	334	698	33,5	10,8	721
Augustus	28,8	370	360	759	24,2	16,3	767
September	31,8	403	396	831	19,8	39,3	811
October	35,9	445	424	904	18,4	36,3	887
November	34,3	443	416	893	9,6	32,1	871
December	37,7	488	428	955	8,9	44,7	919
1954 Januari	41,3	488	431	960	8,6	45,9	922
Februari	36,9	441	390	868	7,1	34,2	841
Maart	40,6	454	422	916	11,9	22,1	906
April	35,1	416	398	849	15,1	18,6	846
Mei	25,7	416	392	834	18,9	24,1	829
Juni	25,6	397	392	814	19,3	7,7	826
Juli	22,6	379	361	763	19,7	4,3	778
Augustus	33,3	411	379	823	24,9	1,6	847

* Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1952 : 222; begin 1953 : 221; begin 1954 : 218.

¹ Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V. — GAS
(Productie, Invoer en Uitvoer) ¹
(miljoenen kubieke meters)

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

Tijdvak	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas (7) = (1) + (2) + (3) + (4) + (5) + (6)	Invoer	Uitvoer	Saldo : invoer min uitvoer (10) = (8) - (9)	Totaal in België beschikbaar gas (11) = (7) + (10)
	Regie-bedrijven en verenigingen van gemeenten	Particul. vennootschappen	Regie-bedrijven	Private vennootsch.							
				Productie bestemd voor de openbare voorzien.	Productie bestemd voor de nijverheid						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)	(10)	(11)		
1952 Gemiddelde	0,05	1,06	5,60	57	77	7,05	148	0,21	1,98	-1,76	146
1953 Gemiddelde	0,05	1,06	5,25	57	75	8,81	147	0,45	2,36	-1,91	145
1953 Mei	0,05	1,13	5,37	55	78	8,81	148	0,48	1,58	-1,10	147
Juni	0,05	1,09	5,17	53	76	9,62	145	0,59	1,53	-0,94	144
Juli	0,06	1,19	4,54	52	68	9,39	135	0,43	1,53	-1,10	134
Augustus	0,06	1,18	4,36	55	70	8,58	139	0,45	1,53	-1,07	138
September	0,05	1,14	4,64	57	70	8,90	142	0,53	3,11	-2,58	140
October	0,05	1,05	4,92	61	76	8,36	152	0,04	4,10	-4,06	148
November	0,04	0,96	5,08	60	75	8,20	149	0,03	3,60	-3,57	146
December	0,04	0,98	5,33	62	79	8,52	155	0,03	3,61	-3,58	152
1954 Januari	0,04	1,05	4,95	72	80	8,87	167	0,03	3,58	-3,54	163
Februari	0,04	2,30	5,60	66	73	8,87	156	0,03	3,54	-3,51	153
Maart	0,04	1,01	5,35	65	83	8,70	163	0,05	3,45	-3,40	160
April	0,04	1,00	4,83	62	80	8,76	156	0,05	3,47	-3,42	153
Mei	0,05	1,17	3,17	62	82	9,06	158	0,07	3,30	-3,23	154
Juni	0,05	1,09	3,04	64	81	9,07	158	0,05	3,41	-3,36	155
Juli	0,05	1,13	2,98	61	79	8,27	153	0,06	3,73	-3,68	149

¹ Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (5) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal., 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1952 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK *

I. — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

A. — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

Maand	Grootwarenhuizen						Winkels met bijhuizen		Coöperaties en patroonswinkels					
	Kleding		Meubilering		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953
Augustus	369	346	471	507	616	688	397	423	223	227	528	557	363	375
September	502	447	611	605	681	672	410	396	233	233	532	562	542	546
October	612	558	565	585	660	715	404	411	250	241	563	600	554	542
November	487	498	513	507	799	920	411	392	220	221	545	565	444	465
December	545	521	585	579	1.027	1.087	485	493	256	248	658	710	496	472
	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954
Januari	476	445	540	546	590	576	411	447	227	220	577	650	552	623
Februari	350	336	532	537	545	550	406	420	217	217	538	610	423	456
Maart	472	476	605	629	624	644	399	402	239	244	569	618	551	588
April	499	521	609	641	667	683	406	415	236	240	560	625	504	549
Mei	486	499	570	599	659	655	403	403	229	229	551	620	449	471
Juni	419	435	538	537	619	642	402	411	243	236	551	620	388	404
Juli	496	520	558	621	726	793	434	438	235	241	586	667	397	409
Augustus	346	353	507	536	688	699	423		227		557		375	

* Voor het verbruik van suiker, zie tabel n° 56².

B. — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100

65²

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Grootwarenhuizen met menigvuldige afdelingen																					
	Algemeen indexcijfer	Voeding				Kleding					Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-papierhandel		Parf.	Spelen, speelgoed, sport, reis	
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal ¹	Textiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud.-artikelen	Huishoudtoestellen, electriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal		Toilet
1953 September	137	242	137	143	182	75	144	133	123	110	110	179	135	132	298	148	99	104	200	186	119	82
October	152	280	140	154	201	78	207	187	150	136	103	158	123	136	328	155	110	131	123	124	125	168
November	158	262	145	150	195	72	177	138	151	126	88	136	105	111	268	126	117	276	160	177	116	575
December	185	333	204	175	255	63	151	134	179	138	94	165	120	155	348	174	228	301	248	256	170	415
1954 Januari	136	288	152	142	208	67	110	117	164	115	122	125	123	115	261	129	103	103	121	118	113	57
Februari	124	298	151	128	211	61	86	78	111	85	92	162	117	115	257	128	100	97	100	100	108	58
Maart	142	306	156	158	220	89	139	132	122	110	115	165	133	134	253	145	110	111	111	111	119	93
April	154	315	166	164	229	79	210	176	149	130	116	172	136	135	247	145	113	129	112	114	129	128
Mei	142	267	135	148	193	81	179	168	154	128	101	180	129	133	243	143	100	97	105	104	122	115
Juni	133	254	132	142	185	66	153	130	155	115	90	166	118	127	214	135	111	100	95	96	106	133
Juli	161	280	144	169	205	65	193	161	209	141	121	201	150	153	263	163	129	139	111	115	159	190
Augustus	131	243	128	155	180	48	116	114	125	96	93	163	118	133	257	145	115	114	199	187	129	116
September	141	261	140	152	193	69	145	135	128	111	112	189	139	136	323	154	111	109	216	200	124	79

¹ Dit totaal omvat daarenboven de rubrieken : naaigreedschap, handwerken, linten en patronen; schoeisel; allerlei opschikartikelen.

65³

Maand	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding			Coöperaties										Winkels met bijhuizen		Groot-handel	
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kledingstukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verschillende	Onderg., bijkom. kledingstukken, opschikartikelen		Schoenen
1953 Augustus	52	48	55	138	119	152	77	129	143	166	299	100	128	209	86	84	119
September	71	75	61	149	122	157	111	217	155	160	424	107	128	211	88	81	117
October	111	131	93	151	126	167	113	151	141	174	208	94	119	185	98	94	108
November	87	84	69	140	116	156	102	136	129	165	210	93	119	161	79	86	106
December	81	90	74	163	133	192	101	136	144	216	235	117	149	160	121	96	127
1954 Januari	65	61	70	157	114	188	94	142	126	147	118	83	103	204	80	81	v117
Februari	47	34	43	146	114	169	90	123	133	145	100	81	100	193	68	64	v110
Maart	90	74	69	156	129	172	118	197	168	156	126	106	122	171	91	85	v119
April	125	112	110	155	127	173	117	209	148	168	125	104	147	155	99	109	v119
Mei	112	90	97	154	121	171	102	171	158	157	211	90	141	207	105	103	v115
Juni	87	71	75	149	125	171	85	139	131	168	197	85	129	191	107	107	v124
Juli	87	87	116	158	126	182	81	208	143	180	241	92	130	217	117	90	v126
Augustus	56	47	49												83	81	

II. — TABAKSVERBRUIK (Productie en invoer)

66

Bron : Administratie der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-snuif- en pruim-tabak
	(miljoenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Gemid.	16,2	49,4	430	1.097
1952 Gemiddelde.	9,8	32,4	683	873
1953 Gemiddelde	10,9	36,9	684	834
1953 September	15,5	45,5	701	906
October	15,3	43,9	648	818
November	14,4	48,4	605	832
December	12,1	46,0	723	860
1954 Januari	11,1	33,6	648	769
Februari	9,9	24,9	546	645
Maart	10,7	32,6	722	909
April	10,6	37,7	672	829
Mei	11,5	47,5	772	874
Juni	8,5	44,5	784	925
Juli	12,1	43,0	733	745
Augustus	12,8	50,4	639	827
September	16,2	43,9	729	825

III. — SLACHTINGEN IN DE 12 VOOR- NAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

Tijdvak	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
	(duizenden)				
1936-1938 Gemid.	16,5	0,7	12,2	26,7	6,5
1952 Gemiddelde.	18,7	3,1	9,5	34,8	5,1
1953 Gemiddelde	18,8	3,5	10,2	33,9	5,6
1953 Augustus	18,1	3,1	9,9	30,9	2,0
September	22,7	4,4	11,3	34,7	5,3
October	18,6	3,9	8,5	30,9	6,9
November	18,2	4,4	8,3	31,1	11,1
December	21,1	4,6	9,8	31,9	11,6
1954 Januari	19,2	4,5	8,7	29,1	10,9
Februari	17,7	4,0	9,7	25,6	7,3
Maart	21,4	4,6	13,1	33,2	4,3
April	19,2	3,7	12,7	31,0	3,4
Mei	18,6	3,7	12,1	34,0	2,4
Juni	21,1	3,8	13,6	36,7	2,1
Juli	17,5	3,6	9,7	28,7	1,8
Augustus	19,5	3,8	10,8	30,5	2,0

VERVOER

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN 70¹

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

Tijdvak	Ontvangsten				Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs-coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen ²	Totaal			
1938 Gemiddelde ¹	74	147	5	226	239	— 13	106
1952 Gemiddelde	274	585	110	969	955	14	99
1953 Gemiddelde	286	560	87	933	935	— 2	100
1953 Mei	295	535	83	913	930	— 17	102
Juni	279	581	84	944	951	— 7	101
Juli	355	532	82	969	951	18	98
Augustus	343	512	85	940	924	16	98
September	303	570	82	955	923	32	97
October	269	621	86	976	952	24	98
November	250	578	86	914	905	9	99
December	263	572	89	924	850	74	92
1954 Januari	283	512	102	897	979	— 82	109
Februari	234	567	92	893	939	— 46	105
Maart	278	578	102	958	981	— 23	102
April	293	514	99	906	948	— 42	105
Mei	290	508	99	897	939	— 42	105
Juni	299	552	111	962	946	16	98
Juli	346	511	110	967			

¹ Nord-Belge inbegrepen.

² Incl. de toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd ¹

c) Transportstatistiek

1° Algemeen spoorverkeer

70²

Tijdvak	A	B	C	A + C	Reizigers		Wagenladingen ²				
					Aantal	Reizigers-km.	Vervoerde tonnen	Ton-km.			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
(duizenden)				(millioenen)	duizenden	(millioenen)					
1938 Gemiddelde ³	389	115	91	480	16,8	535	6.169	186	154	88	428
1952 Gemiddelde	297	99	57	354	19,1	629	5.501	203	209	94	506
1953 Gemiddelde	274	95	55	328	18,9	627	5.150	171	201	105	477
1953 Juni	285	93	57	342	18,1	621	5.343	171	216	124	511
Juli	253	84	55	308	17,4	678	4.825	150	204	113	466
Augustus	272	96	43	315	17,8	673	4.733	160	169	94	423
September	282	97	56	338	19,1	628	5.258	173	210	107	489
October	313	99	58	371	19,2	608	5.892	196	215	105	517
November	286	100	57	343	19,1	600	5.557	181	208	103	493
December	267	103	62	329	19,6	618	5.216	162	206	120	488
1954 Januari	237	98	52	289	v19,1	v603	4.592	144	193	92	430
Februari	244	103	60	304	v17,8	v548	4.853	163	207	114	484
Maart	276	99	59	335	v19,6	v616	5.215	168	207	93	468
April	248	83	51	299	v20,0	v642	4.582	146	189	76	411
Mei	243	81	53	296	v19,2	v625	4.617	147	191	83	422
Juni	262	89	53	315	v19,2	v643	4.961	157	213	76	445
Juli	241	81	58	298			4.590				434
Augustus	259	93	54	313			4.952				455

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

¹ Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

² Militair vervoer niet inbegrepen.

³ Nord-Belge inbegrepen, behalve wat de tonnen-km. betreft.

c) Transportstatistiek ¹70³

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A. — Gezamenlijk verkeer

Tijdvak	Tonnen-km.	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen
	(miljoenen)	(duizenden tonnen)								
1953 Januari	456	4.843	129	2.254	801	754	630	18	241	16
Februari	426	4.556	121	2.021	767	684	691	20	235	17
Maart	507	5.428	169	2.121	881	771	1.098	25	339	24
April	484	5.225	129	2.086	877	763	1.132	24	193	21
Mei	460	4.929	109	1.969	808	699	1.110	21	193	20
Juni	511	5.343	107	2.103	919	787	1.158	19	228	22
Juli	466	4.825								
1954 Januari	430	4.593	114	2.254	718	616	584	19	271	16
Februari	484	4.853	163	2.354	687	683	589	22	335	20
Maart	468	5.215	151	2.292	763	691	953	26	317	21
April	411	4.582	121	1.923	734	630	943	20	192	19
Mei	422	4.617	119	1.915	745	600	991	17	210	20
Juni	445	4.961	90	2.080	845	672	993	15	247	19
Juli	434	4.590								

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.B. — Belgisch binnenlands verkeer ¹70⁴

Tijdvak	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen	II Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg. Vervoerde T.-km. (duizend.)
	(duizenden tonnen)									
1953 Januari	2.848	42	1.780	149	299	433	2	141	3	1.286
Februari	2.654	39	1.590	132	274	476	2	138	3	1.294
Maart	3.208	39	1.696	171	301	811	2	182	6	1.867
April	3.131	33	1.645	183	300	851	3	111	6	1.784
Mei	2.898	31	1.476	173	275	827	2	109	5	1.605
Juni	3.033	33	1.526	182	289	870	2	126	5	1.805
Juli										1.476
1954 Januari	2.598	32	1.642	141	241	402	2	136	2	970
Februari	2.604	35	1.714	109	236	369	2	137	2	940
Maart	2.991	37	1.623	169	289	691	2	174	5	1.158
April	2.665	31	1.383	178	259	694	1	116	3	1.027
Mei	2.690	29	1.352	185	246	756	2	117	3	1.127
Juni	2.844	32	1.433	197	280	746	2	151	3	1.036
Juli										975

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.

III. — HAVENVERKEER
a) Haven van Antwerpen

71¹

Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart					Binnenvaart						
	Aangekomen			Vertrokken		Aangekomen			Vertrokken			
	Aantal schepen	Belgische netto tonne-maat (duisend. register-tonnen)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen		Goederen (duisend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Laad- vermogen (duisend. m ³)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ²	Aantal schepen	Laad- vermogen (duisend. m ³)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ²
			geladen	op balast								
1952 Gemiddelde	980	2.335	1.304	804	174	986	3.589	1.503	593	3.555	1.494	878
1953 Gemiddelde	1.084	2.538	1.201	925	156	1.147	3.678	1.565	713	3.677	1.573	817
1953 September	1.086	2.553	1.460	921	169	1.218	3.661	1.616	698	3.715	1.635	874
October	1.163	2.697	1.269	981	179	1.150	3.907	1.652	742	4.104	1.733	894
November	1.110	2.582	1.130	936	162	1.147	3.842	1.633	721	3.740	1.622	792
December	1.158	2.678	1.100	1.009	137	1.010	3.814	1.611	679	3.775	1.624	799
1954 Januari	1.053	2.536	1.246	940	146	1.272	3.618	1.518	562	3.570	1.501	740
Februari	911	2.207	997	775	135	938	1.778	746	250	1.945	821	538
Maart	1.151	2.694	1.318	984	148	890	4.017	1.757	741	3.941	1.696	964
April	1.059	2.516	1.218	910	162	1.093	3.695	1.651	752	3.639	1.622	753
Mei	1.100	2.758	1.148	912	162	1.081	3.749	1.618	741	3.569	1.572	775
Juni	1.009	2.433	1.222	891	166	1.093	3.632	1.573	735	3.775	1.612	830
Juli	1.114	2.793	1.334	943	159	1.035	3.834	1.665	764	3.882	1.705	911
Augustus	1.109	2.672		946	155		3.667	1.579	666	3.685	1.607	919
September	1.076	2.756		895	168							

¹ Internationaal verkeer. — ² Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

71²

Bronnen : Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart	
	Aangekomen			Vertrokken			Goederen ¹	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duisenden registerton.)	Goederen (duisenden metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Tonnemaat (duisenden registerton.)	Goederen (duisenden metrieke tonnen) ¹	Gelost	Geladen
							(duisenden metrieke tonnen)	
1952 Gemiddelde	157	126	130	157	126	78	134	54
1953 Gemiddelde	156	116	117	156	117	76	118	46
1953 September	162	119	144	161	123	81	109	50
October	171	129	112	169	125	87	146	44
November	172	116	128	172	122	60	137	33
December	165	112	103	169	114	102	120	55
1954 Januari	145	119	97	143	115	83	86	34
Februari	123	103	79	125	100	70	52	38
Maart	150	113	109	145	116	75	156	52
April	153	105	106	159	109	110	154	50
Mei	147	115	108	140	108	53	124	47
Juni	126	91	94	126	88	79	125	63
Juli	144	125	126	139	115	51	166	66
Augustus	165	120		159	118			
September	155	134		151	123			

¹ Internationaal verkeer.

IV. — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Geladen schepen																						
	Binnen- verkeer		Invoer		Uitvoer		Door- voer		Gehele verkeer		Binnen- verkeer		Invoer		Uitvoer		Door- voer		Gehele verkeer				
	Aantal		Duisenden metrieke tonnen		Millioenen ton-km.		Aantal		Duisenden metrieke tonnen		Millioenen ton-km.		Aantal		Duisenden metrieke tonnen		Millioenen ton-km.		Aantal		Duisenden metrieke tonnen		Millioenen ton-km.
1952 Gemiddelde	5.398	2.932	2.150	318	10.798	1.427	1.023	769	76	3.295	159,6	63,1	49,8	9,9	282,4								
1953 Gemiddelde	7.177	3.152	2.615	400	13.344	1.778	1.039	877	94	3.788	181,3	71,1	57,4	13,4	323,2								
1953 Mei	7.354	3.366	2.628	458	13.806	1.821	1.118	876	109	3.924	191,6	78,3	56,9	15,0	341,8								
Juni	7.477	3.475	2.999	430	14.381	1.899	1.115	970	103	4.027	196,6	79,4	62,2	15,8	354,0								
Juli	7.215	3.287	2.865	354	13.721	1.781	1.122	940	83	3.926	175,4	73,6	61,4	12,6	323,0								
Augustus	7.473	3.311	3.071	325	14.180	1.836	1.086	1.066	78	4.066	183,3	70,7	69,5	11,8	335,3								
September	7.298	3.576	3.181	360	14.415	1.806	1.157	1.073	86	4.122	181,2	76,7	71,8	12,7	342,4								
October	8.208	3.715	2.957	358	15.238	2.001	1.263	939	87	4.290	195,3	83,4	66,3	13,6	358,6								
November	7.333	3.338	2.740	416	13.827	1.818	1.105	924	98	3.945	177,3	78,2	61,8	13,7	331,0								
December	7.595	3.244	2.656	459	13.954	1.862	1.020	846	100	3.828	182,6	74,5	57,1	13,9	328,1								
1954 Januari	6.568	2.651	2.338	309	11.866	1.579	850	765	69	3.263	152,2	60,8	49,7	9,6	272,3								
Februari	3.446	1.024	1.082	165	5.717	967	355	392	37	1.751	83,5	21,6	21,9	4,5	131,5								
Maart	7.562	4.302	3.189	672	15.725	1.947	1.584	1.146	158	4.836	191,5	96,2	75,9	21,6	385,2								
April	6.948	3.986	2.930	748	14.612	1.784	1.422	1.004	174	4.384	171,3	95,9	67,1	21,4	355,7								
Mei	7.188	4.249	3.223	629	15.289	1.760	1.513	1.101	145	4.520	171,4	102,8	75,5	19,3	369,1								

BUITENLANDSE HANDEL

VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL
VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

75

Tijdvak	(0) Voedings- waren	(1) Dran- ken en tabak	(2) Niet eetbare grond- stoffen, behalve brand- stoffen	(3) Mine- rale brand- stoffen, smeer- middel- en der- gelijke prod.	(4) Olfen en vetten van dierlijke of plant- aardige oor- sprong	(5) Schei- kundige produc- ten	(6) Fabri- katen hoofdza- kelijk gerang- schikt volgens grond- stof	(7) Ma- chines en vervoer- mate- riaal	(8) Diverse fabri- katen	(9) Niet elders genoem- de goe- deren	Totaal	Gemid- delde prijs per ton (fran- ken)	Uitvoer-(+) of invoersaldo (-) van de han- delsbalans (miljoenen franken)	Verhou- ding van uitvoer tot invoer in pCt	
Waarde (miljoenen franken)															
<i>Invoer.</i>															
1953	September ...	1.619	170	2.197	1.215	86	567	2.300	1.524	555	79	10.312	2.859		
	October	1.808	176	2.253	1.028	102	545	2.449	1.659	545	82	10.642	2.863		
	November ...	1.628	175	2.515	810	131	525	2.505	1.592	453	73	10.407	3.149		
	December ...	1.905	219	2.557	881	115	584	2.063	1.722	438	101	10.585	3.203		
1954	Januari	1.838	151	2.475	1.060	82	473	1.871	1.428	338	80	9.796	3.053		
	Februari	1.628	145	2.079	801	128	515	1.717	1.542	409	97	9.061	3.464		
	Maart	2.107	188	2.544	1.123	209	532	2.564	2.053	527	113	11.960	3.119		
	April	1.812	168	2.398	1.081	129	517	2.335	1.789	512	87	10.828	2.996		
	Mei	1.625	179	2.576	1.020	90	610	2.021	1.948	473	114	10.656	2.922		
	Juni	1.554	180	2.147	1.034	113	543	2.528	1.894	442	102	10.537	2.879		
	Juli	1.496	160	2.383	1.115	131	569	1.941	1.710	437	90	10.032	2.570		
	Augustus ...	1.495	148	2.426	1.009	138	493	2.461	1.545	447	89	10.251	2.616		
	September ...											v11.142	v2.683		
<i>Uitvoer.</i>															
1953	September ...	392	17	806	775	80	675	5.331	963	437	51	9.527	3.851	— 785	92,4
	October	483	15	878	662	58	734	5.291	1.733	417	37	10.308	4.358	— 334	96,9
	November ...	601	10	851	547	74	655	5.298	1.185	388	55	9.664	4.245	— 743	92,9
	December ...	534	14	913	541	98	749	5.425	1.205	361	34	9.874	5.087	— 711	93,3
1954	Januari	339	12	844	614	87	812	5.290	1.199	335	61	9.593	4.559	— 203	97,9
	Februari	290	10	726	427	53	609	4.376	830	313	29	7.663	5.702	— 1.398	84,6
	Maart	362	16	840	599	73	762	5.342	1.072	363	21	9.450	4.857	— 2.510	79,0
	April	366	15	801	535	75	829	5.664	1.347	396	16	10.044	4.842	— 784	92,8
	Mei	334	12	720	574	54	680	4.658	1.241	342	78	8.693	4.342	— 1.963	81,6
	Juni	371	16	825	674	60	688	5.708	1.097	356	80	9.875	4.493	— 662	93,7
	Juli	356	14	717	552	62	654	5.051	1.296	369	67	9.138	4.571	— 894	91,1
	Augustus ...	291	17	639	603	62	765	4.904	954	425	63	8.723	3.833	— 1.528	85,1
	September ...											9.055	4.273	v—2.087	v81,3
Gewicht (duizenden tonnen)															
<i>Invoer.</i>															
1953	September ...	243	8,8	1.943	1.127	8,2	127	121	23,9	4,8	0,1	3.607			
	October	353	9,1	2.055	1.007	11,4	115	120	41,3	4,9	0,1	3.717			
	November ...	324	8,4	1.840	850	11,7	121	121	24,4	4,0	0,1	3.305			
	December ...	355	10,8	1.782	878	9,4	128	106	31,3	4,1	0,1	3.305			
1954	Januari	294	7,7	1.629	1.054	7,0	92	93	26,1	3,4	1,4	3.208			
	Februari	207	7,2	1.392	784	10,5	110	77	22,6	3,8	2,2	2.616			
	Maart	359	10,1	2.038	1.134	17,2	96	133	40,0	4,8	1,9	3.834			
	April	264	9,4	1.955	1.112	10,8	104	123	29,1	4,9	2,0	3.614			
	Mei	289	9,4	1.993	1.069	7,6	108	117	47,9	4,9	1,4	3.647			
	Juni	276	9,9	1.978	1.088	8,7	117	142	33,6	4,8	1,6	3.660			
	Juli	277	8,9	2.168	1.166	11,4	109	118	39,2	4,9	1,6	3.904			
	Augustus ...	268	7,7	2.245	1.086	11,5	111	149	33,9	4,6	1,5	3.918			
	September ...											v4.153			
<i>Uitvoer.</i>															
1953	September ...	52	0,7	636	833	5,8	255	663	24,3	4,0	0,1	2.474			
	October	100	0,5	602	669	4,8	287	662	35,4	4,4	0,1	2.365			
	November ...	116	0,6	598	583	6,2	255	682	31,6	4,4	0,1	2.277			
	December ...	99	0,8	280	586	7,4	323	611	29,3	3,8	0,1	1.941			
1954	Januari	41	0,6	377	675	6,6	331	634	35,5	4,1	0,1	2.104			
	Februari	38	0,5	127	440	4,4	227	483	20,4	3,7	0,1	1.344			
	Maart	51	0,8	296	622	5,5	282	659	25,7	3,9	0,1	1.946			
	April	49	0,8	371	565	4,8	333	714	31,6	4,7	0,1	2.074			
	Mei	39	0,7	382	610	3,8	274	624	32,3	3,9	32,0	2.002			
	Juni	38	1,0	365	742	4,0	243	731	31,3	4,4	38,8	2.198			
	Juli	34	0,8	339	603	4,4	254	698	29,5	4,5	31,9	1.999			
	Augustus ...	40	1,3	441	724	4,5	304	691	24,0	4,5	41,9	2.276			
	September ...											2.119			

WERKLOOSHEID

I. — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81¹

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal gecontroleerde werklozen						Verloren werkdagen		
	Ingeschreven tijdens de maand			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
	(duizenden)						(duizenden)		
1953 September	203	136	339	162	42	204	3.894	1.005	4.899
October	198	135	333	163	44	207	3.932	1.051	4.983
November	232	168	400	186	51	237	5.402	1.488	6.890
December	248	200	448	214	74	288	4.721	1.620	6.341
1954 Januari	280	328	608	236	132	368	7.070	3.996	11.066
Februari	268	303	571	227	101	328	5.449	2.410	7.859
Maart	240	146	386	200	50	250	4.789	1.194	5.983
April	211	178	389	182	50	232	4.000	1.104	5.104
Mei	213	203	416	169	50	219	4.894	1.460	6.354
Juni	191	174	365	159	48	207	3.650	1.106	4.756
Juli	185	164	349	154	44	198	3.548	1.010	4.558
Augustus	186	146	332	140	37	177	4.209	1.111	5.320
September				125	37	162			

II. — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

81²

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde der maand

1953 September ...	—	—	24	204,2	48,6	34,3	32,9	45,9	19,0	14,0	5,7	0,7	3,1
October	—	—	24	207,5	51,6	33,5	34,3	44,5	19,3	14,5	5,5	0,9	3,4
November ...	—	—	29	237,4	57,6	38,3	41,3	50,4	22,2	15,5	6,9	1,3	3,9
December	—	—	22	288,2	64,4	46,1	50,1	65,1	27,9	18,9	8,8	2,2	4,7
1954 Januari	—	—	30	368,0	77,6	58,5	62,0	77,2	37,7	26,5	14,3	5,7	8,5
Februari	—	—	24	327,8	70,5	52,4	54,9	67,5	31,8	22,8	15,3	4,9	7,7
Maart	—	—	24	249,5	57,2	41,0	42,9	54,0	23,2	16,4	8,5	1,8	4,5
April	—	—	22	232,1	52,5	37,3	39,4	51,0	22,4	14,9	10,0	0,9	3,7
Mei	—	—	29	219,1	47,3	34,7	35,8	49,6	22,1	14,6	10,9	0,7	3,4
Juni	—	—	23	206,8	45,0	33,6	33,9	47,6	21,1	13,3	8,5	0,7	3,1
Juli	—	—	23	198,2	43,6	31,9	31,9	45,9	19,7	13,0	8,6	0,8	2,8
Augustus ...	—	—	30	177,3	39,6	29,6	27,2	41,5	17,4	12,4	6,2	0,7	2,7
September ...	—	—	24	162,0									

Daggemiddelde der week

1954 September ...	5	11	6	164,2	38,8	26,4	25,2	38,1	15,4	11,8	5,7	0,5	2,3
	12	18	6	163,1	38,8	25,7	25,1	37,5	15,6	11,8	5,8	0,6	2,2
	19	25	6	161,1	37,6	25,3	25,8	37,4	15,3	11,4	5,5	0,5	2,2
	26	1	6	159,8	37,7	24,9	26,2	36,5	14,5	11,8	5,3	0,7	2,3

III. — DAGGEMIDDELDE DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN

81³

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Totaal			Volledig werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	(duizenden)								
1952 Gemiddelde	155,3	91,2	246,5	108,1	65,5	173,6	47,2	25,7	72,9
1953 Gemiddelde	158,0	87,8	245,8	116,6	67,0	183,6	41,4	20,8	62,2
1953 September	126,6	77,6	204,2	99,3	62,7	162,0	27,3	14,9	42,2
October	128,6	78,9	207,5	100,3	63,3	163,6	28,3	15,6	43,9
November	152,2	85,2	237,4	119,3	66,7	186,0	32,9	18,5	51,4
December	189,0	99,2	288,2	143,3	71,3	214,6	45,7	27,9	73,6
1954 Januari	268,6	99,4	368,0	161,0	74,5	235,5	107,6	24,9	132,5
Februari	237,1	90,7	327,8	156,0	71,1	227,1	81,1	19,6	100,7
Maart	165,4	84,1	249,5	132,9	67,0	199,9	32,5	17,1	49,6
April	149,6	82,5	232,1	117,9	64,0	181,9	31,7	18,5	50,2
Mei	138,6	80,5	219,1	106,3	62,4	168,7	32,3	18,1	50,4
Juni	129,2	77,6	206,8	99,6	59,0	158,6	29,6	18,6	48,2
Juli	125,4	72,8	198,2	98,4	55,9	154,3	27,0	16,9	43,9
Augustus	110,3	67,0	177,3	87,2	53,1	140,3	23,1	13,9	37,0
September	98,4	63,6	162,0	74,7	50,5	125,2	23,7	13,1	36,8

IV. — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP

(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen) (duizenden)

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Bosbouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw-nijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoenen, nijverheid	Voeding tabak	Verkeer	Haven-arbeiders	Scheeps-herstellers	Hotele-epijnhuizen	Huis-personeel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1953 Augustus ...	9,9	0,9	1,1	1,3	3,5	3,1	19,0	7,0	22,1	2,6	1,7	1,2	24,9	13,3	4,9	10,0	14,7	—	—	4,1	4,8	0,5	11,9	1,2	163,7
September ...	8,4	0,9	1,2	1,3	4,0	2,8	19,4	6,8	23,1	2,5	1,6	1,3	23,8	12,5	4,4	9,5	14,4	—	—	5,0	5,2	0,4	12,3	1,2	162,0
October	6,7	0,9	1,2	1,3	4,9	2,7	20,3	7,0	23,6	2,5	1,6	1,3	23,3	12,1	4,5	9,6	14,7	—	—	6,2	5,3	0,4	12,5	1,0	163,6
November	12,9	1,0	1,5	1,6	6,0	2,9	26,2	8,0	25,4	2,5	1,7	1,2	24,4	13,7	5,1	10,6	15,6	—	—	6,3	5,4	0,4	12,7	0,9	186,0
December	16,5	1,1	1,5	1,9	7,3	3,0	35,7	10,0	27,4	2,7	1,7	1,3	27,0	16,9	6,2	11,6	17,0	—	—	6,3	5,3	0,5	12,8	0,9	214,6
1954 Januari	17,5	1,3	1,6	2,3	8,2	3,1	45,0	11,1	29,0	2,7	1,8	1,4	28,7	18,7	6,0	12,5	18,0	—	—	6,4	5,4	0,5	13,4	0,9	235,5
Februari	17,2	1,3	1,6	2,2	7,8	3,0	43,8	10,7	28,1	2,7	1,6	1,4	27,6	16,6	5,0	12,5	17,6	—	—	6,3	5,4	0,5	13,1	1,0	227,1
Maart	14,8	1,0	1,5	1,8	5,5	3,2	32,6	9,1	26,1	2,6	1,7	1,3	26,1	13,9	4,5	12,2	16,4	—	—	6,2	5,3	0,5	12,8	0,9	199,9
April	13,8	1,0	1,5	1,5	3,8	3,6	23,5	7,8	23,7	2,6	1,5	1,2	25,4	12,1	4,3	12,0	15,5	—	—	5,3	5,2	0,4	12,2	1,0	181,9
Mei	10,1	1,0	1,5	1,4	3,3	3,3	22,8	7,1	22,6	2,5	1,5	1,2	25,1	11,7	4,2	10,8	14,8	—	—	5,1	5,0	0,4	12,1	1,2	168,7
Juni	10,0	1,1	1,5	1,3	3,1	3,0	20,5	6,4	20,7	2,4	1,4	1,1	24,5	11,5	4,2	9,6	14,0	—	—	4,4	4,9	0,3	11,6	1,1	158,6
Juli	12,3	1,1	1,5	1,3	3,0	3,0	18,7	6,2	19,7	2,3	1,4	1,1	23,1	12,0	4,1	8,9	13,5	—	—	3,8	4,6	0,3	11,3	1,1	154,3
Augustus ...	9,6	1,0	1,3	1,2	2,9	2,9	15,1	5,8	18,4	2,2	1,3	1,1	20,5	10,9	3,7	8,5	12,9	—	—	3,9	4,7	0,3	11,1	1,0	140,3
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																									
1953 Augustus ...	0,9	0,3	0,2	0,4	0,7	0,3	2,1	1,2	6,5	0,5	0,5	0,3	12,0	5,2	4,3	1,7	2,3	4,8	0,4	0,2	0,3	0,0	0,4	0,0	45,5
September ...	0,7	0,4	0,5	0,4	0,6	0,3	2,1	1,1	6,8	0,4	0,3	0,2	10,7	4,6	2,2	1,6	1,8	5,8	0,6	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	42,2
October	0,8	0,4	0,8	0,4	0,6	0,3	2,0	1,2	6,7	0,5	0,3	0,2	9,7	5,3	2,8	1,8	2,1	5,8	1,1	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	43,9
November	1,0	0,4	0,2	0,5	0,7	0,3	3,8	1,6	7,0	0,5	0,3	0,2	10,8	7,6	4,1	1,7	2,2	5,9	1,5	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	51,4
December	1,2	0,7	0,4	1,2	0,8	0,3	7,5	2,8	8,5	0,7	0,5	0,2	17,0	11,3	6,4	2,3	2,7	5,8	2,1	0,3	0,4	0,1	0,4	0,0	73,6
1954 Januari	2,4	2,5	0,9	4,6	1,7	0,3	52,3	6,7	12,3	0,8	0,5	0,3	16,9	9,7	3,3	3,0	4,8	6,4	1,7	0,4	0,4	0,1	0,5	0,0	132,5
Februari	2,0	1,9	3,1	3,2	1,4	0,4	34,2	5,0	8,8	0,6	0,4	0,3	14,2	7,0	2,4	2,7	4,1	6,5	1,3	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	100,7
Maart	0,6	0,5	0,2	0,5	0,7	0,5	4,3	1,5	6,1	0,5	0,3	0,2	13,1	4,9	2,2	2,6	2,5	6,2	1,0	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	49,6
April	0,5	0,3	3,7	0,3	0,5	0,6	2,3	1,3	5,3	0,6	0,3	0,2	14,3	4,6	2,5	2,3	2,5	6,3	0,5	0,3	0,3	0,1	0,5	0,1	50,2
Mei	0,7	0,4	6,2	0,2	0,4	0,4	2,1	1,1	4,7	0,6	0,3	0,2	15,3	4,4	2,5	2,0	2,2	5,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	50,4
Juni	1,2	0,3	4,0	0,2	0,5	0,3	1,8	1,1	3,8	0,4	0,3	0,2	13,5	5,4	4,4	1,6	2,0	5,5	0,6	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	48,2
Juli	1,0	0,3	3,9	0,2	0,4	0,3	1,7	1,0	3,3	0,3	0,3	0,2	12,9	5,4	3,1	1,4	2,0	4,4	0,8	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	43,9
Augustus ...	0,8	0,3	2,0	0,2	0,4	0,3	1,9	0,9	3,2	0,3	0,3	0,2	10,2	4,3	2,7	1,3	1,8	3,9	1,0	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	37,0
Totaal gecontroleerde werklozen																									
1953 Augustus ...	10,8	1,2	1,3	1,7	4,2	3,4	21,1	8,2	28,5	3,1	2,3	1,5	37,0	18,5	9,2	11,7	16,9	4,8	0,4	4,3	5,1	0,5	12,3	1,2	209,2
September ...	9,1	1,3	1,7	1,7	4,6	3,1	21,5	7,9	29,9	2,9	1,9	1,5	34,5	17,1	6,6	11,1	16,2	5,8	0,6	5,3	5,5	0,5	12,7	1,2	204,2
October	7,5	1,3	2,0	1,7	5,5	3,0	22,3	8,2	30,2	3,1	1,9	1,5	33,0	17,4	7,3	11,4	16,8	5,8	1,1	6,5	5,6	0,5	12,9	1,0	207,5
November	13,8	1,4	1,7	2,1	6,7	3,2	30,0	9,6	32,4	3,1	2,0	1,4	35,2	21,3	9,3	12,2	17,8	5,9	1,5	6,6	5,7	0,5	13,1	0,9	237,4
December	17,7	1,8	1,9	3,1	8,0	3,3	43,2	12,8	35,9	3,5	2,1	1,5	44,0	28,1	12,7	13,9	19,7	5,8	2,1	6,6	5,7	0,5	13,3	1,0	288,2
1954 Januari	19,9	3,8	2,5	6,9	9,9	3,4	97,3	17,8	41,2	3,6	2,3	1,7	45,6	28,4	9,2	15,5	22,9	6,4	1,7	6,7	5,8	0,6	13,9	1,0	368,0
Februari	19,1	3,2	4,7	5,4	9,2	3,4	78,0	15,7	36,9	3,3	2,1	1,6	41,8	23,6	7,4	15,2	21,7	6,5	1,3	6,7	5,8	0,6	13,6	1,0	327,8
Maart	15,4	1,6	1,7	2,3	6,2	3,7	37,0	10,7	32,2	3,1	1,9	1,5	39,2	18,8	6,7	14,7	18,8	6,2	1,0	6,5	5,6	0,5	13,3	0,9	249,5
April	14,3	1,3	5,2	1,8	4,3	4,2	28,9	9,1	29,0	3,2	1,8	1,4	39,7	16,7	6,8	14,3	17,9	6,3	0,5	5,6	5,5	0,5	12,7	1,1	232,1
Mei	10,8	1,3	7,7	1,7	3,7	3,7	24,8	8,3	27,2	3,1	1,9	1,4	40,4	16,1	6,7	12,7	17,0	5,3	0,4	5,4	5,3	0,4	12,6	1,2	219,1
Juni	11,2	1,4	5,5	1,5	3,5	3,3	22,3	7,4	24,4	2,8	1,8	1,3	38,0	17,0	8,6	11,3	16,0	5,5	0,6	4,7	5,2	0,4	12,0	1,1	206,8
Juli	13,3	1,4	5,4	1,5	3,4	3,3	20,4	7,2	23,0	2,6	1,7	1,3	36,0	17,4	7,2	10,3	15,5	4,4	0,8	4,1	4,9	0,3	11,7	1,1	198,2
Augustus ...	10,4	1,3	3,3	1,4	3,3	3,2	17,0	6,7	21,6	2,5	1,6	1,3	30,7	15,2	6,4	9,8	14,7	3,9	1,0	4,2	5,0	0,3	11,5	1,0	177,3

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I. — BELGIE EN BELGISCH-CONGO ALGEMENE STATEN DER BANKEN ¹ (millioenen franken)

85¹

Posten	1954 31 Januari	1954 28 Februari	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening ...	2.427	2.426	3.851	2.280	2.331	2.501	2.450	2.388
Daggeld	2.149	2.746	1.525	1.986	2.294	2.382	2.161	1.757
Bankiers	3.330	3.712	3.121	3.419	3.545	3.514	3.329	3.318
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	431	436	545	493	522	465	394	333
Andere te innen waard. op korte term.	3.170	3.473	2.868	3.262	3.104	3.194	3.311	2.814
Wissels	44.614	44.872	45.192	44.838	43.572	43.596	40.592	42.235
a) Handelswissels ²	12.118	12.872	13.334	12.681	11.631	11.886	9.831	10.761
b) Overheidsf. herdiscont. bij N.B.B.	10.038	9.577	9.191	9.109	9.451	8.941	9.238	11.322
c) Overheidsf. mob. bij N.B.B. tot beloop van 95 pCt	22.458	22.423	22.667	23.048	22.490	22.769	21.523	20.152
Prolongaties en voorschot. op effecten	1.888	1.364	1.561	1.547	1.474	1.125	1.303	1.236
Debiteuren wegens verstrekte accept.	8.127	8.135	8.344	8.393	8.366	8.425	8.428	8.417
Diverse debiteuren	15.601	15.848	15.780	16.286	16.308	16.673	17.108	16.864
Effecten	14.398	15.131	15.559	16.846	17.269	18.317	18.223	18.829
a) Belegde wettelijke reserve	237	237	239	250	250	251	250	250
b) Belgische overheidsfondsen	12.088	12.797	13.259	14.421	14.938	15.732	15.797	16.315
c) Buitenlandse overheidsfondsen ..	87	88	77	76	73	73	161	242
d) Bankaandelen	961	982	982	1.013	1.013	1.013	1.013	1.014
e) Andere fondsen	1.005	1.027	1.002	1.086	995	1.248	1.002	1.008
Diversen	2.967	2.899	2.668	2.402	1.816	1.574	1.154	886
Niet gestort kapitaal	4	4	4	44	4	4	4	4
Totaal beschikbare en vlottende middelen	98.604	101.046	101.018	101.796	100.605	101.770	98.457	99.081
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskost.	4	4	3	3	3	3	5	6
Gebouwen	858	859	861	864	863	857	864	866
Part. in dochtermaatsch. voor immobil.	254	254	254	254	254	257	257	257
Vord. op dochtermaatsch. voor immob.	255	257	263	266	272	277	279	272
Materieel en meubilair	114	113	113	115	117	116	114	118
Totale vastgelegde middelen...	1.455	1.487	1.494	1.502	1.509	1.510	1.520	1.519
Totaal der activa...	100.089	102.533	102.512	103.298	102.114	103.280	99.977	100.600
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :								
Bevoorr. of gewaarborgde schuldeisers	522	473	725	906	567	1.424	963	608
Daggeld	7	0,5	—	8	8	2	8	1
Bankiers	7.151	7.645	8.510	8.546	7.734	7.125	6.619	6.452
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	1.272	1.239	1.628	1.275	1.278	1.351	1.258	1.243
Geaccepteerde wissels	8.126	8.135	8.344	8.393	8.366	8.425	8.428	8.418
Andere te bet. waarden op korte term.	1.707	3.874	1.337	1.795	1.383	1.532	1.561	1.347
Crediteuren wegens wissels ter incasso	705	639	654	630	626	601	654	671
Deposito's en crediteuren	66.763	66.945	67.837	68.145	69.103	69.964	67.674	69.050
a) Dad. opvr. en op ten h. 30 d. ³	58.620	58.579	59.023	59.351	60.311	61.677	59.345	59.814
b) Op meer dan 30 dagen	8.143	8.366	8.814	8.794	8.792	8.287	8.329	9.236
Obligaties en kasbons	2.042	2.088	2.171	2.278	2.397	2.489	2.594	2.668
Nog te storten bedr. op fonds. en part.	640	645	640	638	639	635	634	637
Diversen	5.016	4.677	4.477	4.260	3.585	3.202	3.019	2.933
Totaal opvraagbaar...	93.951	96.360	96.323	96.874	95.686	96.750	93.412	94.028
C. Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	3.576	3.596	3.583	3.886	3.885	3.890	3.924	3.929
Niet beschikb. res. wegens uitgiftepr.	109	109	112	112	112	110	110	110
Wettelijke res. (art. 13, kon. besl. 185)	248	249	250	261	261	254	253	254
Beschikbare reserve	2.133	2.139	2.167	2.088	2.092	2.197	2.198	2.197
Reservefonds	72	80	77	77	78	79	80	82
Totaal niet opvraagbaar...	6.138	6.173	6.189	6.424	6.428	6.530	6.565	6.572
Totaal der passiva...	100.089	102.533	102.512	103.298	102.114	103.280	99.977	100.600

¹ De globale staat bevat, wat betreft de banken, welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermaatschappijen ».

² De portefeuille van de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd, beliep op 31 Januari, 28 Februari, 31 Maart, 30 April, 31 Mei, 30 Juni, 31 Juli en 31 Augustus 1954 respectievelijk 6.797, 6.188, 6.977, 7.141, 7.631, 7.099, 9.108 en 8.480 miljoen franken die niet bevat zijn in de handelswissels.

³ Incl. 9.251 deposito's ingeschreven in boekjes waarover slechts kan beschikt worden ten belope van 5.000,— frank per periode van veertien dagen en ten belope van — ten hoogste 50.000,— frank per periode van veertien dagen — mits een vooropzeg van ten minste veertien dagen.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85¹

(millioenen franken)

Posten	1954 2 September	1954 9 September	1954 16 Septemb.	1954 23 Septemb.	1954 30 Sept.	1954 7 October	1954 14 October	1954 21 October
ACTIVA								
Goudvoorraad	38.003	38.003	38.002	38.002	37.993	37.996	37.996	37.991
Tegoed op het buitenland	3.132	3.744	3.988	4.018	4.533	4.482	4.547	4.538
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
a) E.B.U.	8.439	8.439	8.569	8.569	8.480	8.480	8.470	8.470
b) landen, leden van de E.B.U.	663	752	299	324	311	330	197	344
c) andere landen	386	385	344	346	364	377	436	470
Deb. weg. termijnverk. v. dev. en goud	29	767	842	842	1.289	1.289	1.289	1.287
Handelspapier op België	8.572	7.748	6.708	5.877	7.558	7.409	6.274	5.369
Mobilisering van speciale rekeningen E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschotten op overheidsfondsen	901	573	409	410	886	386	365	424
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 September 1948 en 15 April 1952) :								
a) schatkistcertificaten	9.355	8.925	9.150	9.495	8.625	9.145	9.090	9.230
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	10	10	13	13	13	13	13	13
c) andere Belgische overheidseffecten .	170	138	129	70	56	44	47	57
Deel- en pasmunt	294	374	401	410	405	395	423	440
Tegoed bij de Dienst der Postchecks								
{ rekening A	1	2	2	1	2	2	2	2
{ rekening B	41	59	67	126	169	149	168	163
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 Juli 1948)	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.792	1.792	1.792	1.792	1.792	1.792	1.792	1.792
Gebouwen, materieel en meubelen	967	967	967	967	967	967	967	967
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	740	736	737	737	737	737	737	739
Diversen	683	722	632	674	697	716	724	717
	108.838	108.796	107.711	107.333	109.537	109.369	108.197	107.673
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	101.815	101.230	100.128	99.631	101.162	101.575	105.509	100.029
Rekeningen-courant :								
Schatkist { gewone rekening	3	3	6	3	2	3	2	4
{ rekeningen Accoord voor Econom. Samenwerking	95	99	99	99	99	101	101	89
Banken in het buitenl. : gew. rekeningen	1.363	1.438	1.413	1.424	1.415	1.374	1.294	1.282
Diverse rekeningen-courant	1.252	1.044	1.203	1.239	1.551	1.127	1.178	1.139
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
Landen, leden van de E.B.U.	341	332	213	209	263	217	144	152
Andere landen { a)	331	259	268	298	327	267	248	251
b)	41	59	67	126	169	149	168	163
Totaal der verbintenissen op zicht	105.241	104.464	103.397	103.029	104.988	104.813	103.644	103.109
Speciale rek. wegens voorschot. E.B.U.	346	346	196	196	17	16	—	—
Te leveren deviezen en goud	31	766	891	871	1.285	1.286	1.286	1.284
Pensioenkas van het Personeel	740	737	737	737	737	737	737	739
Diversen	688	691	698	708	718	725	738	749
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392
	108.838	108.796	107.711	107.333	109.537	109.369	108.197	107.673

¹ Zie commentaar blz. 85.

VAN DE CENTRALE BANK VAN BELGISCH-CONGO EN RUANDA-URUNDI

(*millioenen franken*)

Posten	1954 81 Januari	1954 28 Februari	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus
ACTIVA								
Goudvoorraad	4.449	4.746	4.897	5.042	5.401	5.849	5.873	5.880
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud ...	5.919	5.939	5.518	5.412	5.101	4.643	4.371	4.065
Tegoed in Belgische franken :								
Banken in diverse organismen	289	315	90	976	2	2	2	1
Certificaten der Belgische Schatkist ...	1.239	1.258	1.262	1.245	1.895	1.791	1.791	1.803
Andere tegoeden	1.080	1.192	1.162	1.936	1.880	1.607	1.505	1.561
Tegoed in andere deviezen	191	53	31	59	54	71	54	43
Deb. wegens termijnverk. v. dev. en goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	39	49	49	59	61	52	37	23
Voorsch. op overheidsf. en edele stoffen	12	17	9	13	58	73	41	6
Tegoed bij de diensten der Postchecks ...	15	14	43	32	57	24	24	16
Overheidseffecten (art. 6, § 1, litt. 3a der statuten) uitgegeven door Belg. Congo	50	50	50	50	50	50	50	50
Belgische overheidseff. uitgog. in Cong. fr.	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der Statuten)	408	408	406	414	414	414	392	420
Gebouwen, materieel, meubelen	87	90	99	104	88	94	101	108
Diversen	13	24	74	51	59	70	62	71
	18.177	18.591	18.126	19.829	19.556	19.176	18.739	18.483

PASSIVA								
Biljetten en metalen in omloop	4.454	4.416	4.377	4.381	4.422	4.691	4.800	4.721
Rekeningen-courant en div. crediteuren :								
Belgisch-Congo	4.355	4.121	4.242	4.439	4.886	4.990	5.207	4.964
Ruanda-Urundi	790	774	767	750	734	717	726	689
Diverse rekeningen-courant	4.594	4.775	4.571	4.420	3.655	3.252	2.566	2.730
Te betalen waarden	106	292	127	136	152	151	133	162
Totaal der verbintenissen op zicht	14.239	14.378	14.084	14.126	13.849	13.801	13.432	13.266
Verbindenissen in Belgische franken :								
Op zicht	1.032	938	580	2.413	666	300	401	624
Op termijn	1.045	1.030	1.300	1.258	3.075	3.105	2.960	2.840
Verbindenissen in buitenlandse deviezen :								
In omzetbare deviezen	1.294	1.625	1.573	1.457	1.334	1.299	1.250	1.159
In andere deviezen	11	11	15	8	12	24	15	16
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	300	249	212	188	200	212	162	124
Diversen	166	210	212	229	230	245	329	264
Kapitaal	150	150	150	150	150	150	150	150
Reserve- en afschrijvingsfonds	—	—	—	—	40	40	40	40
	18.177	18.591	18.126	19.829	19.556	19.176	18.739	18.483

GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN ¹

85⁴

(millioenen franken)

Einde maand	Ter beschikking van de Belgische economie								Dedelijk opeisbare rekening-tegoeden in Belgische franken van het buitenland	
	Chartaalgeld			Giraalgeld				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie		pCt van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld *	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België *	Tegoed op Post-rekening *	Dedelijk en op ten hoogste één maand opeisbare deposito's bij de banken en parastatale instell. *	Voorraad giraalgeld			
								(1)		(2)
1952 Augustus ...	5.687	96.588	100.782	496	21.171	48.537	70.204	170.986	58,9	7.477
1953 Juni	5.498	98.393	102.582	591	21.127	49.918	71.636	174.218	58,9	6.790
Juli	5.564	100.846	105.064	523	20.605	48.982	70.110	175.174	60,0	7.510
Augustus	5.601	100.504	104.803	480	20.500	49.146	70.126	174.929	59,9	7.620
September ...	5.631	100.072	104.379	509	21.421	50.387	72.317	176.696	59,1	7.848
October	5.619	99.896	104.191	517	20.369	49.484	70.370	174.561	59,7	7.916
November ...	5.606	99.626	103.869	568	20.641	50.373	71.582	175.451	59,2	7.763
December	5.623	101.592	105.924	625	21.403	51.426	73.454	179.378	59,1	7.733
1954 Januari	5.617	100.330	104.604	594	20.724	50.920	72.238	176.842	59,2	7.867
Februari	5.621	99.346	103.600	881	20.142	50.717	71.740	175.340	59,1	8.032
Maart	5.575	98.813	102.941	489	21.229	50.528	72.246	175.187	58,8	8.429
April	5.600	99.862	104.087	473	20.972	51.785	73.230	177.317	58,7	9.007
Mei	5.583	99.645	103.831	482	20.480	52.599	73.561	177.392	58,5	9.394
Juni	5.588	100.190	104.315	688	22.120	53.379	76.187	180.502	57,8	8.673
Juli	5.640	102.295	106.411	667	21.417	51.275	73.359	179.770	59,2	8.380
Augustus ...	5.574	101.489	105.641	629	20.969	51.934	73.532	179.173	59,0	7.639

* Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

¹ Cf. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decemernummer 1949, vol. II nr 6 : « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 887 en volgende.

SNELHEID VAN DE GIRALE GELDOMLOOP IN BELGIE

85⁵

Maand	Postrekeningen ¹	Maand	Dedelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1953 Juni	3,64	1953 Juni	1,77
Juli	4,02	Juli	1,83
Augustus	3,84	Augustus	1,61
September	3,35	September	1,59
October	3,75	October	1,80
November	3,83	November	1,59
December	3,91	December	1,86
1954 Januari	4,07	1954 Januari	1,66
Februari	3,75	Februari	1,78
Maart	3,65	Maart	1,86
April	4,04	April	1,78
Mei	3,92	Mei	1,71
Juni	3,91	Juni	1,84
Juli	3,97	Juli	1,95
Augustus	3,65	Augustus	1,70

¹ Zie tabel nr 86.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dedelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

II. — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

BANQUE DE FRANCE
(milliarden franse frank)

86¹

Posten	1954 4 Maart	1954 8 April	1954 6 Mei	1954 10 Juni	1954 8 Juli	1954 5 Augustus	1954 9 September	1954 7 October
ACTIVA								
Goudvoorraad	201	201	201	201	201	201	201	201
Dad. opeisbare tegoeden in het buitenl. en tegoeden bij de Europese Betalingsunie	22	25	29	32	35	39	42	46
Deelmunten	8	8	8	8	8	8	8	8
Postrekeningen	25	26	29	31	28	28	29	31
Voorsch. a/h Fonds v. stab. der Wisselk. ¹	41	43	69	66	44	50	56	71
Verhandelbare Schatkistbon : Verplichting v.d. Staat betreffende het gouddeposito van de Nationale Bank van België ...	4	4	4	4	4	4	4	4
Renteloze leningen aan de Staat ²	50	50	50	50	50	50	50	50
Voorlopige buitengewone voorschotten a.d. Staat van 25-8-1940 tot 20-7-1944 ³ ...	426	426	426	426	426	426	426	426
Voorlopige voorschotten aan de Staat ⁴ ...	195	195	195	195	195	195	195	195
Bijzondere voorschotten aan de Staat ⁵	211	196	167	197	178	170	177	158
Discontoportefeuille	932	1.045	1.008	937	1.063	1.042	1.051	1.087
<i>Gedisconteerde binnenlandse wissels ...</i>	557	661	606	555	649	579	591	594
<i>Gedisconteerde buitenlandse wissels ...</i>	0,8	0,2	0,8	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
<i>Wissels door het « Office des Céréales » gewaARBORGd ⁶ .....</i>	48	35	29	23	15	8	5	20
<i>Wissels ter mobilis. van halflange kred.</i>	327	349	373	359	399	455	455	473
In het binnenl. aangek. verhandelb. pap. ⁷	243	211	220	239	245	266	258	257
Voorsch. met 30 d. loopt. op overheidsf ⁸ een	15	11	18	20	18	20	18	21
Voorschotten op effecten	8	8	9	9	9	9	8	9
Voorschotten op goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Bankgebouwen en meubelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renten met bijzondere bestemming ⁹ ...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wissels welke worden geïncasseerd	35	16	27	21	19	33	16	21
Diversen	51	46	47	49	46	47	48	48
Totaal	2.467	2.511	2.507	2.485	2.569	2.588	2.587	2.633

PASSIVA								
Dadelijk opeisbare verbintenissen :								
Bankbiljetten in omloop	2.297	2.340	2.329	2.304	2.386	2.397	2.397	2.455
Rekeningen-courant	115	109	111	114	115	121	126	111
<i>Rekening-courant van de Schatkist .....</i>	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
<i>Rekeningen-courant akkoorden voor eco- nomische samenwerking .....</i>	0,6	0,1	0,1	1	3	0,3	2	2
<i>Rekeningen-courant der Franse en buitenlandse banken en financiële instellingen .....</i>	58	53	54	54	52	59	64	49
<i>Andere rekeningen-courant en gelddepo- sito's; andere dadelijk opeisbare ver- plichtingen .....</i>	57	56	57	59	60	62	60	60
Kapitaal	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
Bij het kapitaal gevoegde winsten ⁹	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Wettelijke reserves van roerende goederen ⁹	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserve van onroerende goederen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diversen	54	62	67	67	68	70	64	67
Totaal	2.467	2.511	2.507	2.485	2.569	2.588	2.587	2.633

¹ Overeenkomst van 27 Juni 1949.
² Wet van 9 Juni 1857, overeenkomst van 29 Maart 1878, wet van 13 Juni 1878, verlengd, wetten van 17 November 1897, 20 December 1911, 20 Decem-
ber 1918 en 25 Juni 1928, overeenkomst van 12 November 1938, decreet van 12 November 1938, overeenkomst van 27 Maart 1947, wet van 20 Maart 1947.
³ Overeenkomsten van 25 Augustus, 29 October, 12 December, 30 December 1940, 20 Februari, 30 April, 10 Mei, 11 Juni, 11 September, 27 November,
26 December 1941, 5 Maart, 30 April, 11 Juni, 17 September, 19 November 1942, 21 Januari, 31 Maart, 3 Juli, 30 September, 16 December 1943, 23 Maart,
17 Mei en 20 Juli 1944.
⁴ Overeenkomst van 29 September 1938, goedgekeurd bij decreet van 1 September 1939, overeenkomst van 29 Februari 1940, goedgekeurd bij decreet van
29 Februari 1940, overeenkomst van 9 Juni 1940, goedgekeurd bij decreet van 9 Juni 1940, overeenkomst van 8 Juni 1944, goedgekeurd bij de wet van
15 Juli 1944, overeenkomst van 24 Juni 1947, goedgekeurd bij de wet van 20 Juni 1947, overeenkomst van 25 September 1947, goedgekeurd bij decreet van
1 October 1947, overeenkomst van 22 Januari 1953, goedgekeurd bij de wet van 23 Januari 1953.
⁵ Overeenkomst van 11 Juli 1953, goedgekeurd bij de wet van dezelfde dag.
⁶ Wet van 15 Augustus 1936, decreet van 29 Juli 1939, wet van 19 Mei 1941.
⁷ Decreet van 17 Juni 1938.
⁸ Wet van 17 Mei 1884, decreten van 27 April en 2 Mei 1848, wet van 9 Juni 1857.
⁹ Wetten van 9 Juni 1857 en 17 November 1897.

BANK OF ENGLAND
(*millioenen £*)

86²

Posten	1954 10 Maart	1954 7 April	1954 5 Mei	1954 9 Juni	1954 7 Juli	1954 4 Augustus	1954 8 September	1954 6 October
--------	------------------	-----------------	---------------	----------------	----------------	--------------------	---------------------	-------------------

Issue department

ACTIVA

Rijkschuld	11	11	11	11	11	11	11	11
Andere overheidsfondsen	1.561	1.611	1.611	1.660	1.660	1.735	1.660	1.660
Andere effecten	1	1	1	1	1	1	1	1
Munten andere dan goudmunten	2	2	2	3	3	3	3	3
Bedrag der uitgifte van chartaalgeld	1.575	1.625	1.625	1.675	1.675	1.750	1.675	1.675
Gouden munten en baren	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	1.575	1.625	1.625	1.675	1.675	1.750	1.675	1.675

PASSIVA

Uitgegeven bankbiljetten :								
In omloop	1.562	1.592	1.618	1.637	1.662	1.717	1.648	1.639
Bij het banking department	13	33	12	38	13	33	27	36
	1.575	1.625	1.625	1.675	1.675	1.750	1.675	1.675

Banking department

ACTIVA

Overheidsfondsen	334	319	353	322	349	329	318	326
Andere effecten :								
Disconto en voorschotten	15	14	10	9	7	6	7	9
Effecten	18	14	14	14	14	14	15	14
Bankbiljetten	14	33	12	38	14	34	28	36
Munten	2	3	2	2	2	2	2	2
	383	383	391	385	386	385	370	387

PASSIVA

Kapitaal	15	15	15	15	15	15	15	15
Reserves	3	3	3	3	4	4	3	3
Overheidsdeposito's :								
Overheidsrekeningen (incl. Schatkist, Spaarbanken, Commissarissen van de Rijkschuld en de Dividendrekeningen)	17	18	15	15	18	15	16	21
Bijzondere rekening van de Schatkist ...	5	1	13	5	9	10	4	6
Andere deposito's :								
Banken	278	287	276	279	274	274	266	276
Andere rekeningen	65	64	69	68	66	67	66	66
	383	383	391	385	386	385	370	387

FEDERAL RESERVE BANKS ¹

86³

(millioenen \$)

Posten	1954 10 Maart	1954 7 April	1954 5 Mei	1954 9 Juni	1954 7 Juli	1954 4 Augustus	1954 8 September	1954 6 October
ACTIVA								
Goudcertificaten	20.399	20.399	20.412	20.382	20.387	20.367	20.287	20.287
Fonds tot terugbetaling van F.R.-biljetten	876	879	871	856	858	851	837	839
Totaal reserves goudcertificaten	21.275	21.278	21.283	21.238	21.245	21.218	21.124	21.126
F.R.-biljetten van andere banken	—	—	—	—	—	119	109	123
Andere kasmiddelen	426	405	381	351	329	383	328	330
Disconto en voorschotten	411	177	140	177	84	170	154	255
Leningen aan het bedrijfsleven	2	2	1	1	1	1	1	1
Overheidsfondsen :								
Rechtstreeks aangekocht								
Wissels	1.961	1.911	1.911	2.266	2.316	1.604	1.323	1.859
Certificaten	6.051	6.051	6.051	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600
Biljetten	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029
Obligaties	3.641	3.641	3.641	3.093	3.092	3.092	3.092	3.093
Totaal rechtstreeks aangekocht	24.682	24.632	24.632	24.988	25.037	24.325	24.044	24.581
Aangehouden krachtens een inkoopovereenkomst	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der nationale overheidsfondsen ...	24.682	24.632	24.632	24.988	25.037	24.325	24.044	24.581
Totaal der leningen en overheidsfondsen	25.095	24.811	24.773	25.165	25.122	24.496	24.199	24.837
Tegoeden op buitenlandse banken	—	—	—	—	—	—	—	—
F.R.-bankbiljetten van andere banken ...	172	140	145	135	134	—	—	—
Niet-geïnde kasmiddelen	3.516	3.356	3.531	3.459	3.429	3.418	3.238	3.627
Onroerende goederen	53	53	54	53	54	54	54	54
Andere tegoeden	154	152	187	194	101	132	149	145
Totaal activa.....	50.691	50.195	50.354	50.595	50.414	49.820	49.201	50.242
PASSIVA								
F.R.-bankbiljetten in omloop	25.683	25.540	25.482	25.541	25.801	25.554	25.709	25.647
Deposito's :								
Aangesloten banken — reservereken. ...	19.640	19.272	19.207	20.032	19.406	18.733	18.274	18.875
U.S. Schatkist — algemene rekening ...	448	570	617	250	300	677	446	625
Buitenlandse	487	491	601	563	571	525	524	556
Andere	346	371	328	201	330	428	391	427
Totaal deposito's	20.921	20.704	20.753	21.046	20.657	20.363	19.635	20.483
Niet onmiddellijk beschikbare kasmiddelen	2.974	2.810	3.030	2.885	2.815	2.809	2.732	2.963
Andere verplichtingen en dividenden	16	18	18	21	13	14	16	17
Totaal passiva.....	49.594	49.072	49.283	49.493	49.286	48.740	48.092	49.110
KAPITAALREKENINGEN								
Volstort kapitaal	270	270	271	272	273	273	275	276
Overschot (sectie 7)	625	625	625	625	625	625	625	625
Overschot (sectie 13b)	27	28	28	27	28	28	27	28
Andere kapitaalrekeningen	175	200	147	178	202	153	182	203
Totaal passiva en kapitaalrekeningen	50.691	50.195	50.354	50.595	50.414	49.820	49.201	50.242
Eventuele verplichtingen wegens accepten voor buitenl. correspondent. aangekocht	9	14	16	16	12	8	5	8
Verpl. wegens len. a/h part. bedrijfsleven	3	3	3	2	3	2	2	2
Verhouding der reserves goudcertificaten tot de deposito's en de F.R.-bankbilj.	45,7 %	46,0 %	46,0 %	45,6 %	45,7 %	46,2 %	46,6 %	45,8 %

¹ Algemene staat van de twaalf federal reserve banken.

(millioenen gulden)

Posten	1954 8 Maart	1954 5 April	1954 10 Mei	1954 8 Juni	1954 5 Juli	1954 9 Augustus	1954 6 September	1954 4 October
ACTIVA								
Wissels, promessen en schuldb. in disc. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven, door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^e , van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Schatkistpapier, door de Bank overgen. v. de Staat ingev. overeenk. v. 26-2-1947	517	517	509	441	293	270	300	303
Voorochotten in rekening-courant op onderpand (incl. beleningen)	35	31	40	30	30	45	28	29
op effecten, enz. ²	33	30	38	29	30	44	27	27
op goederen en celen	2	1	2	1	—	1	1	2
Voorochotten aan het Rijk (art. 20 van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Boekvordering op de Staat ingevolge overeenkomst van 26-2-1947	700	400	400	400	400	400	400	400
Munt en muntmateriaal	2.936	2.936	2.938	2.939	2.964	3.032	3.033	3.034
Gouden munt en gouden muntmateriaal	2.924	2.924	2.924	2.924	2.948	3.015	3.015	3.015
Zilveren munt, enz.	12	12	14	15	16	17	18	19
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten ...	1.543	1.496	1.586	1.679	1.755	1.678	1.470	1.424
Buitenlandse betaalmiddelen	1	1	1	1	1	1	1	1
Vorderingen in guldens voortvloeiende uit betalingsaccorden	199	187	206	238	214	200	223	270
Belegging van kapitaal, reserves, pensioenfondsen en voorzieningsfondsen	174	174	182	183	184	185	186	187
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	42	44	25	26	27	30	31	33
	6.148	5.787	5.888	5.938	5.869	5.842	5.673	5.682

PASSIVA								
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reservefondsen	23	23	25	25	25	25	25	25
Bijzondere reserves	95	95	101	101	101	101	101	101
Pensioenfondsen	35	36	40	40	40	40	40	40
Voorzieningsfondsen personeel in tijdelijken dienst	1	1	1	1	1	1	1	1
Bankbiljetten in omloop (oude uitgiften)	30	30	30	29	29	29	29	29
Bankbiljetten in omloop (nieuwe uitg.)	3.242	3.301	3.262	3.309	3.363	3.343	3.385	3.423
Bankassigaties in omloop	5	—	—	—	—	—	—	—
Rekening-courant saldo's	2.545	2.156	2.272	2.230	2.129	2.093	1.904	1.863
's Rijks Schatkist	1.074	580	696	726	569	591	405	435
's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	1.027	1.027	863	797	814	821	801	804
Saldo's van banken in Nederland	186	305	432	503	521	531	526	484
Saldo's voortvloeiende uit betalingsacc.	93	76	108	68	81	53	76	40
Andere saldo's van niet-ingezetenen ...	23	23	24	24	26	25	26	26
Andere saldo's	142	145	149	112	118	72	70	74
Saldo's luidende in buitenl. geldsoorten	100	82	114	157	133	149	124	133
Diverse rekeningen	52	43	23	26	23	41	44	47
	6.148	5.787	5.888	5.938	5.869	5.842	5.673	5.682

¹ Waarvan schatkistpapier (rechtstreeks door de Bank in disconto genomen)	—	—	—	—	—	—	—	—
² Waarvan aan Indonesië (Wet van 15 Maart 1938, Staatsblad nr 99)	24	24	24	24	24	21	21	21

N. B. — Totaal aan Nederlands schatkistpapier, waarin gulden saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden zijn belegd	40	34	32	32	30	27	24	19
— Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntbilj.	147	148	150	152	152	154	153	154

Posten	1954 27 Februari	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Sept.
ACTIVA								
Gouden munten en -baren	481	481	481	481	482	482	482	482
Meerwaarde van het goud	647	647	648	649	650	649	649	649
Buitenlandse overheidsfondsen *	477	459	445	460	477	603	640	729
Buitenlandse wissels *	56	63	73	73	63	69	62	55
Netto-vorderingen op buitenlandse banken en bankiers *	885	806	838	833	816	658	656	654
Andere buitenlandse tegoeden	1	1	1	1	1	1	1	1
Zweedse schatkistwissels en -obligaties *	2.342	2.299	2.331	2.300	2.405	2.530	2.572	2.477
Binnenlandse wissels *	45	46	46	41	14	14	13	15
Leningen op onderpand *	231	206	263	297	279	24	21	25
Voorschotten in rekening-courant *	131	132	163	187	140	18	12	44
Leningen op afbetaling	58	58	58	57	56	56	56	56
Pensioenfonds gedeponneerd bij het Bestuur der Overheidsschuld	7	7	7	7	7	7	7	7
Munten (andere dan gouden)	11	14	13	15	15	17	18	18
Binnenlandse cheques en bankwissels ...	9	6	6	4	56	8	7	16
Andere binnenlandse activa	49	48	10	9	9	9	20	19
Aandeel van Zweden in het I.M.F.	517	517	517	517	517	517	517	517
Aandeel van Zweden in het kapitaal van de I.B.H.O., volstort gedeelte	103	103	103	103	103	103	103	103
Totaal.....	6.050	5.893	6.003	6.034	6.090	5.765	5.836	5.867

PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop ¹	4.584	4.459	4.575	4.433	4.593	4.463	4.523	4.615
Bankwissels	1	2	1	1	6	1	2	1
Rekening-courant saldi	388	330	354	538	416	221	228	182
<i>Staatsinstellingen</i>	357	309	321	514	376	100	150	149
<i>Handelsbanken</i>	29	19	30	21	38	119	75	24
<i>Andere depositohouders</i>	2	2	3	3	2	2	3	9
Deposito's	119	120	121	121	121	121	121	105
Koersverschilrekening	236	236	236	301	301	301	301	302
Andere verplichtingen	25	49	19	23	37	42	46	48
Kapitaal	50	50	50	50	50	50	50	50
Fonds voor leningen op afbetaling	65	65	65	65	65	65	65	65
Reservefonds	20	20	20	20	20	20	20	20
Pensioenfonds	7	7	7	7	7	7	7	7
Overgedragen winsten	1	1	1	1	1	1	1	1
Winst voor 1953	80	80	80	—	—	—	—	—
Internationaal Monetair Fonds	388	388	388	388	388	388	388	388
Internationale Bank voor Herstel en Ont- wikkeling	86	86	86	86	85	85	84	83
Totaal.....	6.050	5.893	6.003	6.034	6.090	5.765	5.836	5.867

N. B. De bijkomende dekking der bankbiljetten (artikel 10 van de wet op de Riksbank) omvat de met een * aangeduide activa-rubrieken.
¹ Maximum-bedrag der uitgifte van chartaalgeld krachtens de wet nr 704 van 11 December 1953 bedroeg 5.100 millioenen Kr. Met de wet nr 326 van 4 Juni 1954 werd het maximum-bedrag gebracht op 5.500 millioenen Kr.

(milliarden lires)

Posten	1954 31 Januari	1954 28 Februari	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus
ACTIVA								
Goudvoorraad	4	4	4	4	4	4	4	4
Goud in het buitenland, door de Staat verschuldigd	2	2	2	2	2	2	2	2
Kas ¹	11	11	11	11	10	10	9	9
Discontoportefeuille	255	257	245	244	243	247	252	278
Wissels ter incasso	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten op effecten en op goederen en rekening-courantsaldi	72	94	86	99	87	103	81	86
Deviezen in het buitenland	65	63	65	67	69	71	74	77
Effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Staat	30	31	31	30	30	30	30	30
Onroerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse debiteuren	698	686	682	677	671	675	681	693
Diverse vorderingen	4	4	4	4	4	4	4	4
Voorlopige voorschotten aan de Staat ...	77	77	77	77	77	77	77	77
Buitengewone voorschotten aan de Staat	343	343	343	343	343	343	343	343
Uitgiften door de geallieerde militaire overheid of voor hun rekening	145	145	145	145	145	145	145	145
Rekening-courant der Schatkist ²	4	—	—	—	17	—	65	39
Beleggingen in effecten voor rekening van de Schatkist	258	258	260	260	260	260	290	281
Diverse diensten voor rekening van de Staat	22	20	21	17	18	21	16	13
Diverse uitgaven	1	2	3	4	5	14	15	17
Totaal activa.....:	1.991	1.997	1.979	1.984	1.985	2.006	2.088	2.098
PASSIVA								
Biljettenomloop	1.376	1.339	1.332	1.343	1.348	1.341	1.392	1.395
Chèques en andere schulden op zicht ³ ...	14	13	16	13	14	14	15	15
Rekeningen-courant op zicht	43	38	49	41	45	56	43	54
Rekeningen-courant op termijn en ver- plichte reserves der banken	433	416	406	421	438	435	479	475
Diverse crediteuren	108	110	115	112	112	109	113	110
Rekeningen-courant van de Openbare Schatkist :								
gewone	—	54	25	14	—	6	—	—
bijzondere	—	6	6	6	—	6	—	—
Rekeningen-courant der akkoorden voor economische samenwerking	14	17	24	27	21	22	28	30
Kapitaal	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Buitengewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Winsten van het lopende dienstjaar	1	2	4	4	5	15	16	17
Totaal passiva en eigen middelen...	1.991	1.997	1.979	1.984	1.985	2.006	2.088	2.098
Deponenten van effecten en waarden (orderekening)	2.763	2.728	2.656	2.510	2.569	2.643	3.328	3.329
Gedane disconteringen	38	23	88	111	43	30	94	140
Gedane voorschotten	200	286	257	289	224	292	261	319
Contantverrichtingen door de Verreke- ningskamers vereffend	4.376	4.564	4.238	4.319	4.026	4.427	4.948	4.281
¹ Omvat de biljetten en munten voor rekening van de Schatkist	—	7	7	6	6	6	5	5
² Saldo van het speciaal fonds	6	—	—	—	6	—	2	2
³ Omvat waarden en assignaties	—	—	13	12	12	13	13	12

BANK DEUTSCHER LÄNDER

(millioenen D.M.)

867

Posten	1954 6 Maart	1954 7 April	1954 7 Mei	1954 4 Juni	1954 7 Juli	1954 7 Augustus	1954 7 September	1954 7 October
ACTIVA								
Goud	1.593	1.648	1.738	1.707	1.754	2.048	2.328	2.413
Tegoeden bij buitenlandse banken	7.051	7.328	7.970	7.505	7.674	7.692	7.635	7.663
Vreemde deviezen, buitenlandse wissels en cheques	387	377	469	479	479	519	521	578
Tegoeden in postrekening	50	63	63	59	72	58	65	74
Binnenlandse wissels	1.309	1.221	1.027	1.014	1.051	940	689	745
Schatkistwissels en renteloze Schatkist- bons der Staatsbesturen	38	—	—	—	—	—	—	—
Duitse tekenmunten	109	105	93	88	93	88	88	79
Leningen tegen compensatievorderingen .	87	42	40	48	25	8	26	19
Voorschotten en kredieten op korte termijn	156	143	163	148	96	175	154	111
Effecten	61	53	24	22	38	47	43	43
Vorderingen op de overheid	2.368	2.558	2.548	2.502	2.255	2.473	2.529	1.839
a) compensatievorderingen	1.746	1.936	1.926	1.880	1.633	1.851	1.907	1.217
b) renteloze obligaties	622	622	622	622	622	622	622	622
Kredieten aan de Staat wegens deelne- ming aan het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank	183	183	183	183	183	183	183	377
Andere activa	179	214	227	227	240	252	254	268
	13.571	13.935	13.945	13.982	13.960	14.483	14.515	14.209

PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	10.995	10.897	11.087	11.340	11.050	11.139	11.216	11.494
Deposito's :								
a) der Landeszentralbanken	414	761	601	444	749	1.070	1.069	585
b) der Staatsbesturen	312	344	404	381	361	379	355	344
<i>tegenwaarderekeningen van de Staat</i>	293	321	381	358	337	357	333	327
<i>andere tegoeden</i>	19	23	23	23	24	22	22	17
c) geallieerde overheid	547	540	538	537	525	511	515	511
d) andere	159	265	203	195	143	247	227	151
Verplichtingen uit transacties met het buitenland	308	292	343	324	362	337	327	307
Andere passiva	546	546	447	439	448	478	484	495
a) reserves	174	174	219	219	193	193	193	193
b) andere	372	372	228	220	255	285	291	302
Maatschappelijk kapitaal	100	100	100	100	100	100	100	100
Wettelijke en andere reserves	190	190	222	222	222	222	222	222
	13.571	13.935	13.945	13.982	13.960	14.483	14.515	14.209

Posten	1954 6 Maart	1954 7 April	1954 7 Mei	1954 5 Juni	1954 7 Juli	1954 7 Augustus	1954 7 September	1954 7 October
ACTIVA								
Goudvoorraad	6.131	6.131	6.009	6.047	6.155	6.198	6.222	6.278
Deviezen	492	498	509	497	521	504	530	527
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	492	498	509	497	521	504	530	527
<i>andere</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Binnenlandse wissels	170	125	125	81	82	82	81	80
<i>Wissels</i>	170	125	125	81	82	82	81	80
<i>Schatkistb. v. het Zwits. Eedgenootsch.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschotten op onderpand	15	19	27	24	28	23	20	27
<i>met 10 dagen vooropzegging</i>	15	19	27	24	28	—	—	—
<i>andere voorschotten op onderpand</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Effecten	86	36	36	47	49	49	49	49
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>andere</i>	—	—	—	—	—	49	49	49
Binnenlandse correspondenten	8	12	12	20	11	11	10	11
Andere actiefposten	22	22	22	23	23	27	31	29
Totaal.....	6.874	6.843	6.740	6.739	6.869	6.894	6.943	7.001

PASSIVA

Eigen middelen	46	46	46	46	46	46	46	46
Bankbiljetten in omloop	4.836	4.836	4.840	4.847	4.880	4.874	4.906	4.968
Andere dadelijk opvraagbare verbintenis.	1.836	1.810	1.702	1.691	1.784	1.818	1.838	1.828
<i>Girorekeningen van handels- en indus-</i>	—	—	—	—	—	1.404	1.393	1.373
<i>triële banken</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Andere dadelijk opvraagbare verbinte-</i>	—	—	—	—	—	414	441	455
<i>nissen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Andere passiefposten	156	151	152	155	159	156	157	159
Totaal.....	6.874	6.843	6.740	6.739	6.869	6.894	6.943	7.001

DISCONTOVOET DER VOORNAAMSTE CIRCULATIEBANKEN

(op 30 September 1954)

(in pCt vanaf de aangeduide datum)

België	29 October 1953	2,75 ¹	Nederland	7 April 1953	2,50
Belg. Congo en Ruanda-Urundi	6 April 1953	3,50 ²	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	28 Juni 1954	5,50	Oostenrijk	3 Juni 1954	3,50
Duitsland	20 Mei 1954	3,—	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	16 Decemb. 1951	5,75	Spanje	1 Juli 1954	3,75
Frankrijk	4 Februari 1954	3,25	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Griekenland	1 Januari 1954	10,—	Verenigde Staten (Federal Re-		
Groot-Brittannië	13 Mei 1954	3,—	<i>serve Bank of New-York)</i> ...	16 April 1954	1,50
Ierland	25 Maart 1952	3,50	Zweden	20 Novemb. 1953	2,75
Italië	6 April 1950	4,—	Zwitserland	26 Novemb. 1936	1,50
Joegoslavië	20 August. 1948	1,— à 3,—			

¹ Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

² Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL
Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
 [eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

ACTIVA	31 Juli 1954		31 Augustus 1954		30 September 1954		PASSIVA	31 Juli 1954		31 Augustus 1954		30 September 1954	
		pCt		pCt		pCt			pCt		pCt		pCt
I. Gouden baren en munten	570.287	29,0	591.111	31,5	595.609	32,8	I. Kapitaal :						
II. Kasmiddelen	99.151	5,0	88.699	4,7	49.436	2,7	Aandelen waarvan 25 pCt gestort	125.000	6,4	125.000	6,7	125.000	6,9
III. Rentegevende call-gelden	1.484	0,1	1.527	0,1	1.540	0,1	II. Reserves :	20.718	1,0	20.718	1,1	20.718	1,1
IV. Herdiscontopapier :	300.056		293.325		261.917		1. Wettelijke Reserve	7.375		7.375		7.375	
1. Handelsswissels en bankaccepten	21.010	1,1	16.168	0,9	20.251	1,1	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343	
2. Schatkistpapier	279.046	14,2	277.157	14,8	241.666	13,3	III. Kortl. en dad. opvr. dep. (goud) :	432.775		435.794		430.777	
V. Diverse wissels mobiliseerbaar op aanvraag	49.095	2,5	42.678	2,3	46.043	2,5	1. Circulatiebanken voor eig. rek. :						
VI. Termijngelden, voorschotten en deposito's :	409.462		386.347		369.056		a) van 3 tot 6 maanden	17.228	0,9	—	—	—	—
1. op ten hoogste 3 maanden	311.423	15,8	281.138	15,0	230.600	12,7	b) van 6 tot 9 maanden	24.116	1,2	34.457	1,8	34.462	1,9
2. van 3 tot 6 maanden	7.119	0,3	14.266	0,8	47.527	2,6	c) dadelijk opvraagbaar	385.857	19,6	395.763	21,1	390.740	21,5
3. van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	2. Andere depos. : dad. opvraagb.	5.574	0,3	5.574	0,3	5.575	0,3
4. van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	IV. Kortl. en dad. opvraagb. depos. (geld) :	1.250.993		1.160.496		1.104.501	
5. op meer dan één jaar	90.920	4,6	90.943	4,8	90.929	5,0	1. Circulatiebanken voor eig. rek. :						
VII. Effecten en diverse beleggingen :	459.401		399.142		420.225		a) op meer dan één jaar	66.352	3,4	66.523	3,5	66.640	3,7
1. Schatkistpapier :							b) van 9 tot 12 maanden	13.274	0,7	13.308	0,7	—	—
a) op ten hoogste 3 maanden ...	105.530	5,4	12.445	0,7	126.465	7,0	c) van 6 tot 9 maanden	1.432	0,1	37.270	2,0	13.332	0,7
b) van 3 tot 6 maanden	39.412	2,0	39.524	2,1	28.161	1,5	d) van 3 tot 6 maanden	157.043	8,0	138.346	7,4	54.937	3,0
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	28.295	1,5	15.500	0,9	e) op ten hoogste 3 maanden ...	883.280	45,0	798.518	42,5	846.045	46,6
d) van 9 tot 12 maanden	15.400	0,8	15.457	0,8	—	—	f) dadelijk opvraagbaar	110.523	5,6	79.932	4,3	98.509	5,4
e) op meer dan één jaar	31.086	1,6	31.339	1,7	31.559	1,7	2. Circulatiebanken andere dep. :						
2. Ander papier en div. belegg. :							a) op ten hoogste 3 maanden ...	—	—	—	—	—	—
a) op ten hoogste 3 maanden ...	158.473	8,1	165.728	8,8	200.868	11,1	b) dadelijk opvraagbaar	241	0,0	241	0,0	240	0,0
b) van 3 tot 6 maanden	96.424	4,9	94.771	5,0	9.103	0,5	3. Andere depositanten :						
c) van 6 tot 9 maanden	9.079	0,5	7.575	0,4	5.629	0,3	a) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—
d) van 9 tot 12 maanden	1.900	0,1	1.906	0,1	832	0,0	b) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—
e) met meer dan één jaar loopt.	2.097	0,1	2.102	0,1	2.108	0,1	c) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—
VIII. Diverse activa	7.106	0,4	6.615	0,3	5.350	0,3	d) van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—
IX. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. v. Den Haag van 1930 voor belegg. in Duitsland	68.291	3,5	68.291	3,6	68.291	3,8	e) op ten hoogste 3 maanden ...	1.802	0,1	3.464	0,2	5.500	0,3
Totaal activa...	1.964.333	100,0	1.877.735	100,0	1.817.467	100,0	f) dadelijk opvraagbaar	17.046	0,9	22.894	1,2	19.298	1,1
							V. Diversen	12.996	0,6	13.876	0,7	14.620	0,8
							VI. Verlies- en Winstrekening :						
							Overdracht	3.803	0,2	3.803	0,2	3.803	0,2
							VII. Fonds voor eventuele lasten	118.048	6,0	118.048	6,3	118.048	6,5
							Totaal passiva...	1.964.333	100,0	1.877.735	100,0	1.817.467	100,0

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden : (zie noot 2)							
1. Vord. op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels v. de Golddiskontbank en v. het best. der Spoorw.; bons van het best. van het Postwezen (vervallen) .	221.019		221.019		221.019		
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ...	76.181		76.181		76.181		
Totaal...	297.200		297.200		297.200		
Deposito's op lange termijn :	228.909		228.909		228.909		
1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteiten-Trust (zie noot 3)	152.606		152.606		152.606		
2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303		76.303		
Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. (zie hierboven)	68.291		68.291		68.291		
Totaal...	297.200		297.200		297.200		

Noot 1. — Zijn in deze staat niet begrepen : het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard, de gelden aangehouden als Agent van de E.O.E.S. (Europese Betalingsunie) en die voor de dienst der internationale leningen waarvan de Bank de lasthebber-trustee of financiële agent is.

Noot 2. — Luidens een Overeenkomst van 9 Januari 1953, afgesloten tussen de regering van de Duitse Bondsrepubliek en de Bank en die deel uitmaakt van het Akkoord over de Duitse buitenlandse schulden van 27 Februari 1953, werd overeengekomen dat de Bank niet vóór 1 April 1966 de terugbetaling zou eisen van de hoofdsom harer beleggingen, die hierboven aangegeven zijn, met inbegrip van de desbetreffende achterstallige interesten per 31 December 1952.

Noot 3. — Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuïteiten-Trust, gelijkwaardig aan 152.606.250,— zwitserse goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.380,— zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

IV. — EUROPESE BETALINGSUNIE

88¹

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode in duizenden rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

ACTIVA	Begin der verricht. 1-7-1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode								
		Juni 1951	Dec. 1951	Juni ¹ 1952	Dec. 1952	Juni 1953	Dec. 1953	Juni 1954	Juli 1954	August. 1954
I. Beschikbare middelen.										
a) Bedrag verschuld. door de reg. der V.S.A. (\$)	350,0	286,1	111,9	123,3	123,3	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5
b) Goud in staven	—	—	100,3	149,5	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0
c) Saldo in rekening-courant (dollars)	—	65,9	4,6	78,4	96,7	17,1	20,1	174,7	51,0	50,6
d) Schatkistpapier V.S. aan kostende prijs	—	—	—	—	—	142,6	177,9	92,4	91,9	100,8
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.	350,0	352,0	216,8	351,2	373,0	436,2	474,5	543,6	419,4	427,9
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	44,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zweden	21,2	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	150,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	215,3	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Bijz. aan Duitsland verstrekt cred. (19-9-50)¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd kracht. het besluit van 30-6-1952	—	—	—	1,9	2,6	—	—	—	—	—
V. Bijzonder aan Turkije verstrekt cred. (19-9-50)¹	—	—	—	—	3,4	—	—	—	—	—
VI. Aan verdragsl. part. verstrekte len. (19-9-50)										
Denemarken	—	61,1	38,5	27,0	29,7	40,4	62,5	97,6	84,6	89,9
Duitsland	—	182,5	—	—	—	—	—	—	—	—
Frankrijk	—	—	168,0	270,6	312,0	312,0	312,0	312,0	251,9	255,1
IJsland	—	—	—	1,8	1,6	1,8	3,4	5,6	5,6	5,8
Italië	—	—	—	—	—	12,0	83,9	122,3	95,2	98,4
Nederland	—	175,6	23,1	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	—	20,0	9,7	—	16,5	49,7	79,8	89,2	78,2	80,2
Verenigd-Koninkrijk	—	—	539,2	636,0	589,6	530,3	559,4	485,4	350,2	359,8
Zweden	—	44,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Turkije	—	28,2	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
	—	511,7	808,5	965,4	979,4	976,2	1131,0	1142,1	895,7	919,2
VII. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangs-creditsaldi, toegekend bij wijze van lening²										
Noorwegen	—	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Turkije	—	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
	—	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
VIII. Diversen	—	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1350,1	1382,1
PASSIVA										
I. Werkkapitaal	286,3	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekj. eindigend 30-6-1951.										
Oostenrijk	80,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Griekenland	115,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IJsland	4,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederland	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	279,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	147,4	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	139,5	141,4
Duitsland	—	—	43,3	205,5	239,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0
Oostenrijk	—	—	—	—	15,1	19,3	42,0	42,0	42,0	42,0
Frankrijk	—	149,6	—	—	—	—	—	—	—	—
Italië	—	12,1	123,0	123,0	94,2	—	—	—	—	—
Noorwegen	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	—
Nederland	—	—	—	153,1	183,7	213,0	213,0	206,7	161,9	158,1
Portugal	—	36,5	42,0	42,0	38,8	38,5	33,5	29,6	15,7	14,8
Zweden	—	—	111,7	141,7	133,2	121,3	136,6	104,7	65,1	64,5
Zwitserland	—	11,1	96,0	110,3	117,8	150,0	150,0	150,0	149,8	150,0
Turkije	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	—	292,0	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	648,7	617,3	977,5	1023,1	1043,4	1076,4	1034,3	874,0	870,8
IV. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	—	140,0	42,6	47,1	34,7	34,8	15,7	—	—
Duitsland	—	—	—	—	—	38,7	160,6	303,8	151,4	172,0
Oostenrijk	—	—	—	—	—	—	13,6	30,8	20,0	22,4
Italië	—	—	16,3	1,9	—	—	—	—	—	—
Nederland	—	—	—	—	—	—	7,6	—	—	—
Portugal	—	—	14,9	9,0	—	11,5	—	—	—	—
Zwitserland	—	—	—	—	—	4,1	32,5	31,3	—	12,2
	—	—	171,2	53,5	47,1	89,0	249,1	381,6	171,4	206,6
V. Bijz. crediet toegest. door B.L.E.U. (19-9-50).	—	—	—	50,0	50,0	40,0	40,0	30,0	30,0	30,0
VI. Diversen	—	—	0,2	0,9	1,6	3,4	3,4	3,2	3,1	3,1
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1350,1	1382,1

N.B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten voor. — ¹ Luidens de beslissingen van de Raad van de E.O.E.S. van 18 December 1950 is een bijzonder crediet tot een maximum-bedrag van 120 miljoen rekeneenheden aan Duitsland verstrekt voor de verrekeningsperioden begrepen tussen 1 November 1950 en 30 September 1951. Voor de verrekeningsperioden liggend tussen 1 Mei en 30 September 1951, werd het plafond van 120 miljoen maandelijks met 20 miljoen rekeneenheden verminderd. — ² De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — ³ Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE

88²

1 Juli 1950 tot 31 Augustus 1954

(millioenen rekeneenheden)

A — BRUTO-POSITIE EN NETTO CUMULATIEVE POSITIE					B — CUMULATIEVE VERREKENINGSPOSITIE					
Lidstaten (en hun geldzones) *	Bruto-positie Totaal der bilaterale overschotten of tekorten		Interesten Netto betaald (—) of ontvangen (+) bedrag door de lidstaat	Netto cumulatieve positie op 31 Augustus 1954 overschot (+) of tekort (—) (b+c+d)	Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand Juli 1954 overschot (+) of tekort (—)	Verrichtingen over Augustus 1954		Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand Augustus 1954 overschot (+) of tekort (—) van de lidstaat (f+g+h)	Quota	« Ballonges » (betalings- faciliteiten boven debetquotum (D) of credit. (G))
	Overschotten (+)	Tekorten (—)				Wijzigingen voortvloeiend uit de bilaterale stortingen uitgevoerd voor de maand Augustus 1954 (gelijk aan tweemaal het terugbetaalde krediet)	Verrekenings- overschot (+) of -tekort (—) over Augustus 1954			
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Oostenrijk	317,1	299,4	+ 1,5	+ 19,3	+ 123,9	— 0,2	+ 5,1	+ 128,8	84,0	{ 32,6 C ⁵ 70,0 C
België-Luxemburg	1.418,7	769,3	+ 20,9	+ 670,3	+ 279,1	— 3,0	+ 6,7	+ 282,8	432,0 ⁴	125,0 C
Denemarken	521,7	673,1	— 3,9	— 155,3	— 169,1	+ 3,0	— 13,6	— 179,7	234,0	18,2 D
Frankrijk	888,0	1.871,7	— 18,1	— 1.001,8	— 503,8**	+ 4,2	— 10,6	— 510,1**	624,0	45,5 D
Duitsland	2.247,1	1.088,4	+ 15,0	+ 1.173,7	+ 902,9	— 4,0	+ 45,2	+ 944,0	600,0	{ 313,6 C ⁵ 450,0 C
Griekenland	67,5	388,1	+ 0,0	— 320,6	— 35,6	—	— 16,2	— 51,8	54,0 ⁴	—
IJsland	4,3	27,1	— 0,1	— 22,9	— 11,3	—	— 0,3	— 11,7	18,0	—
Italië	684,9	983,0	+ 2,1	— 295,9	— 190,3	—	— 6,5	— 196,8	246,0	164,0 D
Nederland	1.270,5	974,8	+ 8,0	+ 303,8	+ 323,8	— 2,0	— 5,6	+ 316,2	426,0	100,0 C
Noorwegen	428,5	617,2	— 3,6	— 192,2	— 156,4	+ 0,9	— 5,1	— 160,5	240,0	14,8 D
Portugal	236,8	201,9	+ 3,4	+ 38,3	+ 31,3	— 0,3	— 1,4	+ 29,6	84,0	20,0 C
Zweden	769,2	639,6	+ 7,4	+ 137,1	+ 130,2	— 1,5	+ 0,2	+ 128,9	312,0	—
Zwitserland	789,3	416,6	+ 9,4	+ 382,0	+ 299,5	— 1,4	+ 26,2	+ 324,3	300,0	125,0 C
Turkije	255,6	558,1	— 4,8	— 307,3	— 224,5	—	— 0,9	— 225,3	60,0	—
Verenigd-Koninkrijk	2.536,1	2.927,2	— 36,7	— 427,8	— 700,5	+ 4,3	— 23,3	— 719,5	1.272,0	77,5 D
Totaal...	12.435,4	12.435,4	+ 67,7 — 67,1	+ 2.724,4 — 2.723,9	+ 2.090,7 — 1.991,4	+ 12,5	+ 83,4	+ 2.154,8 — 2.055,4		

* Ierland en Triëst zijn respectievelijk begrepen in de geldzones van het Verenigd-Koninkrijk en van Italië; het Verenigd-Koninkrijk omvat, behalve zijn overzeese gebiedsdelen, tevens de niet deelnemende sterlinglanden.

** Met uitsluiting van de goudbedragen door Frankrijk vóór 30 Juni 1954 buiten zijn quotum aan de Unie gestort. Die bedragen werden niet opgenomen in de cumulatieve verrekeningspositie, doch kunnen door Frankrijk herwonnen worden ter betaling van netto-overschotten voor de periode na 30 Juni 1954. Van het totaal dier bedragen (369,4 miljoen rekeneenheden) werden tijdens de verrichtingen van de maand Juli 0,04 miljoen terugbetaald, het saldo is dus 369,4 miljoen.

¹ Het verschil tussen de netto cumulatieve positie (kolom e) en de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) is toe te schrijven aan de netto invloed van volgende factoren: aanwending van bestaande middelen, van aanvankelijke saldi en van bijzondere middelen; bijzondere verreffeningen op 1 Juli 1952 wat de B.L.E.U. en Portugal betreft; wijzigingen en betalingen bij de hernieuwing van de Unie op 1 Juli 1954; afbetalingen uit hoofde van de aflossing tot heden; de eerste twee stortingen uitgevoerd ter terugbetaling van het door de B.L.E.U. aan de Unie toegekend bijzonder krediet.

² Die wijzigingen geven geen aanleiding tot goudstortingen; ze worden verricht om de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) te handhaven op het dubbel der schuld op de vordering van elk land.

³ De cumulatieve verrekeningspositie is gelijk aan het dubbel van de schuld of de vordering van elk land, behoudens in de volgende gevallen:

Griekenland: Algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 13 (a) buiten zijn debetquotum dat geblokkeerd is en beschouwd wordt als zijnde gelijk aan 0	51,8
Turkije: — aangewend debetquotum	60,0
— algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 13 buiten zijn debetquotum	165,8

⁴ Het debetquotum van Griekenland is geblokkeerd en beschouwd als zijnde gelijk aan 0; het effectieve quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteur is gelijk aan 402,6 miljoen rekeneenheden.

⁵ Die bedragen welke deel uitmaken van de rallonges van Oostenrijk en Duitsland waren noodzakelijk om de overschotten te dekken die het quotum van die landen in het begin van het boekjaar 1954-1955 overtroffen.

⁶ Definitieve cijfers, rekening gehouden met de wijzigingen sedert 1 Juli 1954.

INHOUDSTAFEL

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.			
I. — Rentetarief voor disconto en beleningen	2	PRODUCTIE.	
II. — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	I. — Steenkolen- en metaalproductie	55 ¹ en 55 ²
III. — Daggeld	8	II. — Textielnijverheid	56 ¹
		III. — Diverse producties	56 ²
		IV. — Electricische energie	58
		V. — Gas	59
EDELE METALEN			
Notering der edele metalen	9	VERBRUIK.	
		I. — Verbruiksindexcijfers	
		a) Maandelijke verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100	65 ¹
		b) Maandelijke verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100	65 ² en 65 ³
		II. — Tabaksverbruik	66
		III. — Slachtingen in de 12 voornaamste slachtthuizen van het land	67
VALUTAMARKT.			
I. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de Nationale Bank van België	10 ¹	VERVOER.	
II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	10 ²	I. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen :	
		a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	70 ¹
		b) wagens aan de nijverheid geleverd	70 ²
		c) verkeer :	
		1° algemeen spoorverkeer	70 ²
		2° zware goederen	70 ³
		A) gezamenlijk verkeer	
		B) binnenlands verkeer	
		II. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70 ⁴
		III. — Havenverkeer	
		a) Haven van Antwerpen	71 ¹
		b) Haven van Gent	71 ²
		IV. — Algemene beweging der binnenscheepvaart	72
KAPITAALMARKT.			
I. — Noteringen van enkele overheidsfondsen	14	BUITENLANDSE HANDEL.	
II. — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15 ¹	Nomenclatuur der afdelingen volgens de type-classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	
III. — Omzet ter Beurze van Brussel	15 ²	75	
IV. — Rendement der voornaamste types vast rentende waarden	16	WERKLOOSHEID.	
V. — Kapitaalemissies in België en Belgisch-Congo : Retrospectief overzicht	17 ¹	I. — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81 ¹
Emissies van de Congolese vennootschappen in April en Mei 1954	17 ²	II. — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie	81 ²
Indeling der emissies		III. — Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen	81 ³
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...		IV. — Indeling der gecontroleerde werklozen naar bedrijfstgroep	81 ⁴
Emissies van de Belgische vennootschappen in April en Mei 1954			
Indeling der emissies	17 ³		
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...	17 ⁴		
VI. — Leningen uitgegeven door de Overheid	18	BANK- EN GELDSTATISTIEKEN.	
VII. — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	I. — België en Belgisch-Congo :	
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20	Algemene staten der banken	85 ¹
		Nationale Bank van België :	
		Weekstaten	85 ²
		Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi :	
		Maandstaten	85 ³
		Geldvoorraad in Belgische franken	85 ⁴
		Snelheid van de girale geldomloop in België	85 ⁵
		II. — Buitenlandse emissiebanken :	
		Staten :	
		Banque de France	86 ¹
		Bank of England	86 ²
		Federal Reserve Banks	86 ³
		Nederlandsche Bank	86 ⁴
		Sveriges Riksbank	86 ⁵
		Banca d'Italia	86 ⁶
		Bank Deutscher Länder	86 ⁷
		Banque Nationale Suisse	86 ⁸
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	86 ⁹
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel ...	87
		IV. — Europese Betalingsunie : :	
		Samenvattende tabel van de stand	88 ¹
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88 ²
RIJKSFINANCIËN.			
I. — Stand van de Staatsschuld	25 ¹		
II. — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België	25 ²		
III. — Overzicht van de uitvoering der begroting	25 ³		
IV. — Opbrengst van de belastingen	26		
INKOMEN EN SPAREN.			
I. — Rendement der Belgische en Congolese vennootschappen op aandelen : Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in April 1954	30 ¹		
Retrospectief overzicht	30 ²		
II. — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31		
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes			
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas			
III. — Kwartaalindexcijfers der lonen	32		
LOOP DER ZAKEN.			
I. — Bedrijvigheid der Verrekeningskamers	35		
Debetverrichtingen			
II. — Postchèque- en giroverkeer	36		
PRIJZEN.			
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45 ¹		
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45 ²		
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46		

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenssen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.
